

Časopis za haiku / Haiku Magazine

IRIS International

Godište 3, svezak 3, 2017.

Year 3rd, No. 3, 2017

Časopis za haiku / Haiku Magazine

IRIS International No. 3

Časopis za haiku-poeziju i srodne izričaje Udruge “Tri rijeke” HPOI, Ivanić-Grad
Journal of Haiku Association “Three Rivers”, Ivanić-Grad, Croatia

Izlazi jednom godišnje / Published once a year
Godište 3, svezak 3, 2017./Year 3rd, No. 3, 2017

Izdavač/Published by Udruge “Tri rijeke” HPOI Ivanić-Grad
Haiku Association “Three Rivers”, Ivanić-Grad, Croatia
www.tri-rijeke-haiku.hr

Urednički savjet/Editorial advisors:

Dubravko Korbus, Stjepan Rožić, Štefica Vanjek, Miljenko Šimunović, Mihovila Čeperić-Biljan

Uredništvo/Editorial Board:

Boris Nazansky, Tomislav Maretić, Ljubomir Radovančević, Dejan Pavlinović, Nina Kovačić

Glavna i odgovorna urednica/Editor-in-chief

Đurđa Vukelić Rožić

Lektura hrvatskoga teksta/Croatian sub-editing

Boris Nazansky

Lektura engleskih prijevoda s hrvatskoga/English sub-editing

Elizabeth Harrison-Paj

Ilustracije/Illustrations by Ivo Markulin, haiga

Fotografija na naslovnici/Photo on the cover: Sanja Srbljinović-Čuček

Adresa uredništva/Editorial address

Kolodvorska 44, 10310 Ivanić-Grad

Tel./Phone: +385 (1) 2882 716, E-mail: dvrozic@gmail.com

www.tri-rijeke-haiku.hr

Grafička priprema/Prepress: Antun Mikleš

ISSN 1846-7105

Cilj časopisa jest prezentirati haiku i Japansku kulturu hrvatskom čitateljstvu a hrvatske autore predstaviti u svijetu.

Our goal is to present haiku and the Japanese culture to the Croatian readers and introduce Croatian haiku to the world.

Haiku se prevodi redakcijski, a ostali tekstovi po izboru.

Časopis ne isplaćuje honorare za bilo kakav oblik suradnje./IRIS does not pay royalties for any form of cooperation.

Izlaženje Irisa International potpomogao je Grad Ivanić-Grad, i Zagrebačka županija.

Časopis za haiku / Haiku Magazine
IRIS International No.3

IRIS

Ivanić-Grad, 2017.

Sadržaj / Contents

Kazalo autora	7
Riječ urednice / Editor's foreword	10
Savjeti o pisanju haikua / Advice on haiku	10
In memoriam: R. Mokos, T. Mahečić, D. Matković, B. Bukva, Ž. Špoljar	12
Rezultati IRISova natječaja na temu mahunarke / The results of the IRIS Little Haiku Contest: the theme was the Pulses	17
Hrvatski autori na hrvatskom jeziku i narječjima / Croatian authors in Croatian and the dialects	21
Haiku/Senrju	21
Tanka	72
Choka	83
Yotsumono: Raamesh Gowri Raghavan i/and Tomislav Maretić	85
Tanka prose	87
Esej: Ponešto o haibunu	7
Haibuni domaćih autora/Haibun by Croatian authors in Croatian	90
Razgovor. /Interviews: Mihael Štebih i/and Ayumi Inouchi	97
Iz osnovonih iz srednjih škola	105
Radovi učenika Gimnazije iz Pule	105
Radovi učenika osnovnih škola Brezovica i Oprtalj / Haiku from the grammar schools	106
Dječja renga / Children's renga: OŠ Novska	108
Pisma iz škole: OŠ Vežica, Rijeka i OŠ Novska/Letters from the schools	110
Zbirke hrvatskih autora/Collections by Croatian authors	115
Dejan Pavlinović, Nina Kovačić, Vera Primorac, Miljenko Šimunović, Franjo Ordanić, Vladimir Šuk, Đurđa Vukelić Rožić, Stjepan Rožić, Aljoša Vuković, Božena Zernec, Anđelka Pavić, Ljubomir Dragović, Glorija La Marr, Luka Tomić, Ana Dolenc Truban, Dinko Sule, Drago Štambuk, Marija Maretić	

Esej: Lajčo Perušić: A.B.Šimić i haiku poezija /Haiku in the poetry of A.B.Šimić	126
Osvrti / Reviews: Đ.V.Rožić, Lj. Radovančević	128
Iz tiska / From the newspapers	136
Naš gost iz inozemstva / Our guest: Zlatka Timenova	143
Croatian haijins abroad / Hrvatski haiku pjesnici u svijetu	147
CROATIAN HAIKU/SENRYU IN ENGLISH	162
Croatian tanka and choka in English	216
The results of the Croatian International Haiku Contest on the theme of the "Gourd", 2017	229
The results of the Croatian International Haiku Contests on the theme of the "White Stork"	233
FROM ABROAD	238
In memory of Jane Reichhold	238
Our guests	239
Magdalena Banaszekiewicz, Goda V. Bendoraitiene, Pitt Buerken, Marta Chocilowska, Chereese R. Cobb, Beate Conrad, Smail Durmišević, Dušan Đurišić, Nikolay Grankin, Midhat Hrnčić-Midho, Ayumi Inouchi, Krzysztof Kokot, Ivanka Konstantino, Azi Kuder, Natalia Kuznetsova, Dorota Ocińska, Christina Sng, Minh-Triết Pham, Justice Joseph Prah, Izeta Radetinac, Mirjana Ranković-Matović, Dimitrij Škrk, Van Zimerman, Branka Vojinović-Jegdić, Klaus-Dieter Wirth, Ikuyo Yoshimura, Van Zimmerman, Alenka Zorman.	
Publications	276
Adjei Agyei-Baah, Daniel Hevier, Daniela Bojnanská, Midhat Hrnčić-Midho, Adina Al. Enăchescu, Predrag Pešić Šera	

Kazalo autora / The Authors

- Mirta Abramović 21, 72, 162, 216
Adjei Agyei-Baah 236, 276
Elisa Allo 230
Ramesh Anand 18, 236
Vesna Andrejić Mišković 22, 162
Marilyn Appl Walker 231
Magdalena Banaszekiewicz 239
Danica Bartulović 22, 72, 162, 217
Goda V. Bendoraitiene 242, 243
Jan Benson 229
Ernest J. Berry 236
Jagoda Bešlić 72, 217
Ena Bilen 113
Julie Bloss Kelsey 231
Meik Blöttenberger 17
Pitt Buerken 243
Zlata Bogović 19, 22, 73, 83, 154, 163, 217, 227
Daniela Bojnanská 278
Dubravka Borić 23, 163
Josipa Braut 23, 73, 164, 218
Ena Brkić 113
Borivoj Bukva 15
Sonja Buljević 74, 96, 218
Silvija Butković 24, 165
Nikol Bužecan 106
Marta Chocilowska 245
Cima 94
Cezar-Florin Ciobîcă 17
Rosa Clement 237
Cherese R. Cobb 231, 247
Beate Conrad 248, 250, 251
Georgiana Cucu 229
Mihovila Čeperić-Biljan 25, 91, 111, 113, 165, 166
Ana Dabac 20, 26, 167
Dubravko Dmejhal 26, 168
Zoran Doderović 231
Ana Dolenec Truban 123
Grozdana Drašković 27, 168
Ana Drobot 229
Smail Durmišević 251
Angel Dyulgerov 18
Božica Delalija 27, 74, 168, 218
Nikola Đuretić 147
Dušan Đurišić 252
Adina Al. Enăchescu 281
Darko Foder 28, 169
Lucija Francesković 114
Volker Friebe 18
Dominik Fumić 107
Željko Funda 148, 149, 151, 156
Ivan Gaćina 28, 74, 170, 219
Valerija Gardlo 155
Goran Gatalica 155, 156, 158, 230, 237, 261
Anica Gečić 29, 171
Nikolay Grankin 236, 253
Slavica Grgurić-Pajnić 30, 171
Verdan Grubelić 30, 172
Hanna Host 167
Simon Hanson 18, 231
Daniel Hevier 277
Marija Hlebec 83, 227
Siniša Horvat Bahnik 108
Midhat Hrnčić 254, 280
Jonathan Humphrey 230, 231
Mercy Ikuri 18
Nataša Ilić 31, 147, 172
Ayumi Inouchi 103, 104, 142
Nada Jačmenica 20, 31, 173
Patricija Jelinek 108

- Karmen Jurčević 32, 174
Zvonko Jurčević 32, 175
Paolo Kaštelan 114
Vilma Knežević 19, 33, 75, 150, 153, 175, 219
Krzysztof Kokot 256
Sonja Kokotović 20, 33, 75, 90, 175, 220
Ivanka Kostantino 258
Dubravko Korbus 34, 147, 148, 176
Marinko Kovačević 35, 149, 150, 177
Slavica Kovač 53, 177
Vlatka Kovačević 108
Nina Kovačić 35, 92, 116, 132, 148, 151, 153, 154, 159, 178, 235
Evica Kraljić 36, 76, 150, 179, 220
Shrikanth Krishnamurthy 161, 235
Hans Kristian 237, 261
Ana Krnjus 37, 179
Kristina Kroupa 37, 180
Azi Kuder 261
Natalia Kuznetsova 262
Vesna Lecher-Švarc 17, 38, 180
Tonka Lovrić 39, 76, 90, 150, 151, 181, 221
Štefanija Ludvig 39, 147, 181
Vladimir Ludvig 40, 182, 237
Gloria La Marr 122
Ann Mygyar 236
Timjana Mahečić 13
Matilda Mance 41, 154, 183
Marija Maretić 19, 41, 76, 125, 128, 183, 221
Tomislav Maretić 42, 86, 149, 151, 155, 156, 157, 184
Ivo Markulin 136, 170, 174, 178, 183, 187, 196, 201, 204, 212, 216, 220, 227, 255, 263, 273, 276, 282, 283
Lara Markuš 105
Ružica Marušić-Vasilić 43, 185
Dinko Matković 14
Marietta J. McGregor 19
Joe McKeon 235
Jakov Mendrila 113
Jasminka Mesarić 44, 186
Zdravka Meštrović 44, 186
Lovro Mihaljević 115
Vita Miholić 107
Vesna Milan 20, 44, 186
Ivan Mlačić 45, 187
Elena Mlinar 108
Zdenka Mlinar 45, 77, 92, 188, 189, 221
Ružica Mokos 12
Meri Mrak Rizoniko 115
Ljudmila Milena Mršić 46, 77, 190, 222
Vjekoslav Mršić 47, 190
Jasmina Mužinić 47, 190
Lee Nash 230
Boris Nazansky 147, 149, 151, 152
Dorota Ocińska 264
Tugomir Orak 47, 191
Franjo Ordanić 48, 117, 192
Iva Marija Padovan 107
Ivan Padovan 107
Katja Pantelić 105
Anđelka Pavić 48, 121, 192
Dobriilo Pavić 49, 192
Dejan Pavlinović 49, 103, 104, 105, 106, 115, 139, 159, 193
Lajčo Perušić 49, 126, 193
Predrag Pešić Šera 282
Dunja Pezelj Jurlin 50, 194
Minh-Triêt Pham 266
Alka Pintarić 50, 78, 194, 222
Julijana Plenča 51, 78, 195, 222
Marija Anđela Pogorilić 51, 195
Jasna Popović Poje 52, 110, 195
Ivo Posavec 52, 78, 93, 196, 223

- Justice Joseph Prah 267
Jasminka Predojević 53, 148, 197
Vanessa Proctor 230, 231
Vera Primorac 116
Josip Prudeus 53, 177, 197
Slobodan Pupovac 54, 157, 161, 197
Vida Pust Škrgulja 55, 198
Izeta Radetinac 268
Ljubomir Radovančević 55, 79, 132, 135, 143, 148, 198, 223
Raamesh Gowri Raghavan 86
Mira Rajter 56, 200
Mirjana Ranković-Matović 268
Jane Reichhold 238
Stjepan Rožić 57, 119, 130, 155, 200, 232
Ljiljana Ružička 57, 200
Slavica Sarkotić 58, 202
Carl Seguiban 229, 232
Antonija Selaković 58, 92, 202
Shiki 10, 263
Keith A. Simmonds 236
Ana Smrk-Habazin 79, 223
Christina Sng 265
Maja Stanić 113
Vesna Stipčić 150
Rudi Stopar 150
Dinko Sule 59, 124, 203
Vjekoslav Sulić 59, 203
Zrinka Supek-Andrijević 79
Željko Šajh 188, 189
Marko Šepić 106
Miljenko Šimunović 60, 117, 159, 204
Dimitrij Škrk 232, 269
Dora Šneperger 108
Željko Špoljar 16, 60, 80, 150, 205, 224
Ljubica Šporčić 20, 60, 152, 205
Drago Štambuk 124
Mihael Štebih 61, 97, 206
Nikola Šubarić 114
Vladimir Šuk 62, 80, 118, 148, 152, 206, 224
Eduard Tara 229, 233
Zlatka Timenova 143
Maria Tomczak 233, 234
Dora Tomić 114
Luka Tomić 62, 123, 207
Marija Trinajstić Božić 63, 207
Silva Trstenjak 63, 152, 208
Štefica Vanjek 63, 81, 208, 225
Aleksej Vasiljev Slavik 106
Vedrana Vičević 114
Majda Vidaković 107
Đermano Vitasović 20, 65, 81, 96, 209, 225
Gordana Vlašić 21, 66, 81, 153, 210, 225
Branka Vojinović-Jegdić 272
Jadranka Vučak 67, 211
Đurđa Vukelić Rožić 67, 83, 87, 111, 118, 125, 130, 132, 143, 154, 157, 160, 212, 227, 232,
Aljoša Vuković 21, 68, 119, 212
Milka Vurdelja 68, 82, 213, 225
Miroslav Vurdelja 69, 213
Neal Whitman 236
Klaus-Dieter Wirth 273
Ikuyo Yoshimura 274
Andrej Zbašnik 69, 82, 214, 226
Božena Zernec 69, 120, 143, 151, 154, 214
Van Zimerman 271
Alenka Zorman 274
Đurđica Zrinščak-Družinec 70, 82, 215, 226
Saša Zurak 113
Milan Žegarac 71, 215

Riječ urednice

Uredništvo časopisa IRIS raspisuje natječaj za haiku/senrju na temu MEĐUNARODNA PUTOVANJA. Aktualnost natječaja jest proglas Ujedinjenih naroda kojim je 2017. proglašena Međunarodnom godinom održivog turizma. Živjeti trebamo, a i putovati, otvorenih očiju, načuljenih ušiju, napregnutih svih osjetila. Sretna vam putovanja, ma gdje krenuli. I sretan lov haikuu, ma gdje vas pronašao. Oni od nas koji će u udobnosti svog doma putovati s kutijom starih, požutjelih fotografija i prisjećati se davnih putovanja, želim nježne i drage uspomene sretno pretočene u haiku.

The Editorial board of magazine IRIS announces a A Little Haiku contest on the theme of INTERNATIONAL TRAVEL. United Nations declares 2017 as *the International Year of Sustainable Tourism for Development*.

I wish you happy adventures on your trips! But, not all of the authors will travel abroad to catch some exotic haiku moment. Those among us who will travel from our home with a photo album in our lap, I wish wonderful memories of the past time travels awoken and written in a haiku poem.

Savjeti o pisanju haikua

Masaoka *Shiki*, 14. 10. 1867. – 19. 9.1902.

- Budi prirodan.
- Čitaj stare autore, no upamti da ćeš i u njih naći pomiješane dobre i loše pjesme.
- Piši da bi udovoljio samome sebi. Ako ti se tvoje pisanje ne sviđa, kako možeš očekivati da će se ono svidati bilo kome drugom?
- Sjeti se perspektive. Velike su stvari velike, no malene su stvari velike ako se gledaju izbliza. Haiku nisu logičke propozicije i ne trebaju na površini pokazati nikakav proces zaključivanja.
- Drži riječi stegnutim; ne umeći ništa beskorisno.
- Upotrebljavaj i imaginarne i realne slike, ali pretpostavljaj realne.
- Upotrebljavaš li imaginarne slike dobit ćeš i dobre i loše haikue, no dobri će biti veoma rijetki. Upotrebljavaš li realne slike, još je uvijek teško dobiti

vrlo dobre haikue, no relativno je lako dobiti drugorazredne koji će zadržati neku vrijednost i nakon što prođu godine.

- Čitaj, kad god možeš, sve vrijedne knjige o haikuu; razmisli o njihovim dobrim i lošim stranama.
- Upoznaj sve vrste haikua, no imaj svoj vlastiti stil.
- Skupljaj novi materijal neposredno, nemoj ga uzimati iz starih haikua.
- Znaj nešto i o ostaloj književnosti.
- Znaj barem nešto o svakoj umjetnosti.

Mihovila Čeperić-Biljan, prof: Kako s učenicima pisati haiku

- Upoznati učenike s obilježjima haiku-forme
- Pročitati im više haiku-pjesama
- Provesti haiku-radionicu (odabrati predmet promatranja, obratiti pozornost na pojedinosti, zapisati riječi/izraze, koristiti običan svakodnevni rječnik, odabiranjem zapisanih riječi pokušati napisati haiku 5-7-5, uznastojati na pjesmi sve dok nije «dobra»
- Dobar je način i papir podijeliti na 4 dijela, tj. 4 godišnja doba • zapisati pojedinosti/asocijacije uz svako, od odabranih riječi/pojedinosti pokušati napisati haiku
- Isti način koristiti kada vam je zadana tema
- Pomoći učeniku pronaći pravi izraz da bi se zadovoljila forma
- Vraćati se zapisu sve dok niste zadovoljni zapisanim

Ilustrirani haiku

Ilustracija ne mora biti vjeran prikaz haikua, već naprotiv originalan i maštovit likovni rad u bilo kojoj likovnoj tehnici.

U pravilu haiku se na ilustraciju piše vlastoručno, sastavni je dio ilustracije.

Najprije nastaje haiku, a potom crtež!

IN MEMORIAM

Ružica Mokos (1936.-2016.)

kuću po kuću
šulja se nova ulica
prema šumarku

a house by house
the new lane stealthily creeps
towards the woods

prigušuje
svjetla farova
puni Mjesec

dimming
the streaming headlights
harvest Moon

smrznuto jezero
u zimski suton
dva labuda

white frozen lake
two swans turning pinkish
in the winter twilight

u suton krošnje
nestaju – ostaju tek
trokuti gnijezda

at sunset
treetops disappear– the triangles
of the nests left only

Kajkavsko narječje/Kajkavian dialect

puce na zdencu
i vrapčeki pod strehom
tak žvrgoliju

lasses at the well
sparrow chicks under the rafters
twitter the same way

stiha se kmiči
čez meglu dime ideju
purani z paše

dusk is falling
home through the fog hurry
turkeys from the meadow

breščec pri grobju
korita smeha puna
deca se sajnkajo

a hill by the graveyard
sledges full of laughter
children are skating

teple kelače
z zobu spuščaju kojni
zmrznutim ptičem

warm fruit cakes
with oats dropped by the horses
for the frozen birds

Timjana Mahečić (1938.-2016.)

Livada bijelih
šafrana – vlagom rose
odmaram noge.

A meadow of
white saffrons – wetness of the dew
relaxes my feet.

Kiša oprala
šljivik – zabijelio
potok laticama.

The rain washed
the plum orchard–
the brook white with petals.

Tiho žubori potok
srna dignutih ušiju
pije vodu.

Soft gurgles of a stream
its ears up a roe
drinking water.

Na staroj kući
razbijena stakla –
crni leptiri.

On an old house
broken window panes–
black butterflies.

Hodamo
pogrljeni – studen nas je
nekako smanjila.

We walk bent down
somehow downsized
by the coldness.

Mjesečina
svjetluca snijeg – koraci
sve tiši i tiši.

Moonlight
glistening snow and footsteps
more and more silent.

Zrnje kukuruza
u ruci djeteta – a
koliko labudova?!

The kernels of corn
in a child's hand–
and how many swans?

Šušti suho lišće
poskakuje po cipelama
žuta prašina.

Dry leaves rustling
over my shoes hopping
yellow dust.

Dinko Matković (1925. – 2016.)

Bijeli zvonik
propne se svako jutro
dotaći nebo.

A white belfry
stretches each morning
to touch the sky.

Jedrilice
umorne od vjetrova
u mirnoj luci.

Sailing ships
tired of winds
in a calm port.

Borove grane
ispreplele na cesti
zeleni hodnik.

The pine boughs
intertwined a green hall
in the stret.

U noćima
oči svjetionika
uvijek su budne.

In the nights
the eyes of a beacon
always awake.

U staklu jutra
izbodeni noćni san
na iglama borova.

In the glass of morning
the dream of night stabbed
on the pine needles.

Na suhoj hridi
galeb kljuje grčeve
svojih krila.

On a dry rock
a seagull pecking at the cramps
in his wings.

Cipal u skoku
u litnjoj bonaci
buši misečinu.

A mullet jumping
in a summer calm
piercing the moonlight.

Peteljka smokve
tanji li se tanji –
sluti skori pad.

The fig's petiole
thinner and thinner –
surmising its fall.

Borivoj Bukva (1948.-2016.)

Hladan zrak
i odškrinuta vrata.
Mačka na pragu.

Cold air
and the door ajar.
Cat on the threshold.

Na tvrdi kamen
naslonih glavu, tijelo
prihvati trava.

I lay down my head
on the hard stone, my body
welcomed by the grass.

Regatu od
papirnatih brodica
puštam niz potok.

Launching a regatta
of paper ships
down the brook.

Da ne vide oči
igraju se leptiri
tu iza oltara.

Eyes unable to see
the butterflies playing
behind the altar.

Cvrčak
u mom šatoru.
Dere se noću!

A cricket
in my tent.
Screams all night!

Na kori bazge
u zamahu sjekire,
gusjenica.

On the elder bark
in the swing of an axe,
a caterpillar.

Barke u luci
i svjetla jarbola
pred polazak.

Boats in the harbor
and glittering masts
before departure.

Kišne kapi
asfaltom rominjaju
u dugu noć.

The raindrops
drizzle over the asphalt
into a long night.

Željko Špoljar (1943.-2017.)

sumorna jesen –
selice lete na jug
nas dvoje sami

sullen autumn–
migratory birds fly South
the two of us alone

jesenje jutro
u tihoj izmaglici
gubi se cesta

autumn morning
the road disappears
in a quiet mist

bačeni kamen
tone na dno jezera
sve do oblaka

a cast pebble
drowns to the lake bottom
all the way to the clouds

jaki valovi
vraćaju praznu školjku
moru

strong waves
returning an empty shell
to the sea

Kajkavsko narječje

jen kratki cajt
zdiže i spušča krila
leptir na roži

for a short moment
it raises and flattens its wings
a butterfly on the rose

po prašnom putu
kuštravi dečec jaha
bažulof kolec

on a dusty path
a boy with uncombed hair
riding a beanpole

vuz pesmu ftičov
belim sozama denes
plačuju črešnje

with the birdsongs
the cherry trees crying
white tears today

vu kalnoj mlaki
mali povehli listek
išče počinek

in a puddle
a small withered leaf
in search of its rest

IRISOV MALI NATJEČAJ NA TEMU MAHUNARKE - REZULTATI

The results of a Little haiku contest by magazine IRIS, 2016

Tema je bila *mahunarke* / The theme was *pulses*

Ukupno, primili smo 291 haiku 97 autora.

Altogether, we received 291 haiku by 97 authors.

Sudio je Jim Kacian / Judged by Jim Kacian

First prize/Prva nagrada

roadside shrine
runner beans climbing up
Jesus's body

svetište uz cestu
visoke mahune penju se
tijelom Isusa

Cezar-Florin Ciobîcă, Romania

Second Prize/Druga nagrada

a hole in the bean
the weevil's
whole life

rupica u zrnu graha
u njoj žiškovi
cijeli život

Vesna Lecher-Švarc, Croatia

Third Prize/Treća nagrada

fleeing war . . .
in a child's fist,
chickpeas

bježeći od rata ...
u dječjoj šaci,
zrna slanutka

Meik Blöttenberger, USA

Honorable Mentions (unranked)/Pohvale (nerangirano)

after Jack's story
my son pockets
some beans

nakon priče o Jakovu
u džepovima moga sina
nekoliko zrna graha

Mercy Ikuri, Kenya

Butterflies!
Beanpoles lean against
a cloud.

Leptiri!
Štapovi s grahom
naslonjeni na oblak.

Volker Friebe, Germany

lentils and kidney beans
learning to count
in ones and tens

leća i grah
učim brojiti
jedinice i desetice

Simon Hanson, Australia

chickpea sowing
the sound
of winter wind

sadim slanutak
zvuk
zimskog vjetra

Ramesh Anand, India

snow breath
the lentil soup
ripples

hlađena dahom
juha od leće
namreškana

Ramesh Anand, India

a handful of beans
before making a soup
granny foretells the future

pregršt graha
prije spravljanja juhe
baka predviđa budućnost

Angel Dyulgerov, Bulgaria

even black beans
and rice remember battles . . .
moros y cristianos

čak i crni grah
i riža sjećaju se bitaka ...
*moros y cristianos**

Marietta J. McGregor, Australia

**Cuban dish, rice cooked in black beans. This dish gets its name from the wars between the dark-skinned Moors (moros) and the lightskinned Spaniards (cristianos) that occurred during the eighth century in Spain.*

Nagrađeni haikui na hrvatskom jeziku:

Sudio je Stjepan Rožić, Ivanić-Grad

Prva nagrada/First prize

na polju vjetar –
za štap se drži starica
i mahuna

the wind in the field
an old woman and green beans
stick to the pole

Vilma Knežević, Viškovo

Druga nagrada/Second prize

u hladovini
na bakinoj pregači
izložba graha

in the shade
an exhibition of beans
on granny's apron

Marija Maretić, Žminj

Treća nagrada/Third prize

već sav osušen
kroz vrtno zelenilo
probija se grah

already withered
the beans making their way
through the green garden

Zlata Bogović, Varaždin

Pohvale/Honorable mentions

stara gatarā,
iz poderanog džepa
posijala grah

an old fortune teller
sowing beans from
her torn pocket

uz plavi bagrem,
u vrtu moje majke
cvatu mahune

by blue acacia
in my mother's garden
flowering green beans

Ana Dabac, Zagreb

priprema ručka –
mačka se zabavlja
zelenim zrnom

cooking–
my cat plays with
a green grain

Nada Jačmenica, Sv. Križ Začretje

čvornate ruke
starog rogača
milost od sunca

gnarled hands
of the Judas tree–
mercy of the sunshine

Sonja Kokotović, Zagreb

ne vidi se kraj
na grahovoju njivi
sagnuta žena

a bent woman
endless is this
field of beans

Vesna Milan, Rovinj

diže se sunce
nakon prvog mraza
mrtvo lišće mahuna

the sunrise
after the first frost dead are
the green bean leaves

Ljubica Šporčić, Sisak

mahunom graška
zaigralo se mače
ispred marketa

husk of a green pea
in the front of a store
a kitten playing with it

Đermano Vitasović, Pula

Pokupi
sve mahune
gladna godina

all green beans
picked this year
by a hungry year

Gordana Vlašić, Oroslavje

radnička menza -
zveket žlica i grah na
kombinezonu

worker's lunchroom
clinking of the spoons and beans
on the coveralls

Aljoša Vuković, Šibenik

Hrvatski autori na hrvatskom jeziku / Croatian authors in Croatian

Mirta Abramović, Đakovo

velikom iglom
baka krpi čarape –
pucketanje u peći

pogažene travke
uspravljaju se –
opet koraci

duboki uzdah –
trbušni ples svijeće
mijenja ritam

Senrju

otpala peta štikle –
gospođa ide dalje
psujući

Vesna Andrejić Mišković, Slavonski Brod

Orkestar svira.
Dirigentska palica
raste na grani.

Monoku

u polutama izniklo samoniklo Babino uho

u smiraj dana opako se smiješi zubati oblak

Danica Bartulović, Podstrana

ZIMA U DALMACIJI

kristalna noć
klijaju pod pokrivačem
topli snovi

kotura se bura
na koturaljkama
kontejnera

uvuklo se
u svoje klijetke
more

iščupano stablo –
netko zahvaljuje
za ogrjev

Zlata Bogović, Varaždin

proljetno jutro
u kapljicama rose
zastalo sunce

na polju magla
u travi jesen skriva
svoje korake

kroz prvu maglu
puževim koracima
odlazi ljeto

Dubravka Borić, Podgora

u manjem krugu
podrezana trstika
mačji krevetac

u uličici
ratom srušena kuća
domaćin smokvi

magla na moru
progutala
moj rodni otok

Senrju

kaput od krzna
dama ne mari za smrt
malih činčila

Čakavsko narječje

lokva do lokve
kaleton nakon dažja
griedu oblaci

lokva do lokve
ulicom nakon kiše
idu oblaci

Josipa Braut, Viškovo

Orkanska bura
u praznu ribarnicu
uselili vrapci

Monoku

sjeme i znoj u istu brazdu sadi ratar

novogodišnje jutro miriše na barut

Podne
gusta magla uključila
uličnu rasvjetu

Topla jesen –
šljiva cvate
drugi put

Snježne pahulje
kišobrane svih boja
pobijelile

Senrju

Što više poderane
to modernije
traperice

Na travki
suhi krpelj čeka
transfuziju krvi

Silvija Butković, Đakovo

Zamah veslom
Od jutra do večeri.
Utrka sa suncem.

Zamah veslom
Od jutra do večeri.
Utrka sa suncem.

Sweep of an oar
From morning to evening.
A race with the sun.

Jutarnje svitanje.
U rijeci se ogleda
nepočešljan oblak.

Predah uz rijeku.
Na vrhovima štapa
ribičke priče.

Niz liticu
poskakuju brzaci.
Utrka kapi.

Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka

ušće Rječine
s galebima dijeli
pačja obitelj

nad kazalištem
puni mjesec – odjednom
zastor oblaka

na računalu
poslana pozivnica
bez odgovora

(posvećeno Borivoju Bukvi)

Senjska čakavština:

Jedna puzlatka
i celo celcamento
leto unutra

Feral na Đigi
pali ... gasi se ... pali ...
letnja arija

*puzlatka – školjka, Petrovo uho
celo celcamento – potpuno cijelo
feral – svjetionik; Điga – toponim
arija – svjež zrak*

Ana Dabac, Zagreb

Tiho sniježi.
Bijele balerinke
tope se na tlu...

Pustom ulicom,
u gluho doba noći
zvižduće vjetar.

Smiraj dana –
oštra stijena odmorište
pticama.

Pod mjesečinom,
na granama drveća
procvjeta inje.

Sunce se budi...
Livade rasprostiru
cvjetne tepihe.

Dubravko Dmejhal, Zagreb

Blješti, treperi
ljube se sjene
izlog igračaka.

Žudnja djeteta
hoda po žici
plišani medo brundo.

Obuzima me panika
vrtnja je smušena
Rubikova kocka.

Grozdana Drašković, Hum na Sutli

proljetni lahor
na mahove zamirišu
šljive u cvatu

uskršno jutro
crkva zamirisala
na šunku i luk

ljetno predvečerje
istu travu pasu
krava i sjena

ljetna žega
pčele u obliku grozda
vise na slavini

zimsko jutro
tanki sloj snijega tope
pseće šape

Božica Đelalija, Brezje, Sv. Nedelja

zimska berba tek
zaleđenih bobica –
čežnja za jeseni

zaledenilo
snježna kora pritisla
ljetos plodan vrt

smrznuo se slap
skulptura prirode kraj
mene i snješka

Darko Foder, Ivanec

Iz hrpe smeća
na divljem deponiju
rastu zvončiči.

U bistrom potoku
riječnom raku dom
traktorska guma.

Strma litica.
Vjetrini se opire
nježan bonsai.

Vrabac i vrana
kljunom mjere dubinu
prigradske lokve.

Senrju

Iskovao je
kovačev sin sam - svoju
životnu sreću.

Lampa na stropu.
Sudaraju se sjene
bez dijaloga.

Ivan Gaćina, Zadar

Šareni spektar
putuje ka svemiru –
Nova godina.

Pakleno ljeto –
sunce upija život
suhog pijeska.

Kozji doručak –
s lica snjegovića
nedostaje nos.

Senrju

Ćelava glava
s prosijedih dlaka
trijebe uši.

Virtualni seks –
mobitel simulira
erotski šapat.

Isprazna usta
na sprovodu života –
savršen pokop.

Anica Gečić, Zagreb

Sletjela vrana
na otpiljeni jablan –
traži gnijezdo.

Otpilili krošnje
jablanima – na kiši
debla pocrnila.

Zanosni poj ptica
u sitne sate – zatim
krici vrana.

Na hodočašću
zasjajale joj oči,
pomladila duša.

Slavica Grgurić-Pajnić, Delnice

krošnjama
zvižduk vjetra i ptica
naizmjenično

zamagljen prozor
nacrtane zvijezde
bez sjaja

Verdan Grubelić, Rijeka

Tematski haiku: PRVIĆ LUKA, OTOK PRVIĆ

Jugo u ulici.
Monotoni zvon kiše
u pustoj kali.

Đir oko Prvića.
Na gajeti veselo
mlado čeljade.

Stiglo ljeto.
Dijete trči selom
a laste nebom.

Stara škola
rasula djecu svoju
po bijelom svijetu.

U predvečerje
na usamljenoj klupi
prva čakula.

Sakrita uvala.
Jedra u tihoj luci
Gospe od anđela.

Nataša Ilić, Varaždin

sredina noći
zrikavac i disanje
skladni u ritmu

večernji sumrak
suncem i mjesecom
ljeska se more

vrhunac ljeta
zvijezde osvjetljava
meteorski roj

danju i noću
ocvali suncokreti
gledaju istok

treptaj zvijezde
nebu privlači pogled
stojim i lutam

Senrju

u dnevnoj štampi
ispunjeni crnilom
papir i misli

Nada Jačmenica, Sv. Križ Začretje

godišnji odmor –
moj balkon prepun
haikua

suton –
susjed doziva unučicu
s igranja

susjedov krov –
vrabac uzima predah
u dionici

vremenska razlika –
kazaljke sata budne
usred noći

autocesta –
mjesec prati autobus
do tunela

Karmen Jurčević, Samobor

zamagljen prozor –
skriva pogled prema
rascvaloj krošnji

dosadna kiša –
vrapčić zamijenio
lokvu za kadu

crvić u kljunu –
promukli pjev kosice
skrivenom kosu

olujni vjetar –
povijena stabla
pod udarima

Zvonko Jurčević, Samobor

paleta boja –
raširio paun rep
svjestan ljepote

vjetar u kosi –
razigrane frčkice
skrivaju lice

spuštene glave –
nadvila se nad vodom
žalosna vrba

snažan neverin –
ples gajeta u portu
krici galeba

Vilma Knežević, Viškovo

miris ružmarina
uvukao se u
pore kamena

haikuist
pogledom okupirao
dimnjak

pas protestira
vlasnik pretjerao
s igrom

Sonja Kokotović, Zagreb

jutro se dalo
u pogledu sokola
staklasti odraz

tišina dana
broji moje korake
pusta ulica

dječja regata
papirnati čamčići
plove lokvicom

dršćući plamen
na hladnoći kamena
bdi je tišina

Dubravko Korbus, Ivanić-Grad

jutarnja rosa
cvjetovi mahuna
otvaraju ljeto

na mladom grašku
opako narogušen
mladi puž golać

trnjine
ovaj poljubac čine
tako neobičnim

štap u kutu
više ne izlazi
na sunce

proljetno sunce
obasjava stražnju sobu
puževe kuće

ulična svjetiljka
odmjerava sjenku
svakom prolazniku

prazna zdjelica
ni na kraju lanca
nema ničeg

Marinko Kovačević, Praputnjak

Tematski haiku: OBITELJSKA KANTATA

Na radnom stolu
kćerkine prve papučice na
Platonovoj DRŽAVI.

Kćerkine prve
papučice. Poljubac jednoj,
poljubac drugoj.

Ovo je put mudrosti...
A ovo je put koji vodi do
sladoleda, reče mi sin.

Ovaj put...
Pazi, glava ti zapinje za oblak,
veli mi sin.

Ženska na vidiku!
U duetu: ovo nije naša mama.
Obriši naočale!

Nina Kovačić, Zagreb

na stepenicama
zastala
jesen

on the stairway
the autumn
taking a rest

djetlić uporno
kuca na vrata
nitko ne otvara

sunce na grozdu
obasjalo koštice
kroz kožu bobe

zamišljen
nehotice stao
na tratinčicu

knjiga u ruci
hlade se
gutljaji čaja

suha morska trava
zasjalo sunce
u zrnima soli

rosa u lišću
hodam naježena
od palih kaplji

Evica Kraljić, Nova Gradiška

s osmijehom
nosi zrele jabuke –
dolazi gost

vrijeme stoji
na kragni starog kaputa
iz bakine škrinje

skotrljana lopta –
na licu dječaka
bol i blato

popodne –
vrtlar reže živicu
i sjene

Senrju

u hladnjaku
starim namirnicama
produžen rok

svinjska idila –
u rukama mesara
topli čvarci

Ana Krnjus, Pazin

Tematski senrju: IGRE

Lovci i lovine
seoski maraton
ljenjivci ih bodre.

Zakloni posvuda
tko se nije skrio
magarac je bio.

Na popločanu tlu
iscrtana polja
igra se am slam.

Na makadamu
pet pika paki
skupljaju se igrači.

Kristina Kroupa, Caginec

pas u ordinaciji
mašući ostavlja
buhu

raspjevani kokot
upozorio budne
prošla je ponoć

maglovit dan
na tren razbistrilo
djetlić u prolazu

psić
gricka grude snijega
sa šapica

očeve čizme
u jednoj čarape
u drugoj miš

rast temperature
otisak šapice
načinio lokvu

Vesna Lecher-Švarc, Zagreb

tišina u noći ...
od svjetala grada
ne vidim zvijezde

ljetna nesanica ...
umjesto snova
tražim zvijezde

proljetna noć –
stvarnost dozvana
budilicom

Tonka Lovrić, Split

uz obalu mora
u školjku i iz školjke
morske trave

na pragu jeseni
žuti maslačak
i još jedan ćelavi

u zahrđalom snu
zaspala na tavanu
velika pila

prazne krletke
moj je otac
volio ptice

nakon kiše
svi puževi
premještaju kućice

Senrju

bolnički hodnik
pogledavaju se
raspelo i sat

Štefanija Ludvig, Dubravica

ljetni pljusak
po staklu prozora
smeđe pjege

pospani ribič
u vodu ga vuče
uhvaćena riba

spomen ploču
zlatnim lišćem
pokriva jesen

snjegović
nos od mrkve
kljuca vrapčić

Senrju

konobar
toči mi gorko piće
slatkim osmijehom

Vladimir Ludvig, Dubravica

sudar s borom
skijaš u trenu postao
snjegović

pod ledom
točkasta riba brža
od potoka

let balonom
jato umornih pataka
sletjelo na vrh

Senrju

petarda
uletje muha
u mrežu pauka

vožnja valovima
autoceste
morska bolest

Matilda Mance, Varaždin

Pokošena trava
miriše na „travu“.
Kosci se smiju.

Leptir u letu
i treperavo lišće –
baletna škola.

Monoku

kad zašumi pjev staroga hrasta čovjek ga ubije pilom

Senrju

Vrabac na grani
vreba mačku na tlu.
Obrnuta hrabrost.

Kajkavsko narječje

Megleno, sivo,
čkomeče jutro. Sam je
cvetje dišeće.

Črno-črlene
bubamare – točke kak
na mojoj kikli.

Marija Maretić, Žminj

hladnoća i led
približili poglede
čovjeka i ptice

jesen u vrtu
krizanteme u cvatu
sele na groblje

dva snjegovića
već nekoliko dana
jači od sunca

Senrju

pušač i kašalj
podijelili jutro
u kupaonici

pored plotu
susjedova šlapa pod
budnim okom psa

Tomislav Maretić, Zagreb

sanjivo jutro –
početna zrika cvrčka
... zatim tišina

rano je jutro –
leptirova krila lebde
iznad bonace

prazna je ljuska
na stablu masline –
zrika cvrčaka

popodnevni drijemež
naglo je prekinut –
magarac reve

kad se približim
cvrčak cvrči glasnije
na drugom stablu

dugo plivanje
odjednom prekinuto –
jato meduza

Senrju

mokar od mora –
plivač odmah pali
cigaretu

Ružica Marušić-Vasilić, Varaždin

Baka isplela
unuku rukavice –
snijega niotkud.

Srela se dva kukca
na stabljici narcise –
slabiji je odletio.

Prazan papir
nevino se bijeli
do prvih slova.

Mačak je sretno
izbjegao kotače auta –
maše repom.

Ležim u travi
slušajući pod zemljom
hod krtice.

Mjesec putuje
tamnim nebom –
oboje sami.

Predivni leptir
uletio u svjetiljku.
Spržilo ga svjetlo.

Jasminka Mesarić, Zagreb

Leptirov let
danas
prvi i posljednji.

Magle
dodiruju krovove.
Ljeto je na odlasku.

Otvorena vrata
moga doma čekaju
putnika bez adrese.

Monoku

u košari od pruća zijevnulo je maće

Zdravka Meštrović, Rijeka

Dalekovodom
naslagano crnilo –
ptice selice

Monoku

inje na oknu prozora ledi zimu u meni

Vesna Milan, Rovinj

smrznuta mahuna
pored batka u tavi
utoplila se

mahuna graška
u ruci djevojke
pukla od smijeha

nasmiješena
ostala krezuba
mahuna graška

zeleni grašak
na polici frízera
zamrznut znoj

Ivan Mlačić, Zagreb

pred kontejnerom
odbačen komad kruha –
gozba vrabaca

nalet vjetra
ocvali maslačci
lete livadom

stado ovaca
bleji sve glasnije
blizu je potok

na bučijadi
stihovima umrlih
pozdravljam mnoštvo

hladnoća jutra
ukrašene injem
vrbe uz potok

školsko dvorište
dječak komadom kruha
vabi odbjeglog psa

Zdenka Mlinar, Zagreb

ljeto –
sezona lova
na sunce

sja
paukove mreže –
zaobilaženje

na snijegu
bijeli aljaški malamut
neće kući

zimski dan
u grmu jato
tihih vrabaca

Ljudmila Milena Mršić, Ivanić-Grad

grad u magli
neboderi vise na
zrakama sunca

sredinom zaleđene
rijeke uska struja
nosi patke

snježna oluja –
na trošnoj kući snijeg
propušta dim

zupuh na vratima
arabeske od snijega
i bakine oči

napuštena kuća
sige s krova
zapalilo sunce

strpljiv susjed čeka
da vjetar odnese
suhi snijeg s dvorišta

Vjekoslav Mršić, Ivanić-Grad

večernje svjetlo –
jedna svjećica na groblju
hrani sve duše

Jasmina Mužinić, Zagreb

Iz dubine mora
uho mi zapljuskuje
huk iz školjke

Zima u gradu
snijeg topi bosa noga
beskućnika

Tugomir Orak, Varaždin

Proljetni vjetar
nosi sjeme maslačka
u kućicu puža.

Lavež psa
zaustavlja maglu
u mreži pauka.

Na košulji
s cvjetnim motivima
roj pčela.

Senrju

Prorijeđena kosa
na glavi sve vidljiviji
ožiljak metka.

Svečani ručak.
Na „Pekinškoj patki“
muhe vode ljubav.

Iskusan ribič
iz kljuna patke
krade glistu.

Kajkavsko narječje

Tenja meseca
f tenji stare vrbe
zgledi kak žaba.

Mesečina.
F potoku blesiče
popefka ševe.

Strašilo posluša
kak na mesečini
raste trava.

Franjo Ordanić, Oroslavje

prži ljeto
peršin na šišanju
jača korijen

sazrilo ljeto
suncokret pod teretom
glave pognute

Anđelka Pavić, Beli Manastir

kroz prozor voza
idiličnim se čine
polja pod snijegom

mraz u novembru
u dvorištu jabuka
još neobrana

Božić bez snijega
lažnim sjajem blistaju
jelke na trgu

pramičak magle
na vrhu starog bora
kao utvara

Dobriilo Pavić, Beli Manastir

Šćućuren vrabac
Ispod oluka motri
Što ga progoni

Berači voća
Pogleduju na zapad
Umor skidaju

Ispod oblaka
Čiju zimu odnosi
Ptica selica

Zašto pijevac
Pjeva ispred svanuća
Kad je vani hladno?

Dejan Pavlinović, Pula

pljus!
bijeli oblutak
poplavio

ugrijan
od vrata pa nagore ...
siječanjno sunce

Lajčo Perušić, Zagreb

na glavi crn šešir
sunce nakrivilo
potok znoja

muzej klasika –
u kutu pauk omata
sliku na zidu

makovi uz put
ogrnuti purpurom
čuvaju žitnicu

Dunja Pezelj-Jurlin, Split

Sunce i mimoza.
Žuto blještavilo
u mome vrtu.

Nježni valovi.
Uspavanku na plaži
prekida kliktaj.

Greben mi vraća
razlomljene zvuke
podnevnog zvona.

Ispod krošnji
na tijelima kupača
crteži lišća.

Senrju

Sam sa sobom
otvara diskusiju.
Pun autobus.

Alka Pintarić, Zagreb

jesen nad gradom
odlutalo dijete
gubi se u magli

stara klupa
još jedan beskućnik
smiješi se jutru

burna zvonjava...
na užetu zvona
njiše se mačak

vijori vjetar
list utihnula hrasta
u vrtnji zrakom

Julijana Plenča, Rijeka

Srebreni mjesec
planinskim jezercima
daruje nebo.

Zamirisala
pečenim kestenima
jesen na stolu.

Marija Anđela Pogorilić, Rovinjsko Selo

stado ovaca
na pašnjaku prednjači
pas ovčar

Senrju

željna ljubavi
mlada dama izlaže
golo poprsje

kazališna predstava
u sporednoj ulozi
šaptač iza kulisa

Jasna Popović Poje, Novska

Tematski haiku: SUNCOBRANI U STUDENOM

zimski jaknica
na zelenoj kantici
u pješćaniku

van iz garaže
dječjim biciklicima
pumpa se guma

loptom po lišću
nogomet u voćnjaku
točno u podne

djeca iz škole
u kratkim rukavima
kraj studenoga

plavi suncobran
na susjednom balkonu
širom otvoren

Ivo Posavec, Koškovec

Nad dimnjakom dim.
Na krovu stare kuće
griju se vrapci.

Kasna je jesen.
Na strašilu za ptice
crni gavrani.

Kajkavsko narječje

Jesenska megla
skrila je se hižice.
Sam dim još diši.

Duojde nam jutro.
Sance potihom plieza
po stari luojtri.

Jasminka Predojević, Zagreb

napušten konjić
u bakinom dvorištu
unuci odrasli

ljulja se vjetar
na drvenom konjiću
djece nigdje

glasan klepet
leptirovih krila
sajmeni dan

Senrju

uspjela promocija knjige
hrana nestala prije
službenog završetka

Josip Prudeus, Samobor

Ispod ništice.
Na drhtavoj stabljici
ukočen vrat.

Below zero.
On a shivering stem
a stiff neck.

Haiku: Josip Prudeus, fotografija: Slavica Kovač

Na domak ljetu
usred zelenog ječma
crveni leptir.

Zreli muškarac
u polupraznom košu
probire – ništa.

Otvoren prozor.
Svjetlo i mrak ulaze
kad im se hoće.

Slobodan Pupovac, Zagreb

oblak iznad nas
prekrio jarko sunce –
sjene otišle

zamah motike,
zemlja pršti po zraku –
gušter miruje

hodam potokom –
na nogama debele
zimske cipele

hodajući po
bijelom ostaju
žuti tragovi

voda pobjegla
sa polja krivudavim
tokom rijeke

narasta glava
snjegovića lako se
kotrljajući

Vida Pust Škrgulja, Ivanić-Grad

sjeverni vjetar.
blagdansko jutro leđi
rub kontejnera...

starac, dršćući,
u vrećama otpada
traži darove...

riječ prijatelja, dok
zimski vjetar nosi roj
snježnih pahulja...

Ljubomir Radovančević, Zagreb

Bistri potok –
iz svoje sjene medvjed
izvlači lososa

Proljetno podne –
maslinik je prepun
brnistre

Rižino polje –
cijeli seljak u sjeni
svoga šešira

Razuzdan požar.
Masline šalju duše mrava
u svemir

Stari hrast –
njegova sjena spava
u hladovini

Kajkavsko narječje

Zmrznuti jarek
prešetao se na drugu stranu
stari maček

Z brega na breg
vleče se crna gusenica
na dveri grobja

Senrju

Grad svjetlosti –
u mračnim uličicama
još mračnije sjene

sjena prosjaka
nestala sa prosjakom
s vrata crkve

Senrju kajkavsko narječje

Selski kicoš
za škrlaka zateknul
kuraža

Med cicami
puce vteknul se
majhni Jezušek

Mira Rajter, Brezovica

Vjetar prebire
listove. Orasi padaju
i uspavljaju.

U sivom jezeru
jesen miješa
žive boje.

Prve kapi
namreškale moj odraz
u plavom jezeru.

Stjepan Rožić, Ivanić-Grad

Senrju

putnički vlak pun
SMS-poruka
klizi kroz noć

Božićni koncert
među nogama hrče
violončelo

Kajkavsko narječje

Sveti je Martin –
pijana cesta švingla
zmed zagorskih bregov

Ljiljana Ružička, Zagreb

Ciklus: HRVATSKI GRADOVI

Monoku

u ravnici Strossmayerova katedrala prerasla hrašće (Đakovo)

kip sirene oplahuju latice kamelije (Opatija)

u ljetnoj vrevi Dioklecijanov kip zaustavlja mi korak (Split)

pucanj s Griča potjerao s konjanika pernate stanare (Zagreb)

u Areni ostali tek galebi nakon festivala (Pula)

povjetarac mi donosi tonove morskih orgulja (Zadar)

sveti Vlaho dlanom zaštitio drevne zidine (Dubrovnik)

zid od čempresa čuva mir groblja od buke Špancirfesta (Varaždin)

Slavica Sarkotić, Lekenik

poput latica
nekog čudnog cvijeta
stope u snijegu

prazna soba
na stolu žeđa
cvijet u vazi

daleki pucanj
zaledila se suza
u psećem oku

Monoku

u kutu sobe pauk opleo mrežu za snove

Antonija Selaković, Zagreb

paletom boja
razigrala se jesen
vrana sprema žir

opalio lišće
podno staroga
stabla skriva orahe

zelenom niti
u beskraj razvučena
planinska kosa

dolje pa gore
vjeverica se žuri
zimnicu sprema

Rudi Stopar, Sevnica, Slovenija

Samonikli vrt –
zakrčen ulaz
utihnuće kolibe

Bučne grlice
na rubu oranice –
sirova zemlja

Grmlje bez lišća –
u valovima zrele heljde
jato vrabaca

Mračni se ...
noć zapečatila kuće
prije sna

Dinko Sule, Grohote, Šolta

niz brijeg
Sunce se otkotrljalo
u novi dan

nemirne ptice
led je okovao
zrcalo neba

Vjekoslav Sulić, Osijek

Rašlje ribiča
ostavljene uz vodu
prolistale

Nasukan čamac
kroz dno i oko njega
raste trstika

Lipa u cvatu
a gdje je miris
kradljivi vjetre

S tutnjavom groma
razgovara samo psić
ljetna oluja

Senrju

Moj novi susjed
ruši vrtnu ogradu
i pravi novu

Miljenko Šimunović, Ivanić-Grad

Rosi kiša –
ispod lista čička
ljetno

Proljetno sunce –
sa zidine dvorca mrav
spušta se s plijenom

Monostih

Snježni pokrivač – iskre pahulja i zvijezda

Željko Špoljar, Zaprešić (1943.-2017.)

pupaju stabla
niskom travom pasu
prvi jaglaci

krik galeba –
na hridi mora
pogibaju valovi

sve uokolo
srebrna zavjesa kiše
čini nestvarnim

zimsko popodne
na kosture stabala
hvata se mrak

Ljubica Šporčić, Sisak

u predvečerje
na ševar aterira
jato čvoraka

sunčano jutro
s lelujavog žutog klasja
miriši kruh

plave ljubice
stisnute u kitici
tako mirišu

Senrju

iza zavjese
očima živim život
svojih susjeda

Kajkavsko narječje

blato gliboko
dečec hodi čez kmicu
stezom do škole

Mihael Štebih, Čakovec

Čekam danima
oblaci svake jeseni
pravi slikari!

Kao da diše
more ispire oblutke
čitavu noć.

Toplo popodne
u zaljevu ispruženo
svjetluca more.

Ljetno popodne
nebo bez oblaka
more bez vjetra.

Ponovni susret
jesen nas dariva
svakog posebno.

Sniježi u gradu
obukle se ulice u
šarene jakne.

Vladimir Šuk, Oroslavje

bez putovnice
trčkara kroz granicu
krdo veprova

kesteni i mošt
nabrekli su trbusi
prognoza: vjetar

noć vještica
na do vratku iskešen
kasni klaun

Senrju

bijeli golub
ne štuje žilet-žicu,
u preletu je

Luka Tomić, Makarska

Isušena bara
ne plače za vodom,
nego za nebom

Primorska bura:
reful za refulom
u ritmu bez ritma.

Puni mjesec
ne želim ni vidjeti
ne da zaspati.

Senrju

Čopor vukova
zove stado ovaca –
radi druženja.

*Evo čovjeka!,
reče Pilat svjetini:
Raspni ga, raspni!*

Alkoholičar
daruje katedralu
za misno vino.

Marija Trinajstić Božić, Vrbnik

Monoku - Vrbnička čakavština

seki novi reful bure jači je od pervoga
svaki novi zapuh bure jači je od prvoga
po štuku tancaju luče goli kiti
po stropu plešu sjenke gologa granja

Silva Trstenjak, Štrigova

kutija za šivanje –
u rupici gumba
mrav

pred kišu
s nebom se stapa
pjev grlice

crveni snijeg
iz stručka pala ruža
od krep-papira

mraz
tratinčica zamotana
u perce

Štefica Vanjek, Ivanić-Grad

uz lavež pasa
mjesec putuje selom,
prate ga sjene

zvona u travi
uzgibao je vjetar,
zuji livada

na ljuljački
skrivenog starog mačka
ziba se mjesečina

Slavonski dijalekt, ikavski govor

po strnokosu
boso dite juri leptira –
krave na paši

oblak prašine
konji bili podigli,
vozi se žito

naheren ambar
progutao kuruze,
piri sjevernjak

Senryu

njegovi brkovi
ulovili rezance,
juha u krilu

grbavi prsti
nažuljali cipele,
čelo u znoju

jučer plesala
danas plače ...
bolna koljena

zubi u džepu
kastanjete glumili –
svirao je *rock*

Đermano Vitasović, Pula

na zvuk komarca
tijelo se ježi od
ateriranja

jesenja magla
zauzela s lišćem
klupu u parku

bura
sa rašljama pleše
gnijezdo svrake

Čakavsko narječje

pod pastolima
strdnuta trava krčka
bilinu mraza

pod cipelama
skrutnuta trava krcka
bjelinu mraza

Tematski senrju: UTRKA MAGARACA /TRKA TOVARI

topotu kopita
malomještani plješću
iza okuke

batu kopiti
malomiščani plešću
zad zavijake

trka magaraca –
vijore zrakom
ruka i šešir

trka tovari –
vijolaju arijon
ruka i šiljar

pao s magarca
poljubio tvrdu cestu
veselje djece

pa z tovara
bukijatrdi čestu
veselje dice

vijencom prvaka
brsteći ga, zadovoljni
ostali magarci

vencon prvaka
brsteći ga, kurenti
drugi tovari

i poslije trke
na vezu opet bliješti
tuga u oku

veliki pljesak
i mali magarac brži
od jahača

i pokle trke
na vezu jopet bliži
tuga u oku

veliki plesak
i mali tovar brži
ud jahača

Gordana Vlašić, Oroslavje

u kasnu jesen
dah proljeća –
prevareni jaglaci

zelena tržnica –
prijateljstva
sklapaju crvi

dunja
sva topla od sunca
a kiša će

Senrju

primirje.
što to znači
uzdrhtaloj srni?

prošlosezonska haljina
izabrala maramu
pun pogodak

mala kuća
mali pas
veliki čuvar

Jadranka Vučak, Split

Tematski haiku: DIZALICE

Gakanje galebova:
svađa prije spavanja
na kranu dizalice

Dizalice
obasjane mjesecom
nadvisile dimnjake

U svitanje
dizalice novogradnje
osvanule galebovima

Kroz izmaglicu
kranovi dizalice
vrte se u krugu

Trajekt promiče
kroz konstrukciju
vitke dizalice

Žureći
silazi dizaličar
da sunce ne zađe

Đurđa Vukelić Rožić, Ivanić-Grad

Senrju

google earth
vrtoglavica pred
slijetanje na Zemlju

deseti čvenk
još ne vidjeh
njegov novčanik

Aljoša Vuković, Šibenik

daltonist –
malo drukčiji pogled
na dugu

tišinu šume
upija očima
gluhonijemi dječak

zimski sumrak
opet pali svjetiljku
u mojoj sobi

Senrju

„riblja kost“
hvata signale
i zvijezde

vlasi kose –
gel stavlja perut
u hibernaciju

tableta za spavanje
utihnula
moju budilicu

Milka Vurdelja, Gospić

sa gorske ceste
suha burica mete
negažen pršić

večer u staji –
mlaz toploga mlijeka
u muzilici

Miroslav Vurdelja, Zagreb

iz gnojnice
podigla se gomila
roktavog blata

noć bez zvijezda
krila noćne ptice
režu tišinu

Senrju

razvod braka
podijeliše knjige
i prijatelje

Andrej Zbašnik, Čabar

čisto je nebo
moje želje padaju
sasvim lagano

Senrju

kanta za smeće
puna otpadaka
sada sita spava

Božena Zernec, Krapina

Tematski haiku: ETNOSELO

Stoji vrijeme
u zijevu lanenih niti
zarobljen čunak.

Nedotkano platno.
Lutka upliće u niti
zraku sunca.

Zvuk nakovnja.
Kovač kuje potkovice
za tuđu sreću.

Sjaji na suncu
ulaštena štihača,
podupire štagalj.

Razveseljavaju
bojama tamburice
nijeme žice.

Zalegao pauk
u zipku igračku
plete pokrivač.

Đurđica Zrinščak-Družinec, Stubičke Toplice

ruža –
u vazi
ne cvate

jesen –
sa suncem
odlaze i boje

moj leptir
poljubio cvijet
susjednog vrta

Monoku

vijenac od jeseni šušti na sjenici
roda u gnijezdu s plavim krovom
proljetni vjetar pomeo zimski san

Senrju

na kavi
s prijateljicama –
pogledavam na sat

košmar –
srce otkucava
poklopljenim kazaljicama

Milan Žegarac-Peharnik, Samobor

Tko je objesio
sve te grane
na pun Mjesec?!

Ljubomorni vjetar
odnosi daleko riječi
voljene.

Sve suho lišće
pojurilo za autobusom.
Vjetar za njim!

Oprosti, cvijete!
Živio bi mnogo duže
na livadi.

Usred guštika
zaboravljeni zdenac
počeo kreketati.

TANKA

Mirta Abramović, Đakovo

zvuk koraka
u nosnicama miris
svježeg peciva
pas vodič i bijeli štap
razmaknuše ljude

more i ja
prekriveni oblacima
i krikom galeba
rijetke kapi kiše
utišavaju plažu

Danica Bartulović, Podstrana

žuti pupoljci
zasuti bijelim injem
suza na obrazu
jučer je sunce grlilo
galebove i more

noćno nebo
čežnje i snovi
u zvijezdama
nježna pjesma
o vječnoj ljubavi

Jagoda Bešlić, Split

majčine ruke
zarobljene djecom
vrijeme prolazi
u nova jutra bude se
odrasli ljudi

na licu ti
dok sretno pričaš
usne se smiješe
u mojim očima
zovu na poljubac

Zlata Bogović, Varaždin

U predvečerje
miris bagrema nosi
nemirni vjetar
utihnuo lavež psa
u praznom dvorištu.

Kroz pješčani sat
prosipa se pijesak
za bolesnika
sunce u prozoru
meko kuhano jaje

Josipa Braut, Viškovo

u cvjećarnici
mlada djevojka
uz prigodan osmijeh
aranžira cvijeće
za radost i žalost

izgubljenom loptom
igraju se valovi
bace je na obalu
a ona im se
uvijek nanovo vraća

Sonja Buljević, Buje

More prekrilo pijesak
mrežom svojih valova
ništa ne ulovivši
samo ja u zagrljaju pijeska
ulovljena s tobom.

U modrom zrcalu
ogledava se
bjelina broda
samotna školjka na žalu
neutješna, doziva more.

Božica Đelalija, Brezje, Sv. Nedelja

Na horizontu
more ljubi sunce dok
valovi šapću
uljuljanom čamcu
zajedničke uspomene.

Ljeto donijelo
ivančice u polje
pčele pasu
usne su moje drage
slatke ko najljepši cvijet.

Ivan Gaćina, Zadar

Prolaze dani
kroz labirinte muka
olovnih suza.
Pod vjetrovima nade
savija se cvijeće.

Mami ljepota
u vanvremenskoj šumi
zemaljskog raja.
Šaroliki leptiri
spajaju dva svijeta.

Vilma Knežević, Viškovo

Kjoka

u zološkom vrtu
pretjerala s češkanjem
majmunsku posla
zarazilo i posjetitelje
s onu stranu kaveza

iluzionist
iz šešira vadi goluba
iz rukava cvijet
iz šalice pije
ptičje mlijeko

Sonja Kokotović, Zagreb

Ispijajući
tuđe ostatke vina
ispred šatora
živi skupa s mnoštvom
božićnu bajku grada.

Suza ratnika
u koloni sjećanja
bolne prošlosti.
Na krilima molitve
sve vukovarske duše.

Evica Kraljić, Nova Gradiška

ugrijala me noćas
tvoja topla ruka
kroz zatvoren prozor
lagano proviri
dolazeće jutro

umorne misli
spuštam na tvoja
krhka ramena
pokriveni zvijezdama
tonemo u slatke snove

Tonka Lovrić, Split

s vjenčanja
stara fotografija
roditelja
vrijeme pojelo okvir
spašavam uspomene

u kućnoj haljini
susjeda sa svijetom
žuri na groblje majci
opet bez cvijeća
i tako svaki dan

Marija Maretić, Žminj

olujna noć
raselila oblake
jutro sunčano
paraglajder nad gradom
zaustavlja poglede

nedjeljno jutro
zvona najjavljaju
misno slavlje –
unuci u krevetu
baka i djed u crkvi

Zdenka Mlinar, Zagreb

Proljetnice,
poput čarobnica,
ukrasile brijeg.
Rađa se, budi, raste
i sjaj vječne ljubavi.

U blagom sumraku,
od majke milovano,
sniva dijete.
Iz sna ga probudiše
razigrane zrake sunca.

Ljudmila Milena Mršić, Ivanić-Grad

snježna oluja
uz ekovlak bez dima
djeca u igri
na stolu u kuhinji
raste dvorac od puzli

drvena patka
vuče pačice pločnikom
novi kotači
jedno pače ima crvene
a drugo plave

Alka Pintarić, Zagreb

hirovit četveropreg
gromoglasnim topotom
reže divljinu
smijeh promrzle djece
u ledenoj mećavi

strme litice
nigdje stvora doli huk
željeznice
izbjegli migranti u
avanturi trenutka

Julijana Plenča, Rijeka

Na dlanu jutra
ispisuju se priče
novog dana.
Baš kao i uvijek
noć odlazi u snove.

Ivo Posavec, Koškovec

Pod starom brezom
polegla trula klupa.
Grlice šute.
Vjetar rane jeseni
trga granu po granu.

Umorne noge
skraćuju dugu stazu
nazirući dom,
dok oznojeni šešir
hladi ujednačen hod.

Ljubomir Radovančević, Zagreb

usnih si ljubav
sve češće i sve više
u postelji sâm
ne bih li te sanjao
jedina ljubavi

pred kućom
ljuljačka i klupa
sama starica
sunča se zamišljena
grabeć zadnju toplinu

Ana Smrk-Habazin, Zagreb

Daleka plaža
kao od sna proteže se
od spajanja
s nebom u nježnom
zagrljaju sutona.

Malom livadom
orošena svjetlost
iskri se
kao svjetlucavost rijeke
u riječi putnika.

Zrinka Supek-Andrijević, Zagreb

stojim u polju
ravnica oko mene
do horizonta
istočno srebrni zrak
zapadno nebo gori

sitna treperim
u veličanstvenosti
nestanka dana
u spoznaji veličine
i beskrajna svemira

Željko Špoljar, Zaprešić (1943.-2017.)

zelena luna
među zelenim lišćem
sjeća na Lorcua
daleko je Cordoba
daleko je Cordoba

puna grlica
stabla u perivoju
guguću jutru –
crvenolisa šljiva
blista snagom proljeća

Vladimir Šuk, Oroslavje

Kjoka

tanjur rižota
uz piletinu vonja
zeleni grašak
dječak prebire žlicom
na sam rub gura zrnje

nervozna djeva
na dijeti je danas
na zrnju graška
u mislima joj krčka
pun lonac vrućeg graha

Štefica Vanjek, Ivanić-Grad

jutarnje sunce
izranja iza stabla,
na grani slavuj
najavljuje buđenje
proljetnog dana

Đermano Vitasović, Pula

crvenokresti
broji koke dvorištem
prikladnim korakom,
dok mu bura vijori
raskoši repnih pera

mlada djevojka
vezuje svoje želje
cvijećem trešnje,
s pjesmom na usnama
usplahirene duše

Gordana Vlašić, Oroslavje

stisnuti
pod kišobranom
nismo ni primijetili
da je kiša
prestala

okrhnut tanjur
samo jedan
na obiteljskom stolu
u vrtu mirišu
rascvali zumbuli

Milka Vurdelja, Gospić

po dvorištu
povjetarac rasipa
lišće sa hrpe
u požutjeloj travi
tragovi grabljivca

u smiraj dana
umornim koracima
tiša pjev ptica
pokošenom livadom
potekla mjesečina

Andrej Zbašnik, Čabar

sada je noć
znojna tijela vrište
u ljubavnom grču
stvara se svijet
vječnih zagonetki

simboli su potrošeni
nema svrhe plašiti se
svijeta bez svrhe
jer ljubav je beskompromisna
u stvaranju sunaca

Đurđica Zrinščak-Družinec, Stubičke Toplice

tmurni oblaci
posivio je zrak
kiši
ispire tebe
iz mojih očiju

utopih se
u tvom zagrljaju
na trenutak
ostanem bez daha
i prenem se iz sna

TAN RENGÅ

Marija Hlebec i Đ.V. Rožić

pod strehom
u lampāšu zanjihan
probudio se ptić
pod perjem u sijenu
skriva važnu tajnu

CHOKA (NAGA UTA)

Zlata Bogović, Varaždin

MOJ BAROKNI VARAŽDIN

U Starom gradu
kao nekada glazba
dame plešu u
sjajnim krinolinama.
Laki nakloni
bijeje rukavice
vitkih mladića.
Uz nogu blista sablja.
Oklopljen vitez
iz mraka stoljeća sja
baroknim večerima.

Još jedna večer
tradicijski sjajni bal
visoki gosti
diplomati u fraku
ples po popisu
u knjižicama dama.
Jelo se nudi
u srebrnom posuđu
na stari bečki način.

Barokna večer.
Iz koncertne dvorane,
ritmom valcera
doziva Štraus
dok Bizeova Karmen
kastanjetama tuče.
Odzvanja glazba.
Koncert u Katedrali
s prepunim gledalištem.

Naga uta je japanska pjesma, u prijevodu znači “duga pjesma.” Po formi ona ima 5-7-5-7-5-7-7 slogova, a najkraća pjesma može imati 7 stihova (za razliku od tanke koja ima 5 stihova). *Naga uta* je također uglazbljena pjesma gdje bubnjevi igraju važnu ulogu. *Naga uta* završava se sa 7-7 slogova a njena duljina nije određena.

A *Naga Uta* or *Nagauta* is a Japanese form of poetry which literally means “long poem.” Its syllable count is 5/7/5/7/5/7/7. *Naga Uta* is also a form of music where drumbeats play an important role. As you write your poem listen to the beats of the syllables that you use to write it. Finish your *Naga Uta* with two lines of seven syllables each.

YOTSUMONO

Still Leaves/Tiho lišće

still leaves... only the hill stream rushing (r)	tiho lišće samo brdska bujica žubori
the pebbles shine in the morning sun (t)	obluci blistaju na jutarnjem suncu
at Konark the wheel shave for long not moved (r)	kod Konarka* kotači se dugo okretali
waiting for her by my bike in front of the solarium (t)	čekam je s biciklom ispred solarija

*Konark Sun Temple (Orissa, India) – built (13th-century) in the form of a giant ornamented chariot of the Sun god, Surya.

Sunčani hram Konark (Orissa, Indija) – izgrađen (13. stoljeće) u obliku velike kočije posvećene bogu Sunca – Surya.

Soundless Streets/Utihla ulica

fortunately the bus still doesn't come . . . the full moon (t)	nasreću autobus još ne dolazi ... puni mjesec
the soundless streets filled with shadows (r)	utihla ulica prepuna je sjena
a drum music starts behind an unopened front curtain (t)	iza zastrtog pročelnog zastora započinju bubnjevi
behind the muslin nikah nikah nikah (r)	za finom tkaninom muslina nikah nikah nikah*

*nikah – zaruke, brak, vođenje ljubavi

Summer Lull/Ljetna uspavanka

Summer lull waiting for jamuns to ripen (r)	ljetna uspavanka čekajući da jamuni* dozrele
a black pearl trembles on her white neck (t)	crna perla drhti na njenom bijelom vratu
I turn the pages of a Steinbeck novel between tears (r)	okrećem stranice Steinbeckova romana između suza
closing the eyes his mind finds its path (t)	zatvoriv oči njegov um pronalazi stazu

*jamun – crna šljiva, *Syzygium cumini* – zimzeleno drvo koje raste u tropima.

Train Whistle/ Zvižduk vlaka

a white butterfly among the falling petals... flies against the wind (t)	bijeli leptir u roju latica leti suprotno vjetru
only the train's whistle echoes in the thawing ice (r)	zvižduk vlaka odjekuje u ledu što se otapa
although nobody see her face, she's smiling (t)	premda nitko ne vidi njeno lice ona se smiješi
her yes comes to me in a silvery laugh (r)	njezin „da“ dolazi sa srebrnim smijehom

Raamesh Gowri Raghavan, Thane, Maharashtra, India (r)

Tomislav Maretić, Gornje Vrapče, Zagreb (t)

Croatian translation by Tomislav Maretić

TANKA PROSE

Đurđa Vukelić Rožić, Ivanić-Grad: ČEKANJE

Starački dom. Sjedeći u prevelikoj fotelji, nježno plavim očima sitan starac pogledava ulazna vrata svoje sobe. Ona će svakoga časa ući u svojoj omiljenoj plesnoj haljini. Rekli su mu da su joj javili njegovu novu adresu.

starac zviždi
njoj dragu pjesmu
smiješeći se
čempresu kraj prozora
punom mladih plesača

Đurđa Vukelić Rožić, Ivanić-Grad: CRNO-BIJELI SVIJET

U požutjeloj, nekada možda sasvim bijeloj kutiji jednom novih cipela, stiješnjen je niz malih šarenih albuma punih fotografija. U njima crno-bijeli svijet, uredno posložen i numeriran. Poledine nekih nazubljenih fotografija uredno su ispisane stabilnim rukopisom, gotovo krasopisom a s nekih je suza ili kap vina izbrisala tintu.

držec šarana
otac mi se smiješi
još tako mlad
a široka rijeka
iza njega teče

HAIBUN

Ponešto o haibunu, piše Đ.V.Rožić

Japanski je HAIBUN književni oblik u kojem se neke vrsti pjesme u prozi smjenjuju s haiku-pjesmama. Književni oblici takve vrste, u kojima se smjenjuju proza i poezija imaju u Japanu dugu povijest i posebno se cijene.

Vladimir Devidé (1925.–2010.)

Japanski se haibun (hai-haiku, bun-proza) očigledno razvio od kratkih uvodnih bilješki povremeno pisanih kod predstavljanja individualnog haikua te je s vremenom izrastao u zasebni izričaj. Bashō se smatra najvažnijim i

među prvim autorima koji su pisali haibun a on ga spominje 1690.g. u pismu učeniku Kyoraiu. Bio je to novi književni izričaj koji je kombinirao klasični prototip kineske proze i haiku-pjesmu. Haibun su nastavili pisati velikani haikai-poezije kao Buson, Issa i Shiki. Najpoznatiji haibun Bashōa je *Uskim putom na sjever* a pisan je kao proza i stihovi putnog dnevnika. Nastao je na autorovu epskom putovanju pješice Japanom u kasnom 17. stoljeću. Riječ haibun se ponekad odnosi i na dulja djela kao što su memoari i dnevnici.

Haibun se može klasificirati i kao kratka proza s autobiografskim tonom, često opisnim; glavni principi su mu priroda i introspekcija. Proza i haiku trebaju zajedno kreirati organsku cjelinu. Bashōovi kraći haibuni uključuju kompozicije posvećene putovanju a ostali se fokusiraju na skeč o karakteru, prirodne scene, anegdotalne vinjete i povremeno pisanje u čast pojedinog zaštitnika ili događaja. Većina haibuna sadrži između 100 i 300 riječi. Dulji haibuni mogu sadržavati više haikua, ugrađenih između dijelova proznog teksta. U haibunu, može se dogoditi da poveznice između proze i uključenog haikua nisu odmah prepoznatljive i očigledne, ili, haiku može produbiti nijansu ili povesti djelo u novom smjeru, revidirati smisao prethodnog proznog teksta kao što stih u rengi promijeni smisao prethodne kitice.

Kako pisati haibun? U haiku-pjesmi ukomponiranoj u haibun valja izbjegavati ponavljanje već rečenog u proznom tekstu. Pronađite riječ ili prizor u proznom tekstu i onda s haiku odigrajte obrat, iznenađenje, odvedite priču u nepredvidivom smjeru, dajte posvema neočekivani pogled na nešto što je dio općenitog znanja ili opisano u prozi vašega haibuna. Prozni tekst je najbolje držati u okviru jedne teme, a detalji haikua neka kristaliziraju to iskustvo. Koristite simboliku u proznom tekstu kako biste produbili emocionalni doživljaj. Često ćete otkriti da je haiku zapravo sadržan već u posljednjoj rečenici proznog teksta, čeka da ga transformirate.

Konstrukcija haibuna? Pravila su jednostavna. Počinje naslovom. Prozni dio haibuna satkan je od sažetoga, opisnog poglavlja pisanog u prvom licu jednine ili pjesme u prozi. Tekst prezentira sadašnje vrijeme kao da se radnja događa sada, a ne jučer ili prije nekog vremena u prošlosti. Haibun treba biti pisan u duhu haikua, pročišćen od svega suvišnog a riječi koje se ponavljaju obrisane. Ništa ne smije biti prenaplašeno i pretjerano. Prozni tekst u haibunu nije tu da u njega prelijevamo desetke sinonima kojima otapamo raspoloženje ili opisujemo prizor u prirodi veličajući njegovu ljepotu i izuzetnost, nizajući nepotrebne riječi. I prozni tekst treba odmjerenost, čistoću, jednostavnost i iskrenost baš kao i haiku. Haibun koji umjesto haikua sadrži tanku prozvan je *tanka prose*.

Tanka prose? Tanka kojom završava haibun ne smije ponavljati, citirati, objašnjavati ili opisivati prozni tekst. Umjesto toga, poezija reflektira isti

aspekt proze predstavljanjem drugačijeg pristupa kroz snažnu eksploziju jednog detalja (*microburst*). Pa je tanka zapravo jukstapozicionirana – naizgled drugačija ali opet na jedinstven način povezana s proznim tekstom. Otkriće ove poveznice između proze i poezije nudi jedan od najvećih ushita u formi haibuna. Suptilan zaokret pružen elegantno predviđenom poveznicom dodaje mnogo zadovoljstva čitanju i slušanju ovoga književnog djela.

Kako pisati haibun? Kao u proučavanju svih književnih formi, važno je u svakoj od njih poznavati djela majstora. Upoznajte se sa tradicijom i kulturom u kojoj je haibun nastao. Prepisujte i uređujte svoj haibun nanovo i nanovo, kratite, ugrađujte riječi i pojmove koji nisu tek ulični žargon već kvalitetom izraza plijenite, iznenadite izborom riječi, budite jezgroviti, dajte svom čitatelju (i uredniku) do znanja da mislite ozbiljno izučavati tu vrstu književnog izraza. Vaš haibun ne smije biti u letu zabilježen niz misli, već uređen i dotjeran tekst. Nije jednostavno dotjerati haibun do tih nekoliko rečenica, maksimalno 300 riječi (mada to nije pravilo). No, isplati se! Svaka odbačena suvišna riječ doprinosi kvaliteti djela. (Do)pustite da haiku bude poput iznenadne pljuske, obrata, iznenađenja i drugog pogleda na subjekt vašeg istraživanja kroz bilježenje haibuna. Zamislite da je priča kojom gradite haibun balerina na pozornici vašeg zanimanja obasjana jednim reflektorom. Iznemada upaljeni drugi reflektor do tada skriven u tami, otkriva drugu balerinu (haiku) te donosi sasvim novo viđenje na pozornici-haibunu.

Radom na svakom tekstu pa i haibunu, vi kao autor dobivate najviše. Uređivanje svakog teksta dug je i naporan proces. Što se više puta vraćate svom haibunu, budite uvjereni da će on biti sve kvalitetniji i zanimljiviji te vas voditi na putu k najboljim rješenjima, a ponekad, nakon kraćeg vremenskog odmaka od teksta i vas iznenaditi novim mogućnostima.

Prvi natječaj za haibun na engleskom jeziku organizirali su Michael Dylan Welch i Cor van de Heuvel 1996. godine. Pobijedila je Anita Virgil a David Cobb dobio je drugu nagradu. Prva antologija haibuna na engleskom jeziku objavljena je 1998. Haibun se više ne smatra vezanim samo na Japan, danas je to izričaj svjetske književnosti u procvatu posljednjih dvadesetak godina.

Ovaj tekst nastao je iščitavanjem i prevođenjem niza uputa i eseja majstora haibuna današnjice u raznim časopisim za japanske književne forme i na internetu, koji su u veoma kratkim bilješkama a ponekad i dugim esejističkim radovima koji su progutali puno njihova vremena, dali mnoga znanja stečena iskustvom stvaranja ove književne vrste. Svaki na svoj način nastojali su dočarati velike mogućnosti koje haibun nudi autoru. Zahvaljujem im na otvorenosti i mogućnosti da učimo.

HAIBUNI DOMAĆIH AUTORA

Tonka Lovrić, Split: PAHULJE U SPLITU

U Splitu gotovo da i nema snijega. I najmanji broj pahulja usreći djecu i odrasle. Ove je godine bilo hladno, ali pahulje su padale svega nekoliko minuta. Moja je kćerka obilazila prozore i promatrala igru pahuljica. Na obližnjim planinama nadomak Splitu, na Kozjaku i Mosoru zabijelili su se vrhovi i tu je sve stalo. Planine su zaštitile moj grad od snijega.

u dvorištu
lokvice vode
smrznuta jezerca

Obrazi dječji zacrvenjeli se, promrzle rukice i nosići. Ulične mačke griju se pod pridošlim, upravo parkiranim automobilima. U parku ni jednog cvijeta. Sve je pojela zima. Velika agava legla bespomoćno na promrzlu zemlju.

u zimsko jutro
i travke u korzetu
od leda

Vatreni jezici zagrijavaju peć na drva i ona postaje topli centar kuće. Svi smo se skupili oko vatre. Naša siva ruska mačka Palčica našla je mjesto na košari za drva, utonuvši u topli san, predući.

sjeverna lođa
zamrzle se
tegle s cvijećem

Mediji javljaju da ovakvu zimu nismo imali posljednjih pedeset godina. I zaista, nemam je u svojim sjećanjima.

Sonja Kokotović, Zagreb: PRVI DAN ZIME

Jutros je zima otela danu - dan... Ustolila se duž cijelog nasipa, ušutkala čak i Savu da njemije teče. Svakodnevna šestica jutros, prelazeći uspavana preko *Mosta mladosti* jedva se vukući tračnicama bez mladosti... Stojim zaogrnuti snenom mirnoćom jutra. Na pola puta do posla shvatih da to zima spava nakon jučerašnjeg slavlja svog prvog dana.

mirnoća jutra
ušutkala Savu da
njemije teče

Mihovila Čeperić-Biljan, Senj:

ART - SIGURNA LUKA SENJSKE VJERE

Koliko puta na istome mjestu?! I uvijek iznova preplavljuje me posebnost trenutka i prostora u meni najdražoj crkvi.

U Parku senjskih književnika, nad liticom iznad mora, od davnina, zavjetna je crkvice senjskih pomoraca, Sv. Marija od Arta. Zvuk zvona s preslice poziva nas da zaplovimo misnim slavljem. Ni nedavna potpuna obnova crkve nije izmijenila prepoznatljiv miris pohranjen u riznici sjećanja, a dok se penjem na kor i stube jednako škripe. Osim pjevanja s kora je i najljepši pogled na makete jedrenjaka, zavjetne darove Najvjernijoj Odvjetnici Hrvata.

crkva na Artu
jedrenjaci sa stropa
napinju jedra

Trepere mjedeni svijećnjaci i plamen se njiše, tinja, rasplamsava se... Zalazeće sunce stvara neponovljive oblike... Okrugla kupola ružičastoga glavnog oltara Marijina Navještenja stapa se sa zelenilom nade i opstanka u Parku književnika. Već u idućem trenutku u punom je sjaju oltar sv. Nikole dok tračak svjetlosti obasjava krmu najvećega visećeg jedrenjaka, a vječno svjetlo ispred oltara sv. Roka uranja u kip Srca Isusova.

Pogledavam istodobno narančastožuta jedra zavjetnog jedrenjaka 1974./75., simbola proslave trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata i sidro što visi sa stropa – naše nade u moru života.

U prostor za katakumene zapadnjak unosi miris soli što kroz prozor na koru dopire do pjevača koji zazivaju: "Čuvaj, Majko, Ti grad senjski... čuvaj kuće, čuvaj staze, čuvaj sva prebivanja..."

Izlazeći, ovjekovječujem u objektivu i trenutak zalaska kolovoškog sunca - suglasju neba i mora nad gradom mog ishodišta, a iz narančastih krugova isijava i radost, i ispunjenost, i opčinjenost, i ohrabrenje, i nadahnuće, i pouzdanje vjere života.

morske orgulje
harmonija večeri
neba i zemlje

Nina Kovačić, Zagreb: PAULA

Stigla je Paula. Kasnila je jedan dan na djedov rođendan i došla tri dana prije Valentinova. Stigla je kada je sama odlučila, u četvrtak prijepodne uz glasan plač, rumenih obraza. O rođenju svoje unučice uzbuđeno mi priča kuma dok se šetamo, a vrapci, sunce i proljetnice kao da se raduju s nama.

ni daška vjetra
ziba se cvat forzicije
od živkanja

Dolazak prinove promijenio je život ukućanima. Uvedena su posebna pravila: pušači ulaze u njezinu sobu s maskom od gaze, nitko je ne smije ljubiti, zabranjeno je tuširanje dok ona spava. Svi poput sjena hodaju stanom tiho i oprezno. Još tri koraka do zahoda... Ali, Paula se probudila...

u škripi parketa
i plaču djeteta
nesta tišina

Antonija Selaković, Zagreb: LABUD

Bijela se lađica lagano ljulja na sitnim valovima velike rijeke. Bijeli labud pluta bez cilja i bez kormilara. Struja ju nosi lijevo, desno, prema sredini, pa ju vrati prema obali gdje se desetak istih polako, lijeno budi. Labud, onaj moj kojeg pratim pogledom, još je u snovima o svom jezeru, o svojoj labudici, o letu u druge krajeve, o ljepotama koje ga čekaju. Oko ne otvara kao da buđenje želi odgoditi što više iako će buka i prepiranje u pernatom svijetu uskoro krenuti. Bilježim taj trenutak jer me podsjeća na neka moja jutra, u kojima se najradije ne bih budila.

Bijeli labud
na sitnim valovima
pluta bez cilja

Zdenka Mlinar, Zagreb: ODA JEDNOJ LJUBAVI

Malenoi i Klepetanu u čast

Snježilo je. Jako, kao da je siječanj ili veljača, a ne mjesec proljeća. Umorio se. Izdaju ga mišići, kosti, vid, pluća... Ali, izdržat će. Ima jaku volju i voli. Iskreno i čisto! Bez kalkulacija; bezuvjetno.

Voli ju cijelim bićem; svakim dahom, svakom kapljom znoja, svakim zamahom krila, koji se, sada, pri kraju puta, odvija rutinski. Skoro napamet,

jer to je linija kojom leti od rođenja, to je let ljubavi. Let zbog kojeg je spreman proći paklene muke, pa i umrijeti. Samo je njen i ona je samo njegova. Zauvijek. Što nije fraza, već njen i njegov život. Njihov život!

svitanje –
razliježe se klepet
sretne ljubavi

II.

Divan je san usnula Malena: ljubav njenog života je opet bila tu, dugo su razmjenjivali nježnosti, gledali se i uživali jedno u drugom, blagujući Stipine delicije i ispijajući tajni eliksir za jačanje iscrpljenih tijela. Branê strahova i neizvjesnosti su popustile, a osjećaji navirali dok je sunce sve jače sjalo i širilo miris Amora do kud je pogled sezao. Pridružio mu se i razigrani vior raznoseći vijest o prinovi u obitelji.

puno gnijezdo –
tri ptića snivaju
igru letenja

Ivo Posavec, Koškovec: DNEVI SE KOTURAJU

Haibunček na jeziku me mame

Vrieme leti, leti ... Još jutro nas vmiva, a već nam se skriva sance i dien. Zvezdice ipak dahajaju. Kak gnjile zmrznjene jabuke dnevi se sam koturaju ... Niz duol, priek trčkov, čes hrge i jame; po pluotu sprhnjenom se viese, pa se na nas kiese kak copernica. Koturaju se dnevi kre živinčeta već skorom crknjenoga, koturaju kak i so naše življenje.

Glej – gruda snega
Kotura se na bržie!
Za njo laje pes.

Se bržie – kak da su podmazani z šmeru našega sekolikoga odhajanja – dien za dnevom, kak mravlje črne, ides... ides... ides... Tak je tuo, ljudeki mi. Ali – vidite, ali čujte: baš nikak da se zide ta prešencija z barjaki jafkanja i plakanja.

Bogek muoj, NIKAK DA SE ZIDE!

Sunce na stuolu
V kaplji črnog vina.
Jesen već diši.

Tak je tuo, baš tak! Kak gnjile zmržnjene jabuke – još malo i črlene – se bržie, kak da su z fljučku namazani, dnevi se naši sam koturaju, koturaju, koturaju ... A ti pak – neiamuš zafofljani, zmazanec od sanca neoprani – sam jedno jedinu, sam tuoplu ljucku rieč MENI ČOVEKU, DETETU VU MENI NEČEŠ REČI!

Sance za guoru,
Dien si stiha odhaja ...
Samuoča vrišče

Joj – Bogek muoj:

Dnevi se naši sam koturaju, lieta se vozaju z špagicu našega življenja – vuzlekov je se više, špagica pa je se krajša.

I – kaj čete: Klanjec klanjcovoga klanjca tak je blizu i – z ledkom čaka.
A – mi bi još živeli!

Po potu beži
Cujzek črlene farbe.
Jese ga jače.

CIMA, Zagreb: MIRA CETI

Dvojica gledaju preko iste ograde, jedan vidi blato, a drugi zvijezde.

Langbridge

I oni su često gledali i uvijek vidjeli samo zvijezde. Ovaj put bi zaista trebali vidjeti zvijezde, naročito ovu promjenjiva sjaja u zviježđu Kita – MIRA CETI. Jedva su dočekali završetak petog sata i jurnuli iz razreda na zvjezdarnicu. Dok su jedni uletjeli u obližnju „Prehranu“ da ušutkaju želudac četvrtinom crnog kruha, drugi su ih čekali kraj klupka vrabaca koje je opkoliko izdubenu štrucu.

Iz bačenog kruha
tunelski izdubenog
viri rep goluba.

I ona je čekala zavidno gledajući goluba u štruci. Prisjetila se svoje „zvjezdarnice“ na tavanskom prozoru i isluženog dalekozora s neposlušnim fokusiranjem, cvokotanja za pomrčine Mjeseca i solidne prehlade.

–Evo nas, tu smo! – oglesiše se puna usta.

–A buket za Miru Ceti? – primijeti jedan, držeći poput baklje, nagriženi kruh.

–Pojeli smo ga!

Euforično društvanje nestrpljivo je čekalo ulaz na terasu zvjezdarnice i teleskopski randevu sa zvijezdom Mira Ceti, a ona flegma.

Sa kukerl-vidikovca
povlaštena Zvijezda
gleda Svijet.

Na obavijest da se, zbog nepovoljnih uvjeta, danas ne može vidjeti Mira Ceti, već samo Mjesec, čulo se otegnuto: „auuuu ...!“ Splasnuli su poput ispuhane auto-gume i razočarani otišli brojiti akne na Mjesecu, a ona u svoj patinirani kvart. Dimnjaci potleušica tog kvarta šatiraju Sunce i Mjesec i upriličuju češće pomrčine od Svemira.

Na trošnom krovu
kraj tanjuraste antene
cvate čuvarkuća.

Mirjana Rajter, Brezovica: SOVE

Bljesnula lampa.
Sova se zanjiha.
Noć ili dan!?

Sunce ostavi rumeni trag. Vjetar prolahori pored drvene kuće. Zaškripi ljuljačka ispod oraha. Susjedov žuti mačak šmugnu u živicu. Kroz mračak pojavi se ptica raširenih krila. Naglo zasja ulična lampa. Zaljulja se žica po teretom zbunjene ptice. Djevojčica zastade pred neobičnim prizorom...

Zriju joste, ogrozdi, tajberi... Djeca trče od grma do grma; okusi su neobični, ipak su maline najslađe. U voćnjaku je veselo i bučno. Odjednom tišina...

U krošnji kruške mlada ptica mudro gleda. Tko zna vidi li šareno društvo. Svojom mirnoćom i ljepotom navela je djecu da se vrate doma u svečanoj tišini.

U voćnjaku
razdraganu djecu
umirila šutljiva sova.

Sonja Buljević, Buje: PROLJETNI DAN

Zacvrkutalo proljeće. Zamirisala vrt plava ljubičica. U rascvjetanoj krošnji badema zapleo kosu proljetni vjetar.

Zacvrkutalo proljeće
u rascvjetanoj krošnji
vjetar zapleo kosu.

Širom otvaram prozor i udišem proljeće dok mi mlađahne zrake sunca nježno miluju lice.

Udišem proljeće
uz otvoreni prozor
miluje me sunce.

Vrtom skakuće kosica. Bezbrizno. Kos na grani prati je pogledom. Pjeva. Nakrivila glavu ljubičica, plavim se mirisom okreće suncu.

Nakrivila glavu
ljubičica.
Plavi se mirisom.

Miriše cvrkutavo proljeće u mom vrtu. Miluje nam sunce lica. Meni i ljubičici. Raspleo kosu vjetar mlad. Zaplesali vrtom nježni cvjetici bademove krošnje. Odlazim s prozora spremna zagrliti proljetni dan.

S prozora
grlim
proljetni dan.

Đermano Vitasović, Pula: PRAVICA PROLAZNOSTI

Ispred kuće kamene, okićene bijelom bjelinom,
zrake sunca svjetlonosne zabljesnule nebeskom
modrinom. Darujući srcu mome trep, duši neizrecivu milinu.
Pogled vuče daljem visoko, jatima ptica, letnih pera,
„tihotišnih“ putovanja. Jedne u odlasku, druge u dolasku.
Sve je isto, sve se mijenja, na krilima dostatnosti,
u pravici vječne prolaznosti.

Ljudska sudbina
nedokučiva iskra
u prolaznosti

RAZGOVOR: Mihael Štebih, Čakovec

Razgovor vodila Nina Kovačić

NK: Gospodine Štebih, za one rijetke koji ne poznaju vaš rad možemo vas u najkraćim crtama predstaviti kao akademskoga kipara i slikara, pjesnika i sportaša. Međutim, ta sažeta i ogoljena sintagma krije veliko bogatstvo sadržaja. Nadam se da će ovaj razgovor omogućiti čitateljima *Irisa* uvid u puninu vašega umjetničkog rada i vaše osobnosti.

Studij kiparstva završili ste 1972. u klasi prof. Valerija Michiellija. Nakon toga ste eksperimentirali s različitim kiparskim materijalima (glina, terakota, gips, bronca, drvo, kamen, čelik), ali staklo kao kiparski medij zauzima posebno mjesto u vašem umjetničkom opusu. Od 1982. kontinuirano oblikujete skulpture u kristalnom staklu. Kako ste otkrili staklo i odakle fascinacija njime?

MŠ: Fascinacija staklom? Vrlo rano u djetinjstvu, igrom staklenim kuglicama, pikulama. Kasnije na putovanjima, susret sa čudesno lijepim vitražima gotičkih i baroknih crkava gdje svjetlo i raznobojno staklo čine prostor nestvarnim i duhovno izazovnim.

Odlazak u Samobor 1962. godine u tvornicu stakla “Kristal” s kolegom Gapom (Vladimir Gašparić) bio je za mene presudan! S jedne strane peći za topljenje stakla – dim, vatra i znoj, a s druge prvoklasan kristal sa zamrznutim, čistim iskričavim svjetlom. Kada se takvome materijalu dodaje boja (metalni oksidi i dr.) – čarolija može započeti!

NK: Slikate u tehnici suhoga pastela, ali ste razvili i izričaj u tehnikama vitraža, freskoslikarstva i mozaika. Ilustrirali ste brojne časopise i zbirke pjesama. Kako biste vi usporedili Mihaela Štebiha kipara s Mihaelom Štebihom slikarom?

MŠ: To je ista osoba koja priznaje raznolikost likovnih tehnika, ali u svima je presudna unutarnja potreba autora za likovnim izražavanjem. Potreba da se crtež i slika razviju do reljefa i pune forme skulpture normalan je put stvaraoca u bogatom svijetu otkrivanja novih likovnih oblika i rješenja. Freske – zidne slike i desetak robusnih, velikih mozaika građenih lomljenim dravskim kamenom nudili su iskustva nepoznata drugima...

Čudesna transformacija stakla u svečanosti boja i oblika, stalne promjene u intenzitetu ravne simfonijama u klasičnoj glazbi, ali i strogost, suzdržanost tako bliska neizrecivosti zena i haiku-izričaja, povezale su slikara, kipara i pjesnika u jednu osobu, istraživača i profesionalnoga stvaraoca.

Kao da čekaju
čempresi uz obalu
krik galeba.

NK: Tko je od domaćih i/ili inozemnih autora najviše utjecao na formiranje vašega likovnog izričaja?

MŠ: Najveći u renesansi, izvrstan crtač, genijalan slikar i nepremašen kipar velike snage i upornosti, Michelangelo Buonarroti, stvorio je temelje mojem uvjerenja o umjetnosti kao plemenitoj vještini. Zatim velikani hrvatskoga kiparstva, Kršinić, Augustinčić, Meštrović! Uzori su veliki, ali cilj umjetnika-istraživača mora biti visoko!

NK: Haikue pišete od 1970. godine. Objavili ste dvije knjige haiku-pjesama: *Opet na putu (On the Journey Again)* 1995. i *Beskrajna zemlja (Endless Earth)* 1999. Redovito sudjelujete na susretima haidina u Samoboru, Ludbregu i Ivanić-Gradu. Haikui su vam uvršteni u nekoliko antologija u zemlji i inozemstvu. Odakle su ili možda od koga došli poticaji da stvarate umjetnost pisane riječi?

MŠ: Knjige, ilustracije i crteži te pisana riječ o Dalekom istoku, Kini i Japanu... Knjiga Vladimira Devidéa *Japanska haiku poezija i njen kulturnopovijesni okvir* otvorila je čitav svijet do tada tek naslućenih vrijednosti. Imao sam sreću i privilegiju razvijati prijateljstvo s najvećim poznavateljem haiku-fenomena na našim prostorima i pokrenuti prvi haiku-časopis! Dogovor se dogodio u mom atelijeru u Čakovcu, kraj dvorca Zrinskih. Prof. Devidé sa suprugom, Ernest Fišer, Ivica Jembrih, prof. Petrović i ja kao domaćin pokrećemo prvi haiku-časopis. Prvi broj izlazi 1977., izlazi četiri puta godišnje i traje (dok se nije umorio) četiri godine.

Moji prvi haiku-pokušaji bili su crteži, kao *haiga*-slike u Japanu. Koristio sam kist i boju, suhi i uljni pastel kao likovne regulative dovoljno važne i brze da stignu bilježiti osjećaje i raspoloženja, one slike iznutra tako svojstvene haiku-izričaju. Tako je nastao "likovni haiku". Naravno da sam pjesnički haiku učio polako i stalno, stvarajući svojevrсни putopis.

Preko jezera
razapeta mjesečina
ostajem dugo.

NK: Umjetnost je univerzalna. Pripada ljudskome rodu i svakom čovjeku i za nju ne postoje ni vremenske ni prostorne granice. Kroz umjetnost se prožimaju utjecaji različitih civilizacija kultura, običaja, religija. Koliko su studijska putovanja po zemljama Europe, Arapskoga poluotoka i Sjeverne

Amerike proširila i obogatila vaša kiparska i slikarska iskustva? Kako su ta putovanja utjecala na vašu haiku-poetiku?

MŠ: Siguran sam da svaki stvaralac putuje svoj “put prema dalekom sjeveru”. Putovao sam otkrivajući nove prostore, ljude, običaje, zemlje, klime i promjene. Svuda su bile primarne vrline čovjeka, sposobnost da ljepotom uzvрати dobro, učenje i priznanje novog prihvaćajući da bi slika, skulptura i pjesma bile iskrene i dobre.

Pijesak arapskih emirata, plamen kanadskih jeseni, snjegovi Alpa i Mont Blanca te naše more, najljepše na svijetu, šire nam horizonte koji počivaju u nama: rađaju se u našem dvorištu, a protežu se cijelim svijetom. Putovanja su pisala haiku, a haiku zrcali doživljaj postajući neprekinuti niz slika; one svakome nude radost, naravno ako su dobre.

Gasi se nebo
sasvim ravnodušno
iznad klaonice.

NK: Jedna od vaših omiljenih tema u kiparstvu je svjetlost. U fizici svjetlost je definirana kao elektromagnetsko zračenje koje je vidljivo ljudskom oku. Ljudsko oko reagira samo na vrlo ograničen raspon valnih duljina, na vidljivu svjetlost. Međutim, ono raspoznaje i vrlo male razlike unutar toga raspona. Te male razlike nazivamo bojama. Impresivan je vaš ciklus skulptura u kristalnom staklu na temu haikua. U njemu ste haiku prikazali u bojama: zelenoj, crvenoj, plavoj, boji meda, sivoj, narančastoj. Haiku ste pretočili u ljubičaste niti. Skulpture ste ispunili bojama jeseni, maestrala, mora, valova s juga. Odakle ideja prožimanja poetskog haiku-doživljaja s oblicima i bojama skulptura u kristalnom staklu?

MŠ: Spontano! Radeći u tvornici “Kristal” u Samoboru otkrio sam staklo kao živ, dinamičan materijal koji ne podnosi naknadne obrade. Brzo oblikovane skulpture od užarenog, tekućeg stakla sigurnim pokretima autora, stvrdnu se za dvadesetak minuta – pa to je haiku! Kada čovjek razgovara sa staklom, pleše s njim i divi mu se u prebogatoj izražajnosti, onda smije očekivati isti odgovor. A staklo, ono užareno i živo, odgovore itekako dobro zna.

Predvečerje -
oblaci donose boje
čekam izložbu.

NK: Gospodine Štebih, jedno od nezaobilaznih pitanja je vaš odnos prema zenu. Krajnje pojednostavljeno mogli bismo zen opisati kao put

doživljavanja života. Allan Watts kaže da se zen u potpunosti temelji na osobnom iskustvu i nikakva potpuna ideja njegove istine ne može se iskazati riječima. Za Vladimira Devidéa haiku je zen u poeziji, a razumijevanje haiku-pjesništva kao umjetnosti isključeno je bez izvjesnog poznavanja zena. U Vašim likovnim i poetskim djelima očituje se zenovski pristup i pogled na svijet. Molim vas da nam objasnite, ako je to uopće moguće, kako uspijevate likovne i poetske motive harmonizirati u jedinstven sustav doživljavanja?

MŠ: Promišljanje o ideji likovnog djela donosi odluku o izradi umjetničkog djela. Zen je kao katalizator, svugdje prisutan kao disciplina, obuzetost, predanost, čuđenje. Djela nastala u spontanosti su iskrena i neponovljiva, a zen je tu ili na drugoj obali, ne mislim na njega.

U vrtu bor
samo rascvalu trešnju
otkriva mjesec.

NK: U studenome 2016. dogodila se nezgoda prilikom postavljanja vaše skulpture *Svjetonik* od bračkoga kamena u Kukuljici na Ugljanu. Skulptura je težila 3,5 tona i razbila se u tri komada. Sve se to odigralo pred vašim očima. Je li to bio najteži trenutak u vašoj umjetničkoj karijeri?

MŠ: Ne! Kamen se slomio nepažnjom bagerista, a Kukuljica je – umjesto monolitnog stupa svjatonika - dobila skulpturu s ružom vjetrova i jedrima za *Aleju pomoraca*, koju sam isklesao od najvećega preostalog komada.

NK: Uspješan ste sportaš, višestruki prvak države u streličarstvu i predsjednik Streličarskog kluba “Katarina Zrinski” iz Čakovca. Zašto streličarstvo? Postoji li neka poveznica između vaših umjetničkih afiniteta i poriva za bavljenje sportom?

MŠ: Slikar i lovac još od doba pećinskoga čovjeka dijele istu sudbinu. Duboko u nama žive lovci i ratnici, ali i slikari, majstori graditelji, a potom i filozofi učitelji.

Zen u umjetnosti isti je i u gađanju lukom i strijelom. Napeti luk je nebo, a strijela Arjune je odluka! Vezano je sve tajnama koje poznaju najmudriji, oni što s muzama zaštitnicama umjetnika sanjaju vječne snove.

Evropski turnir
u predvečerje počinje
koncert slavuja.

NK: U čemu se razlikuje koncentracija umjetnika od koncentracije streličara?

MŠ: Koncentracija umjetnika razlikuje se u postizanju i trajanju te u krajnjem ostvarenju (cilju). Stvaranje likovnog umjetničkog djela daleko je ozbiljniji proces, dok se lukom i strijelom približavam igri punoj iskustva. Naravno, fizički pristup mora biti u ravnoteži s mentalnim. Koncentracija kipara u oblikovanju kamena traje danima, često i mjesecima sve do završetka oblikovanja skulpture. Streličarski turniri traju samo nekoliko sati, napetost luka i odapinjanje strijela pretvara se u ritmičku igru preciznog ponavljanja pokreta u kojem disanje ima presudnu ulogu. U ostvarenju stalne pažnje strijelca zrcali se zen.

NK: Za afirmaciju likovne umjetnosti sve više dolazi do izražaja privatni galerijski i kolekcionarski lobi u odnosu na javne galerijske i muzejske institucije. Što mislite o tom trendu? Je li to pozitivan pomak?

MŠ: Ako taj trend donosi napredak u afirmaciji likovnih umjetnosti, ako posebice mladim i talentiranim umjetnicima otvara mogućnosti za ponovrijedno stvaranje bez straha od neimaštine, onda sam za promjene. Velika besparica utječe na normalan rad i vrlo renomiranih galerija, zato se likovni umjetnici često okreću inozemnim galerijama gdje postoji stanoviti red i veće mogućnosti za plasman i prodaju likovnih djela.

Leteći između
neba i oblaka
ohladio se čaj.

NK: Iza vas su desetljeća iznimno plodnoga umjetničkog rada. Vaša djela postavljena su na javnim prostorima u Torontu, Oakvilleu, Hamiltonu, Kitcheneru, Čakovcu, Ljubljani, Varaždinu, Prelogu, Kotoribi i dr., u sakralnim prostorima, u muzejskim, galerijskim i privatnim zbirkama diljem Hrvatske, Mađarske, Italije, Njemačke, Austrije, Ujedinjenih Arapskih Emirata, Australije i Kanade. Od 1969. do danas izlagali ste na više od pedeset samostalnih izložaba u Hrvatskoj i svijetu. Možete li izdvojiti onu koja je vama osobno bila najznačajnija?

MŠ: Poziv galerije „Mimara“ iz Zagreba da postavim samostalnu izložbu skulptura u staklu došao je odmah nakon velike izložbe „Transparentna ljepota u suvremenom hrvatskom kiparstvu“. Početkom 2015. postavio sam 55 skulptura u kristalnom staklu i kamenu; otvorenje je bilo svečano s brojnom i vrlo raznolikom publikom (gotovo 450 posjetitelja). Odličan katalog i predgovor mr. sc. Lade Ratković Bukovčan govori stručno i vrlo afirmativno o začudnim oblicima u kristalnom staklu oblikovanim autorskom rukom. Visoka stručnost i najviši ugled galerije „Mimara“ visoko su priznanje

moga kiparskog opusa i to me ponovo potiče i usmjerava na nova putovanja u druge prostore i nova otkrivanja.

NK: Kako u retrospektivi gledate na svoj dosadašnji likovni opus i možemo li u budućnosti očekivati kontinuitet ili nam spremate neka iznenađenja?

MŠ: Kontinuitet svakako postoji. Od javnih radova, skulptura u kamenu i bronci, reljefa i fresaka likovno je najvrjedniji ciklus staklenih skulptura, ne samo po vrijednosti kristalnoga stakla (koje spada u plemenite materijale), nego i po silnoj izražajnosti, ekspresiji i likovnim mogućnostima. Od 1982. godine oblikujem staklo u radosti stvaranja; užarena tekuća masa narančastoga sjaja u mojim se rukama (radio sam svojim alatima, zaštićen rukavicama, sam!) isteže i hladi i polako nudi svoju punu ljepotu, boju i prozirnost. Taj dar ponuđen od stakla je moja radost, iznenađenje u ljepoti koju želim podijeliti sa svima!

NK: Kada možemo očekivati vašu novu haiku-stihozbirku?

MŠ: Vaše me pitanje ponovo prisjeća na potrebu da se zbirka haikua mora napraviti. Od susreta s Devidéom osjetio sam put kojim me haiku vodi. Putopis, nizanje slika, osjećaja i radosti, susreti s drugim haiku-pjesnicima, sve to traži odgovornost. Zbirka dolazi jer haiku-stihozbirka uvijek donosi nešto novo...

Niz padinu
sve do potoka žure
redovi zelja.

NK: Na kraju, molim vas da nam otkrijete neku nepoznatu crticu ili anegdotu o čovjeku Mihaelu Štebihu, detalj koji ne možemo pronaći u vašim biografskim podacima.

MŠ: Dvije godine nakon postavljanja spomenika Nikoli Zrinskom u Sigetu i svečanog otkrivanja moga autorskog djela visine 285 cm, pozvan sam da u muzeju unutar tvrđave postavim samostalnu izložbu. Organizator je ispraznio izložbeni prostor i složio se da osim dvadesetak skulptura u kristalnom staklu izradim veliku mandalu, sliku od raznobojnog pijeska. Izrada mandale na Tibetu ili Indiji poznata je stoljećima više kao duhovna nego likovna disciplina. Stvaranje mandale traje danima i radi se s ciljem oplemenjivanja prostora s neutralizacijom svih zala, u gradovima kamo dolazi Dalaj lama. Mandalu posvećenu braniteljima Sigeta i Nikoli Zrinskom radio sam danima, javno, tako da su posjetitelji mogli pratiti nastanak „Ruže Sigetske“ (promjer mandale iznosio je 480 cm). Jednom prilikom u izložbeni

je prostor ušla grupa starijih ljudi koji su potihom komentirali izradu mandale: „Vidiš što ti je danas umjetnost, kada se odrasli igraju u pijesku... za mene, pravi je umjetnik onaj koji je napravio Zrinskog, a ne ovaj“. (Ovu anegdotu trebam pamtiti.)

Svakog proljeća,
ljepše nego lani
cvate jabuka.

NK: Gospodine Štebih, zahvaljujem vam na razgovoru. Želim vam puno uspjeha na svim područjima umjetničkoga stvaralaštva kojim se bavite kao i u svim aspektima vašeg angažmana u sportu, a napose da uskoro ugleda svjetlo dana vaša nova knjiga haiku-poezije.

Razgovor u prolazu: Dejan Pavlinović i Ayumi Inouchi u Puli

Možete li nam se ukratko predstaviti?

Moje ime je Ayumi Inouchi i poslijediplomska sam studentica. Živjela sam u Tokiju, a sada živim u Puli. Razlog zbog kojeg sam došla u Pulu je posao pripravnika na Sveučilištu u Puli gdje predajem japanski jezik. Ostajem u Hrvatskoj do rujna 2017. godine.

Koliko je i na koji način haiku prisutan i vidljiv danas u Japanu u svakodnevnom životu, školi, medijima...?

Čak i danas haiku je vrlo popularan književni žanr u Japanu. Većina novina imaju haiku-stranicu i mnogi ljudi pridonose vlastitim haiku-pjesmama. Ljubitelji haiku-poezije uglavnom su u svojim srednjim godinama ili starije dobi, ali dosta mladih ljudi također vole i pišu haiku.

Što haiku znači Japancima? Što znači vama?

Po mom mišljenju haiku je jedna sjajna tradicija i dio kulture na što Japanci mogu biti ponosni. Za mene je pisanje haiku-pjesama slično pisanju dnevnika. Pišem haiku kad sam inspirirana prizorima koje sam vidjela u svojem svakodnevnom životu, stoga, kad ih kasnije pročitam sjetim se kako sam živjela i o čemu sam razmišljala u to vrijeme. Osvrtanje prema tim trenucima ponekad je tako značajno za mene.

Živite u Puli već neko vrijeme. Gdje i kako vidite, osjećate i doživljavate razlike između Japanaca i Hrvata i njihovih kultura? Ima li kakvih sličnosti? Što vam najviše nedostaje, a što vam se ovdje najviše sviđa?

Naravno da postoje tolike razlike da ih ne mogu sve spomenuti, ali jedna od najvećih razlika je kako vrijeme prolazi. U Hrvatskoj vrijeme leti sporije nego u Japanu. Ljudi se okupljaju u kafićima i razgovaraju satima. Ljudi se dobro poznaju i često se međusobno pozdravljaju na ulici, ili se, pak, pozdravljaju sirenama automobila u prolazu. Rijetko se viđaju takve scene u Japanu. U usporedbi sa životom u Japanu, život u Puli nije tako uzbudljiv ili pogodan kao život u Tokiju, ali mislim da ljudi u Puli imaju više vremena komunicirati jedni s drugima, uživati u prirodi, kušati dim cigarete i uživati u svojim vlastitim životima. Sada doista uživam u Puli. Postoji samo jedna stvar koja mi stvarno nedostaje, a to je kada! Zbilja, željela bih se potopiti u kadu svaki dan kao i u Japanu.

Dejan Pavlinović: INTERVIEW WITH Ms AYUMI INOUCHI

Could you briefly introduce yourself?

My name is Ayumi Inouchi. I am a post-graduate student. I was living in Tokyo and now I am living in Pula. The reason I came to Pula is to work as an intern at the University of Pula where I am teaching the Japanese language. I am going to stay in Croatia until September 2017.

How much and in which way is haiku present and visible in Japan today in everyday life, schools, media...?

Even today haiku is a quite popular literary genre in Japan. Most newspaper have a haiku page and many people contribute with haiku of their own. Haiku fans are mainly in their middle age or elderly people, but quite a few young people also like and compose haiku actively.

What does haiku mean to the Japanese? What does it mean to you?

In my opinion, haiku is a great traditional part of culture the Japanese can be proud of. For me composing haiku is similar to writing a diary. I compose haiku when I am inspired by the scenes I see in my daily life. Therefore, when I read it later I can remember how I was living and what I was thinking about at that time. Looking back at those moments is sometimes so meaningful for me. **You have been living in Pula for some time. Where and how do you see, feel and experience the differences between the Japanese and Croatian**

people and cultures? Are there any similarities? What are the things that you most miss and the new things here that you most like?

Of course there are so many differences that I cannot tell you everything, but one of the biggest differences is the speed of how time passes. In Croatia time flies slower than in Japan. People gather in cafes and chat for hours. People know each other well and often greet each other on the street when they go out, or honk their car horn to greet each other. I rarely see such scenes in Japan. Compared with life in Japan, life in Pula is not as exciting or convenient as life in Tokyo, but I think people in Pula have more time to communicate with each other, enjoy nature, taste the smoke of a cigarette and enjoy their own lives. So now I'm really enjoying my life in Pula. There is just one thing that I'm truly missing - a bathtub! Honestly, I want to soak in a bath every day as I do in Japan.

**Radovi učenika Gimnazije iz Pule/
Haiku form the secondary school in Pula**

Mentor Dejan Pavlinović, prof.

Lara Markuš, 4.raz., 18 god.

Jesenje jutro
ispod crvenog lišća
kolonija mrava

Autumn morning
beneath the red leaves
a colony of ants

Kapljice kiše
na staklu prozora
zvjezdano nebo

Drops of rain
on the window pane
starry night

Translated by Dejan Pavlinović

Katja Pantelić, 4.raz., 18 god.

Na obali
prekrivena zrnima pijeska
otuđena školjka

On the shore
covered by grains of sand
a lonely seashell

S vjetrom
nestala u mrzloj noći
šarena kapica

With the wind
gone in the freezing night
a coloured knitted hat

U trešnjinoj krošnji
sakriven od kapljica
radoznao dječak

In the cherry tree
hidden from the drops
a curious boy

Toliko gužve
u malenoj sobi
punoj mrava

So crowded
this tiny room
full of ants

Translated by Dejan Pavlinović

RADOVI UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA/ Primary school children's work

OŠ Milana Šorge, Oprtalj, mentorica Sanja Petrov Vlahović, prof.

Na karnevalu
jednog proljeća
procvjetala ljubav.

At the carnival
one spring
blossomed with love.

Marko Šepić, 6. razred/class

Visoka trava
puna kukaca
i gušter na kamenu.

Tall grass
full of some insects
a lizard on the rock.

Aleksej Vasiljev Slavik, 6. razred/class.

Balončić pobjegao
iz moje ruke
u plavo nebo.

From my hand
balloon ran away
into a blue sky.

Nikol Bužecan, 6. razred/class

OŠ Brezovica: Voditeljica Linda Padovan

Ujutro se sunce
i mjesec pozdravljaju.
Mašem mami.

In the morning
sun and moon greet each other.
Waving to my mum.

Vita Miholić, 3.razred/class

U rano jutro
slavuj pjesmom
pozdravlja djecu.

Early in the morning
a nightingale greets the children
with its song.

Dominik Fumić, 3.razred/class

Sunce se diže,
nebo ružičasto,
djeca nasmijana.

Rising sun,
a pink sky,
smiling children.

Majda Vidaković, 5.razred

Majka budi
ptiće – pozdrav
plavom jutru.

Mother waking
its birdlings – greeting
to a blue morning.

Ivan Padovan, 5.razred/class

Izašlo sunce.
Lopta u travi.
Novi početak.

The sun rises.
A ball in the grass.
New beginning.

Iva Maria Padovan, 7.razred/class

OŠ Stjepana Basaričeka, Ivanić-Grad

Sve je oživjelo
u šarenilu boja.
Proljetna čarolija.

Everything enlivened
in many colours.
The magic of spring.

Gori vatra,
vani se topi led.
Majčin zagrljaj.

Thaw
warmth of the fire.
My mother's embrace.

Siniša Horvat Bahnik, 5b razred/class

Dječja renga

NEOBIČNI SNJEGOVIĆ

Učenice 4.a razreda OŠ Novska: Elena Mlinar (E), Dora Šneperger (D), Vlatka Kovačević (V) i Patricija Jelinek (P). Mentorica: učiteljica Jasna Popović Poje

Children's renga

AN UNUSUAL SNOWMAN

Pada snijeg.
Ulicama do škole
snješko do snješka. (E)

It's snowing.
On the way to school snowman
next to snowman.

Pred školom snježni čovjek
privukao pozornost. (D)

In the front of my school
a snowman attracts attention.

Supersnjegović
privukao djedicu
sijedog brka. (V)

A super snowman
attracted an old man
with a grey moustache.

U djedovo vrijeme
bilo je puno metli. (P)

In the time of the old man's youth
there were many brooms around.

Metla od vrbe
povezanih grančica
iz stare šupe. (E)

A broom made of
some willow branches
brought from the old shed.

Lonac iz stare šupe,
mrkva za juhu, ugljen... (D)

A pot from the old shed,
a carrot for soup, lumps of coal. . .

Bakina juha
ostala bez mrkvice.
Suvremeni snjegović. (V)

Granny's soup
left without a carrot.
A modern snowman.

Oko vrata – mobitel! Dosjetljivo dijete.	(P)	A witty child–mobile phone around his neck.
Sve veća gužva. Snimanja mobitelom. Smijeh i galama.	(E)	A growing crowd. Taking photos with mobiles. Laughter and noise.
Dijete do djeteta, vrapčić do vrapčića.	(D)	Child next to child, sparrow next to sparrow.
Na igralištu djeca prave sklizaljke dulje i kraće.	(V)	On the playground children make icy slides long and short.
Padaju i dižu se, klizanje je opasno.	(P)	Falling and standing up sliding is dangerous.
Evo i sunca! Otopit će se led, nabujati potočić...	(E)	Here comes the sunshine! The ice will thaw, the brook will grow. . .
Potok kraj igrališta, livada za igranje.	(D)	A brook by the playground, a meadow to play in.
Dječji glasovi... <i>Između dvije vatre</i> – najdraža igra.	(V)	Children's voices. . . playing dodge ball– their favorite game.
Nakon snijega – kiša! Igra po lokvicama.	(P)	The snow followed by the rain! Playing in the puddles.

PISMO IZ ŠKOLE: Piše Jasna Popović Poje, voditeljica “Kluba malih haidina” iz OŠ Novska

Projekt: JAPAN U RAZREDU - YOKOSO JAPAN!

Učenici 4.a razreda Osnovne škole Novska s učiteljicom Jasnom Popović Poje, započeli su početkom nove školske godine 2016./17. projekt naziva Japan u razredu - *Yokoso Japan!* Većina učenika su članovi **Malih haidina** - izvannastavne skupine koju vodi učiteljica Jasna, a koja se bavi pisanjem, crtanjem i slanjem svojih haiku-uradaka na različite natječaje. Potaknuti brojnim uspjesima svojih haikua, učenici su poželjeli upoznati Japan, daleku istočnu zemlju iz koje potječe haiku-poezija. Cijelo su prvo polugodište marljivo radili u svojim radionicama i sa svojim razrednim gostima. Najprije su zajedno sa pripravnicom Ivanom uredili istočni zid učionice TREŠNJINIM STABLOM, JAPANSKOM ZASTAVOM i pozdravom YOKOSO JAPAN! Zatim ih je razredni kolega Matija upoznao s tehnikom savijanja papira – ORIGAMI. Izradili su mnoštvo ždralova, žabica, psića, mačkica i ptica. Na red je došla i izrada LEPEZA s japanskim motivima: trešnjinim grančicama, ptičicama, slovima, čak i sa samurajima s mačevima.

Likovnu radionicu vodila je novljanska slikarica i također haiku-spisateljica Daniela Vuković. Martinina mama, profesorica zemljopisa, održala je četvrtašima predavanje YOKOSO JAPAN! kojim su još proširili znanje o ZEMLJI IZLAZEĆEGA SUNCA. Slijedila je radionica pisanja japanskih slova (hiragana, katakana, kanji) i pisanja imena na japanskom.

U drugom polugodištu održat će se radionica IKEBANE koju će voditi jedna novljanska vlasnica cvjećarnice. Također se priprema i učenje ispijanja ČAJA, a i GLAZBENA RADIONICA slušanja, pjevanja i plesanja uz japansku glazbu i tradicionalne japanske instrumente. Djevojčicama krojačice već šivaju KIMONO-ODJEĆU jer će one biti voditeljice prezentacije projekta koji se planira u travnju (vrijeme trešnjinog cvata) u razredu za roditelje, a zatim i u svibnju u Gradskoj knjižnici i čitaonici u Novskoj gdje će biti, kako je obećano, i radionica za sve zainteresirane Novljane o Japanu koju će voditi djelatnice Knjižnice. *Sayonara* do realizacije i izvješća o ovom zanimljivom i edukativnom projektu *Malih haidina* iz OŠ Novska.

PISMO IZ ŠKOLE: Piše: Mihovila Čeperić-Biljan, voditeljica Haiku-susreta Vežica

KNJIŽEVNA MANIFESTACIJA HAIKU-SUSRETI VEŽICA– MEĐUNARODNI HAIKU-NATJEČAJ ZA UČENIKE OSNOVNIH ŠKOLA

Japanski vrt ispred OŠ Vežica u Rijeci “Pokret naprijed i mir” bio je poticajan za osmišljavanje različitih oblika primjene u redovnoj i izbornoj nastavi, a dugogodišnje uspješno sudjelovanje naše škole na literarnim, a među njima i haiku-natjecajima u zemlji i inozemstvu, inspirativan za pokretanje Književne manifestacije Haiku-susreti Vežica.

Naša zamisao da u haiku-natjecaju i izričaju povežemo učenike osnovnih škola u Republici Hrvatskoj i učenike Hrvatskih dopunskih škola u inozemstvu, tj. naše manjine koje nastoje uočuvati hrvatski jezik i kulturu ostvarena je te smo 22. travnja 2016. održali prve međunarodne haiku-susrete Vežica za koje vjerujemo da će postati tradicijom. (22. travnja - Dan hrvatske knjige i Dan planeta Zemlje).

Susretu su se odazvali nagrađeni učenici sa svojim mentorima iz zemlje i inozemstva. Program manifestacije i natjecaja, napisan prema smjernicama Agencije za odgoj i obrazovanje za izvannastavne aktivnosti, odobrilo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, a Haiku-susreti održani su pod nominalnim pokroviteljstvom Japanskog veleposlanstva u Republici Hrvatskoj. U zaživljavanju ovog projekta pomogli su mnogi - ponajprije naši partneri u provođenju manifestacije: Gradska knjižnica Rijeka s ravnateljicom Goranom Tuškan Mihočić, Književno društvo Rijeka te Društvo hrvatskih haiku-pjesnika” Karolina Riječka” i Valerio Orlić te OŠ za klasični balet i suvremeni ples pri OŠ Vežica s voditeljicom Katarinom Jurić, a savjetima i smjernicama hrvatski haiku-pjesnici, posebno Đurđa Vukelić Rožić i Robert Bebek.

Pristigle su 302 haiku-pjesme od 1. do 8. razreda (35 nižih i 267 viših razreda) te 85 ilustriranih haiku-radova, 19 nižih i 66 viših razreda.

Povjerenstvo : Verena Tibljaš, dipl. knjižničarka, Gradska knjižnica Rijeka; Zvezdana Prohaska, prof., viša savjetnica za likovnu kulturu i umjetnost u Agenciji za odgoj i obrazovanje, Rijeka; doc. dr. sc. Marinko Lazzarich, Učiteljski fakultet u Rijeci i Lea Perinić, dipl. cult., bivša učenica škole. Glavni izbornik (kategorija haiku): Robert Bebek, prof., nagrađivani hrvatski književnik i haiku-pjesnik, lektor na stranim sveučilištima. Povjerenstvo je dobilo radove potpisane zaporkama e-poštom i napravilo uži izbor vodeći se

pri odabiru pravilima pisanja tradicionalnih haikua, ali uvažavajući i moderni haiku-izričaj što je vidljivo i u konačnici izbora.

Upravo haikui naših najmlađih, zapisanim rječnikom primjerenim njihovom uzrastu, jesu oni istinski haikui jer doživljaj trenutka zapaženog u prirodi iskazuju onakvim kakav jest (ne trpi kićenost, nije aforizam i u pravilu nema naslova, a sažetost doživljaja u sadašnjosti ostvaruje se u haiku-formi 5-7-5). Dodijeljene su jedna prva, dvije druge te tri treće nagrade kao i pohvale, što je uobičajeno na većini haiku-natječaja. U kategoriji ilustriranih haikua, Zvezdana Prohaska, viša savjetnica za likovnu kulturu i umjetnost u Agenciji za odgoj i obrazovanje u Rijeci, napravila je uži izbor ilustriranih haiku-radova te zajedno s Povjerenstvom odlučila o nagrađenim i pohvaljenim ilustriranim haikuima vrednujući cjelinu i originalnost pisanog i nacrtanog. (Na crtežu se haiku piše, u pravilu vlastoručno i sastavni je dio cjeline, a može ga ilustrirati i druga osoba. Ilustracija ne mora biti vjeran prikaz haikua, već naprotiv originalan i maštovit dječji rad.)

Na susretima je održana i haiku-radionica u Japanskom vrtu koju su s inicijatoricom susreta Mihovilom Čeperić-Biljan vodili Jasna Popović-Poje i Valerio Orlić. Nakon završetka radionice u Japanskom vrtu posađena je bijela hortenzija, simbol uspješnog početka haiku-susreta za koje vjerujemo da će postati tradicijom, a na drugim susretima, u travnju 2017., bit će nagrađeni najuspješniji haikui nastali tijekom haiku-radionice! Svaki susret obogaćuje, razmjena iskustva uvijek donosi nove ideje, a kako je haiku-poezija poveznica među ljudima na svim kontinentima i mi smo s Haiku-susretima Vežica korak bliže "razumijevanju, suradnji, učenju i miru", stoga vjerujemo da ćemo zajedno daleko stići kako smo i istaknuli tijekom svečanosti susreta 22. 4. 2016. -"AKO ŽELIŠ IĆI BRZO, IDI SAM. AKO ŽELIŠ STIĆI DALEKO, IDI S NEKIM."

E-Zbornik susreta dostupan je web stranici škole <http://os-vezica-ri.skole.hr/> (Haiku-susreti Vežica).

REZULTATI NATJEČAJA

Kategorija haiku 5. – 8. razreda (Robert Bebek, glavni izzbornik)

PRVA NAGRADA/FIRST PRIZE

gre mića barka ...
ma je fermala, i glje,
ribu ćapala!

a little boat sailing . . .
it stopped, and look,
caught some fish!

*Jakov Mendrila, 8. r. , OŠ Vežica, Rijeka, Mihovila
Čeperić-Biljan, mentorica*

DRUGE NAGRADE/SECOND PRIZES

mladi se mjesec
u promrzle tragove
nećujno šulja

young moon
sneaks silently
into the frozen tracks

*Maja Stanić, 6. r. , OŠ Vežica, Rijeka, Mihovila
Čeperić-Biljan, mentorica*

ćuje se zvono –
spremanje školskih briga
u ćaće torbe

school bell ringing–
placing students' worries
into their sack

*Ena Brkić, 6. r. , OŠ Vežica, Rijeka, Mihovila
Čeperić-Biljan, mentorica*

TREĆE NAGRADE/THIRD PRIZES

Nova godina...
cijeli svijet povezuje
vatromet želja.

The New Year's Day. . .
the whole world connected
with fireworks of wishes.

*Saša Zurak, 6. r. , OŠ Vežica, Rijeka, Mihovila
Čeperić-Biljan, mentorica*

Stara klupa
pod zvjezdanim nebom,
traži – novu ljubav.

An old bench
under starry sky,
in search of new love.

*Ena Bilen, 7.r. , OŠ Brajda, Rijeka, Branka
Perković-Jardas, mentorica*

Zamrzle grane
okno dodiruju.
Šapat ti slušam.

Frozen boughs
touching my window.
Listening to your whisper.

***Paolo Kaštelan, 8.r. , OŠ Frane Petrića, Cres,
Mladenka Kučić, mentorica***

Kategorija haiku 1. – 4. razreda (Robert Bebek, glavni izbornik)

PRVA NAGRADA/FIRST PRIZE

Šetam uz more.
Slušam valove kako
dotiču zoru.

A stroll by the sea.
Listening to the waves
touching the dawn.

***Vedrana Vičević, 1. r., OŠ Njegoš, Kotor,
Ana Šarčević, mentorica***

DRUGE NAGRADE/SECOND PRIZES

morske obale
prekrasni su otoci
berba školjaka

the sea shores
the islands are beautiful
harvesting the shells

***Nikola Šubarić, 4.r., OŠ Oroslavje, Oroslavje,
Ankica Šuk, mentorica***

žuto cvijeće
čeka djevojčicu
da ga ubere

yellow flowers
waiting for the girl
to pick them

***Dora Tomić, 4.r., OŠ Oroslavje, Oroslavje,
Ankica Šuk, mentorica***

TREĆE NAGRADE/THIRD PRIZES

Roze lale
livadama cvjetaju –
srce mi puno.

Pink tulips
blossom in the meadows–
my heart full

***Lucija Francesković, 3.r., OŠ Drago Milović, Tivat,
Ana Šarčević, mentorica***

Trešnje cvijetaju.
Magla je dodirnula tlo.
Potok žubori.

Blossoming cherries.
Mist touching the ground.
Murmur of the stream.

*Lovro Mihaljević, l.r., OŠ Kostrena, Kostrena,
Nataša Jakičić, mentorica*

Osice zuje.
Livada je zelena.
Nebo je plavo.

Buzzing wasps.
Meadow is green.
Sky is blue.

*Meri Mrak Rizoniko, l.r., OŠ Kostrena, Kostrena,
Nataša Jakičić, mentorica*

ZBIRKE HRVATSKIH AUTORA

Dejan Pavlinović: *Mliječnom stazom/Down the Milky Way*

Haiku na hrvatskom i engleskom jeziku, vlastita naklada,

Pula, 2016.; ISBN 978-95-3-59233-0-5

Mliječnom stazom
od zvijezde do zvijezde
maleni prst

from star to star
down the Milky Way
a little finger

suhozidi ...
potpisi predaka
kroz dolinu

dry-stone walls. . .
signatures of ancestors
across the valley

i pod burom
drži sve konce
štipaljka

even during storm
iz holds all the threads—
clothes peg

utopi se
u vlastitom odrazu
snjegović

drowning
in his own reflection
a snowman

Nina Kovačić: *Proljetni čaj/A Spring Tea*

Hrvatski sabor kulture, Zagreb, studeni 2016. Ilustracije i naslovnica: Maja Ettinger-Cecić; ISBN 978-953-6074-19-8

latica trešnje
pala u šalicu
proljetni čaj

a cherry petal
fell into a cup
spring tea

nakon oluje
otvaraju se okna
i tratinčice

the calm
windows and daisies open
after the storm

sjeme salate
sipi kroz brazdu dlana
u brazdu zemlje

the lettuce seed
through a crease on the palm
falls into the furrow

u potoku
zastale na kamenu
pjege pastrve

in the brook
they pause on the rock
the trout's speckles

Vera Primorac: *Dvije obale/dva kraja*

Haiku na hrvatskom standardu s prepjevom na čakavski
Venerus, Viškovo, 2013., ISBN 978-953-7819-43-9

prohladno jutro
i žuti se maslačak
naježio

a cold morning
even the dandelion
got the chills

u ribarskoj mreži
gnijezdi se
izlazeće sunce

in the fishing net
nesting
rising sun

zora je
brodovi u pustoj luci
još su budni

the dawn
ships in an empty port
still wake

umorna od puta
i sjena pod brijestom
odmara se

tired from my trip
even the shadow under the elm tree
taking a rest

Miljenko Šimunović: *Bashō, Genji i ja*

Eni Mo d.o.o., Ivanić-Grad, 2016., ISBN 978-953-55806-9-0

moj odraz
u bistrom jezeru
uznemirena voda

my reflection
in a clear lake
unrest of the water

leprša list
jezero se zanjihalo
od tereta dana

fluttering leaf
heaviness of the day
wobbles the lake

naša rodna trešnja –
pa zato su neka bića
dobila krila

fruitful cherry tree–
and that's why some beings
were given their wings

na balkonu
biljka u loncu
skamenjena
žuta zemlja
kao moje čekanje

on the balcony
a plant in the pot
petrified
yellow soil
just like my longing

Franjo Ordanić: *Kliktaj bradatih orlova/The Scream of the Bearded Eagles*

Gradska knjižnica Oroslovje, 2016., ISBN: 978-953-55004-4-5

Zen u proljeće –
umire gusjenica
rađa se leptir

the springtime Zen–
a dying caterpillar
bearing a butterfly

rosno svitanje
tratinčice posolile
zelenu pašu

dewy sunrise
a green pasture salted
with the daisies

kamena ploča
iz pukotine raste
maslačak

a stone slab
a dandelion grows
from the crevice

studenata voda –
s nje naježene vire
bradavice

cold water–
the nipples stick out
from her gooseflesh skin

Vladimir Šuk: *Kliktaj bradatih orlova/The scream of the Bearded Eagles*

Gradska knjižnica Oroslavje, 2016., ISBN 978-953-55004-4-5

zatoplilo...	the thaw
bjelina krova klizi	whiteness of the roof slides
u žlijeb	down the gutter
preko rive	across the beach
šešir loveći	catching her hat
žena i kletva	a woman and the curse
uz rub jezera	by the lake's edge
dabar popravljja ulaz	a beaver mends the entrance
u mokru kuću	to its wet house
bijelo jutro	a white morning—
vjetroman zaledilo	frozen windshields and
čak i brkove	my moustache

Đurđa Vukelić Rožić:

Pod krilom bijele rode/Under the Wing of a White Stork

JU Zeleni prsten Zagrebačke Županije, Samobor, 2016.,
ISBN 978-953-56250-5-6

zastoj prometa	traffic jam
s ceste polijeće grana	a stick with a stork takes off
s rodnom	from a country road
izlazeće sunce	the rising sun
ispunilo rupe gnijezda	filling the holes in the nest
na zvoniku	in a belfry
strpljiva roda	still and calm stork
skakutava je njena	it's meat diet
mesna dijeta	hopping around
zeleni se pšenica	strong north wind —
u rodinu gnijezdu —	in the stork's nest
ljuti sjeverac	sprouts of wheat

Stjepan Rožić: Svraka u snijegu/A Magpie in the Snow

Vlastita naklada/Self published, Ivanić-Grad. 2016., ISBN 978-953-59065-0-6

uzlijeće svraka
iz kandži joj ispala
sjena na snijeg

a magpie takes off
its shadow fell from its claws
to the snowy ground

nošene vjetrom
rijetke pahulje
lutaju dvorištem

carried by the wind
scarce snowflakes
roam the yard

u mračnoj krošnji
zametenog bora
svađaju se svrake

the dark treetop
of a snow-covered pine
brawling magpies

pauci otišli
izlazak sunca ostaje
zarobljen u mreži

spiders gone
the sunrise trapped
in the cobweb

Aljoša Vuković: ... i nikad više (šibenski haiku na Zvonu i Iku)

Naklada Panda, Šibenik 2016. ISBN 978-953-7242-90-9

Slika nevere.
Ki da će se more
izliti kroz svazu.

A painting of the storm.
as if the sea will pour out
from the frame.

Đelat na podu.
Sa svih strana naviru
soldati mravi.

Icecream on the floor.
an army of ants arrives
from everywhere.

Crni se s mora.
Svi zakveštavaju i
vrata i škure.

Black sky above the sea.
Everybody closing
front doors and wood shutters.

Ispod ponistre
klapska pisma – škure su
dobile oči.

Under the window
singing klapa*. The shutters
given eyes.

Nevera-bura; svaza-okvir; delat-sladoled; soldati-vojnici; reparabile-popravni ispit; zakveštavaju-zatvaraju; škure-drveni kapci na prozoru; *klapa – a male choir, typical of Dalmatia

Božena Zernec: *Gle, čovjek!/Look, the Man*

Haiku-vodič kroz muzej; Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzej krapinskih neandertalaca, 2015., ISBN 978-953-265-134-8

Čip karticom
do prapočetka
pa u svemir.

With a chip card
to the primeval beginning
then to Space.

Brižno položena
u kolijevku od betona
spirala evolucije.

Carefully sited
into the cradle of concrete
the spiral of evolution.

Ni daška vjetra
iz Karbonske šume –
samo rika prazvijeri.

Not a whiff of wind
from the Carbon Forest –
only a roar of the ancient beasts.

Dama i pralovac.
Stručno odmjeravanje
kvalitete krzna.

A lady and the primeval hunter.
A professional survey
of the fur quality.

Božena Zernec: *Kućica iza ljiljana/A Little House behind the Lilies*

Zbirka haibuna na hrvatskom i engleskom jeziku; Gradska knjižnica Krapina, 2016., ISBN 978-953-59251-0-1

Kućica iza ljiljana

Postoji nešto posebno
preko puta tvornice:
kućica kojoj skoro do prozora
seže stotinu narančastih ljiljana,
a ona, kao da se sakriva iza njih.

Dječak na ogradi klati nogama;
kaže da se zove Ivica – iz Oroslavja je:
Ne mari za ljiljane!
A ja im se divim i žalim
što ne rastu pod mojim prozorom!

Ljiljani sve veći!
Rastemo s njima;
kućica sve manja!

A little house behind the lilies

There is something very special
cross the street from the factory:
A little house with hundreds of orange lilies
so tall they touch the window,
and the hut seems to be hiding behind them.

A boy on the fence dangles his feet;
he says his name is Ivica – he is from Oroslavje.
He cares not for the lilies!
And I, I admire them and am sad
that they do not grow under my window!

Lilies growing taller!
We grow, too,
the hut is smaller!

Andelka Pavić: *Haiku pišem*

KUD „M-M“ i prijatelj RCG, Beli Manastir, 2016.; ISBN 978-953-59144-0-2

kako su vlažni
proljetni akvareli
rosa u travi

how wet
these spring aquarelles are
the dew on the lawn

žute jabuke
namirisale sobu
ranom jeseni

the yellow apples
perfumed the room
with the early autumn

ptica u letu
oživi zimski pejzaž
u mom oku

a bird in flight
revived the winter landscape
in my eye

je li sa zmajem
nestao dječak što ga
pusti u nebo

did with the kite
also disappear the boy
who had flown it towards the sky

Ljubomir Dragović: *Snovi putnika*

Biblioteka Savremena književnost, Banja Luka, 2015., ISBN 978-99955-97-33-7

Mirisi proljeća.
Rogove mladog bika
zaoštrio mjesec.

The scent of spring.
Young bull's horns
sharpened by the moon.

Usamljen otočić
izronio na pučinu
po malo zraka.

A lonely island
emerged from the open sea
to catch some air.

Podnevno more.
Školjka sa malog žala
tone u plimu.

Midday sea.
A shell on a small shore
sinks into the tide.

Pritisla bura.
Na staroj međi spokojno
reve magarac.

Strong bora.
Still on the old border
a braying jackass.

Gloria La Marr: *Zlatno doba*; (aka Nevenka Nedić) Vlastita naklada

proljetne suknje
dvije prijateljice
rado se smiju

the spring skirts
two girlfriends
laughing willingly

dolazi jesen
sama priroda šapće
o svom odmoru

autumn arrives
nature whispering
about taking a rest

suho cvijeće
stara prozorska okna
posvuda krasi

dry flowers
adroning old
windows

silni neredi
kamo god seže pogled
posljednje doba

countless riots
wherever my eyes look
the last era

Luka Tomić: *Smokvin list*; Matica hrvatska – ogranak Makarska, Makarska 2016., ISBN: 978-953-6796-35-9

Proljetna magla.
Jarboli jedrenjaka
vise u zraku.

The Spring mist.
The sailing ships' masts
hung in the air.

Mačka na rivi:
Obilazi ribarice
za svaki slučaj.

A cat on the shore:
patrolling the fishing boats
just in case.

Žalosna vrba:
skulptura vodoskoka
uz rub jezera.

A weeping willow:
a fountain sculpture
by the lake shore.

Sparna ljetna noć.
Zuj komarca probija
zvučni zid.

Sultry summer night.
Buzzing of a mosquito
breaks the sound barrier.

Ana Dolenec Truban: *U vjetru latice*, Hum Naklada d.o.o, Zagreb 2016., poezija i haiku na standardu i kajkavskom narječju, ISBN 978-953-6954-77-3

u malu čamcu
doplovio na mjesec
zaljubljeni par

in a small boat
sailing to the moon
a couple in love

iza orača
iz crne brazde viri
žuti maslačak

behind the ploughman
from a black furrow peers
a yellow dandelion

snježne pahulje
tope se zvijezde
na dječjem dlanu

the snowflakes
the stars melt
in the child's palm

zima stiće
djeca snjegoviću
omataju šal

a cold winter day
children wrap a scarf
around the snowman

Dinko Sule, Grohote, Šolta: *HODAJ, HODAJ I MOLI*

Haiku i hajge na hrvatskom jeziku, čakavskom narječju s prijevodima na engleski jezik. Zbirka sadrži također priče i pjesme. Grohote, 2016, Vlastita naklada

utonuli krovi
škojari u tujini
nakrivjeni fumari

sagging roofs
the islanders abroad
slanting chimneys

brime buška
žena na glavi nosi –
japjenica gori

dry boughs
woman carrying on her head –
a lime kiln on fire

ribarska luka
žene čekaju muževe
mreže pune snova

fishery port
women waiting for their husbands
dream laden fishing nets

bore desetljeća
starac pogledom odlutao
u budućnost

decades in his wrinkles
man's gaze wandering
towards the future

Drago Štambuk: *Niotkud/From Nowhere*

Haiku na hrvatskom, japanskom i engleskom jeziku
Ribun Publishing, Tokyo, 2011

Zrela riža.
Naklon
sve to dublji.

Riper the rice
deeper
the bow.

Na vrhu stupa
crna vrana
čini ga višim.

On the pole's top
a raven
makes it higher.

Kap u starom
snijegu, poput taneta,
prodire duboko.

Drop in old snow,
like a bullet,
dives through.

Japanska lutka
oslikanom lepezom
pokazuje put.

Hakata doll
with a painted fan
points the way.

Durđa Vukelić Rožić: *Polški put*, haiku i senrju na kajkavskom narječju s prijevodima na hrv. standard i engleski, Vlastito izdanje, 2016., ISBN 978-953-57651-7-2

ivančice –
dva leptira crtaju
kartu sveta

above ox-eye-daisies
two butterflies draw
the world map

polški put –
z prašine beli konj
zvlači kola

a country lane–
a white horse pulls the wain
from the dust

gmajne –
kravske riti obrubile
tenu rasta

in the meadow
the butts of cows edging
the oak's shadow

friška udovica
jedni bi zemlu
drugi babu

at the funeral–
some like the new widow
some her land

Marija Maretić: *Dolinom spokoja/In the Valley of Peace*; Udruga za očuvanje i promociju kulturnog naslijeđa DVEGRAJCI Kanfanar, 2016. ISBN 978-953-7880-05-7

proljetna kiša pokupi snjegovića ispred vrtića
spring rain picked up a snowman by the kindergarden

voda s krova
stigla do podruma
stepenicama

water from the roof
arrived to the cellar
down the stairs

gužva u gradu
podne na zvoniku
djed na prozoru
baka se vraća kući
s doručkom u torbi

crowded city
noon on the belfry
old man on the window
waiting for his wife
bringing their breakfast

klimavi zubi
vrgli lišnjake u žep
lačnoj starici

loose teeth
put hazelnuts into a pocket
of a hungry old woman

ESEJ:

Piše: *Lajčo Perušić*

ANTUN BRANKO ŠIMIĆ I HAIKU-POEZIJA

Može li se govoriti o haiku-poeziji u pjesništvu A. B. Šimića?

Proučavajući ekspresionizam u Hrvatskoj, poglavito djelo A. B. Šimića, nalazimo novi duh u umjetnosti, koji je upravo on promovirao, a poprimio ga je iz austrijskoga utjecajnog umjetničkog kruga, unatoč dotadašnjoj književnoj baštini hrvatskih impresionista iz 19. i s početka 20. stoljeća.

Osnivanjem svoga vlastitog lista za književnost (prije ravno 100 godina, 1917.) pod nazivom „Vijavica“, a zahvaćen valovima ekspresionizma, Šimić se počeo javno i slobodno zalagati za primjenu načela novoga duha u poeziji. Novi duh je zahtijevao i novi izgled pjesničkog izraza, odbacivanje svega estetski dekorativnog i suvišnog u pjesničkom jeziku. Zastupao je, naime, samo jezgrovitu istinu kao jedinu ispravnu lingvističku, estetsku i kritički umjetničku istinu kao temeljnu karakteristiku novoga pravca u umjetnosti. Tako on odbacuje svoje dotadašnje umjetničke stavove i čini radikalni zaokret u shvaćanju poezije i kulture općenito. Bio je pobornik jezičnog izražavanja koje u sebi treba sadržavati misao spremnu za prijenos čitatelju. Tematiku za svoje pjesme, osim svojih osobnih tužnih i depresivnih doživljaja, nalazio je također u svome dubokom suodnosu između prirode i svojih unutrašnjih doživljaja.

Kako vidimo, Šimić odjednom u svome promijenjenom stavu napušta dotadašnju pjesničku patetiku 19. stoljeća, pa se počinje zalagati za negiranje tradicionalne tehnike u stihotvorstvu i svega što „ograničava“ umjetničko gledanje na stvarnost. U svome novom umjetničkom izrazu on uvodi slobodan i kratak stih rasterećen svih metričkih i drugih ograničenja, rabi samo slike koje mogu u čitatelju probuditi jasnu predodžbu.

Govoreći ukratko o Šimićevu novom umjetničkom pogledu u pjesništvu s početka 20. stoljeća pitamo se je li on i ne znajući bio „preteča“ japanskoga pjesništva u Hrvatskoj?

Zašto se pitamo? Upravo zbog toga što njegove brojne pjesme asociraju na japanski pjesnički žanr – haiku. Iz razloga njegova rasterećenja poezije od tzv. „razvodnjavanja“ doživljaja, koji je do tada bio prevladavajući element. Šimić se usredotočuje samo na „ono bitno“, a to je doživljaj, posebno nadahnut prirodom i živim stvorenjima u njoj sa ciljem djelovanja na čovjekov unutarnji emotivni, psihološki i intelektualni život. Pisao je da prvi čisti doživljaj koji

nam priziva onu sliku koju je pjesnik doživio i riječima je preslikao čitatelju, treba biti dominantan. Čitatelj tu sliku mora moći osjetiti kao svoj doživljaj. Šimićeve pjesme, doduše, nisu pisane u kulturi japanske pjesničke forme, ali tu sastavnicu ipak prepoznamo u tehnici i, još više, u onome bitnom: u stjecanju doživljaja preko pjesničke slike.

Čitajući Šimićevu poeziju nije teško naći elemente sličnosti haiku-poeziji. Tu sličnost otkrivamo upravo u interakciji prirodnih pojava sa čovjekovim doživljajem koji se izražava riječima u koncentriranoj kratkoj formi. Evo nekoliko primjera¹:

*Čovječe pazi
da ne ideš malen
ispod zvijezda!*

Iz plavog svoda
ponad naših glava
iskrslo sunce

Oblaci lete
i kako lete, pada
sa brda zvonik

Dok oblaci leže
samo šišmiši bježe
u noć bezglasnu.

Kroz noć muklo
laju crni vjetrovi
dušu da raznesu

Tijela kroz noć
hite lete padaju
vape zvijezde

Na crnom nebu
mrtvi oblaci vise
k'o razderane prnje

Pogasili smo
svjetiljke i zvijezde
sjaju kose žena

Niz zapadno nebo
iz šipaka u vrtu
krv se cijedi

Na rubu polja
između crnih stabala
obješeno sunce

Pod zvijezdama
poljem razbacane kuće
stabla strše

Slušat ćemo u snu
kako mjeec tiho
korača po vodi

¹ Analiza pjesama A. B. Šimića obrađena je prema „Pet stoljeća hrvatske književnosti - Pjesme i proza“ Jure Kaštelana, izdanje Matice hrvatske, Zagreb, 1963.

OSVRTI

Prikaz knjige DOLINOM SPOKOJA/*IN THE VALLEY OF PEACE* **Marije Maretić**, izdanje Udruge za očuvanje i promociju kulturnog naslijeđa DVEGRAJCI Kanfanar, 2016.

Zbirka sadrži sljedeće književne forme po uzoru na japansku književnost: monoku, haiku, senryu, tanku i kjoku a pisana je kako hrvatskim standardom s prijevodima na engleski jezik tako i djelomično na čakavskom narječju.

Osnovna nit koja se proteže haiku-načinom života Marije Maretić a time i njenom poezijom je prihvatanje prolaznosti svega i suživot s prirodom. Na svom Putu osnažena je razumijevanjem vječne mijene i inih zakonitosti prirode. Ona zna da za sreću ljudskog bića nije potrebna društvena i politička moć i materijalna dobra jer s vremenom ona postaju sama sebi svrhom a u toj igri nema čovjeka ni dobrobiti za čovjeka ni za njegovo prirodno ali i društveno okruženje.

čamac bez vesla na obali rijeke

Bilježenje haikua i monokua je umijeće stvaranja priče koju čitatelj ili slušatelj mora sam dovršiti. Haiku kao i monoku, samo su nagovještaji, tek malo odškrinut prozor u priču te nas autorica poziva da u njenu zabilježbu ugradimo svoja iskustva, svoja sjećanja i osjećaje.

ljetna sparina
na prozoru strpljenje
jednog komarca

Pjesma koja donosi šaljiv detalj iz svakodnevice. Marija Maretić spretno govori o iritirajućem komarcu, na nov i svjež način, da nam postaje simpatičan u toj svojoj upornosti da gricne kap naše krvi, ljuti nas, a opet, posvema nevin u svom (zlo)djelu, tek goloj bitki za jedan obrok.

kolač izvrstan
cvrvljive trešnje
završile u pećnici

Dogodilo se to bar jednom u svakoj od naših kuhinja, bar u jednoj trešnjoj zanemarili smo ili slučajno previdjeli migoljenje crvića. Teško da ćemo ikada saznati, no jasno, nije nam naudilo. Pa se možemo i nasmijati zgodi, ali i svojoj ljudskoj prirodi, ako za crviće nismo znali, nije bilo problema s kolačem...

pored tržnice
čovjek s lubenicama
dijeli krevet

Ovaj nagrađeni rad govori o načinu života nekadašnjih prodavača na gradskim tržnicama ili pored njih. Možda smo mnogo puta prošli pored poveće hrpe lubenica, a da čovjeka koji među njima drijema, nismo ni opazili, niti smo razmišljali o njemu. Poput pastira, danima i noćima čuva polje donešeno u grad. Danas ljudi nemaju vremena, nije im dopušteno i zbog prodaje u marketima ne dijele svoje životno vrijeme i prostor s voćem koje prodaju. Rastaju se od njega i ono ulazi u prodaju/preprodaju bez njih, ratar i kupac ne susreću se. Djeca nisu u dodiru s takvim prizorima, stoga je svaki zapis poput ovoga, vrijedno svjedočanstvo.

Također, u zbirku su uvrštene vrsne senrju-pjesme. Senrju se za razliku od haikua, odnosi na društvo, na čovjeka i njegove mane. Senrju nam daje one ponekad i zločeste opaske koje ne možemo prešutjeti, promatrajući i doživljavajući svoje suvremenike. U tradicionalnom Japanu majstori haiku-poezije savjetovali bi svoje učenike da zasigurno neće biti omiljeni pjesnici, pišu li senrjue.

u čaši vode	pored tržnice	na pučkoj fešti
ostavljeno zubalo	čovjek i pas čekaju	magarac je pobjednik
čeka doručak	da glad nestane	jahač nagrađen

Također, u zbirci ćemo otkriti tanke, ali i duhovite tanke koje imaju i svoj naziv – kjoka. Tanka je japanska lirska pjesma, sadrži pet stihova. Japanski majstori (i to u tradiciji dugoj 14 stoljeća) držali su se brojenja onđija. Haiku je sadržavao 17 onđija a vaka njih 31, što nije isto kao i slog u jezicima Zapada. Ne treba očekivati da će neki haiku imati 5-7-5 slogova (jer slog nije isto što i onđi, a naročito je neuspjeh kada se takav ustroj nastoji postići u prijevodima jednog haikua na nekoliko jezika! Pa tako i tanke i kjoke na Zapadu u današnje vrijeme mogu, ali ne moraju imati 31 slog. Kod tanki urednici časopisa često naglašavaju da će uzeti na razmatranje one koje su pisane u sljedećoj formi: kratki/dugi/kratki/dugi/dugi stih. No, nikada i nipošto ne može forma biti jedino ili najvažnije mjerilo u bilo kojem književnom izričaju, pa tako i haikuu i tanki. Marija Maretić uspješna je u prenošenju svojih životnih iskustava, oplemenjenih najdubljim osjećajima.

Ljubavna tanka:

proljetno jutro
vratilo vrijeme
zaljubljenosti
u pokošenoj travi
miris prve ljubavi

Kjoka:

gužva u gradu
podne na zvoniku
djed na prozoru
baka se vraća kući
s doručkom u torbi

Posebno bih istaknula vrijednost Marijinih haikua na čakavskom narječju. Svi mi znamo da su nam govori i narječja bliži od standarda, oni su dio naših najranijih sjećanja, naše obitelji. Uza zrele, kvalitetne i često upravo majstorske haikue, ova zbirka još je vrednija, jer čuva jezik i način življenja autoričinih djedova i baka i vrijeme koje polako ali sigurno nestaje, kao što, uostalom, sve mora proći.

Đurđa Vukelić Rožić, 18. 6. 2016.

Stjepan Rožić: SVRAKA NA SNIJEGU/A MAGPIE IN THE SNOW – Haiku, vlastita naklada, Ivanić-Grad 2016., ISBN 978-953-59065-0-6

Haiku je stalna forma u japanskoj poeziji. Prvobitno je nastao kao prva strofa veće ulančane pjesme renga, ali se s vremenom razvio u samostalnu lirsku pjesmu s mnogim metafizičkim, tematskim pa, u neku ruku, i svjetonazorskim karakteristikama koje teško mogu zadovoljiti prijevodi na druge jezike. Smatra se da je do vrhunskog stupnja umjetničke vrednote doveo Matsuo Bashō (1644.-1694.), a haiku je postao omiljeni, globalni pjesnički oblik koji se drži tipičnim za japanski način shvaćanja ljepote i umjetnosti. Motivi su priroda i direktno iskustvo života. U novije vrijeme, zahvaljujući mnogim pokušajima prijevoda, ušao je u hrvatski kao stalna forma književnosti, kao i u mnoge druge svjetske i manje znane jezike.

Jedan od važnih predstavnika hrvatskog haiku u svijetu je i autor ove zbirke Stjepan Rožić. Taj nas je haidin opet iznenadio kvalitetom zbirke, koju je na koricama i u tekstu ukrasio vlastitim odličnim umjetničkim fotografijama, sistematiziranim po godišnjim dobima, koja su i podnaslovi u knjizi. Tu je i kajkavsko narječje, haiku-niz *Mušice v moštu*, uz biografiju i bibliografiju autora. Osobito je zapažena naslovnica, koja je kao haiku dobila prvu nagradu na 15. natječaju HIA (Haiku International Association) godine 2013. u Japanu.

Polijetanje svrake
iz kandži joj ispala
vlastita sjena.

Svi Stjepanovi haikui zadovoljavaju klasične uzuse pisanja ove poezije, koji se *lege artis* njeguju od samih japanskih početaka u djelima haidina. Rožić izbjegava monotoniju kao i novotarije. U zbirci nema izrazito neobičnih, ružnih riječi, bizarnih izraza, sve je svedeno na čistoću, jednostavnost i

iskrenu ekspresiju. I ovom prilikom ogledao se u formi duhovitog haikua, senrjuom i haiku-nizom kako na hrvatskom standardu tako i na kajkavskom narječju. Posebna vinska vrsta *Drosophila melanogaster* – mušica, ušla je u podnaslov na kajkavskom narječju (*Gnats in Must*). Te su mušice vrlo dobro poznate vinogradarima, u kletima kada vrije etilni alkohol iz zgnječenoga grožđa, a u znanosti služe za genetska istraživanja jer brzo zriju i množe se. Ekspertno provjereno od Saše Važić, engleski prijevodi pjesnikove supruge Đurđe Vukelić Rožić, omogućuju svjetskom haiku-auditoriju poglede na tu prvoklasnu poeziju.

Stjepan Rožić potpuno prihvaća i rabi klasične haiku-postavke: *kigo* – godišnje doba; trenutak, prirodu, doživljaj, neposredni domišljaj, dosjetku, poantu pa i formu od po 5-7-5 slogova u trostišju. Nema tu filozofiranja, modernizama, prenemaganja, ikakve suvišnosti. Poštuje uzus u haikuu – starogrčko pravilo: *meden agan* = ničega previše! Posljedica je to istinske inspiracije, intimnog doživljaja događaja trenutka, koji poput *Kairosa* – starogrčkog i haiku-boga sretnog časa, koji odleti ako ga se ne ščepa za crni čuperak (Stjepan hitro zapiše svoj haiku), jer *Kairos* odmah nestane, isčezne u zaboravu. To se događa svim haiku-pjesnicima pa u pola noći palimo svjetlo i posežemo za notesom i olovkom, jer je haiku plod nesvjesnog dijela psihike, tj. nastaje u trenu „među javom i med snom.“ Umjetnički poetski izraz dominira ovim stihovima jer tu se nalaze metafore, metonimije i drugi stilski oblici dobrog pjesništva. Kajkavski izraz posebno leži Stjepanu Rožiću i tu je dio antologijske i egzemplarne ekspresije na ovom dijalektu hrvatskog jezika.

Brojne međunarodne nagrade, priznanja, pohvale te antologijska i druga uvrštenja potvrđuju Stjepanovu prisutnost u svijetu te su dokazale internacionalnu nazočnost ovog pjesništva kao i pokazale autorov neupitni talent. Minucioznost zapažanja dokazuje ovaj haiku: šest nogu / muhe grle / vlat trave. Fasciniran slavujem, često spominje biglisanje, a i cijela mu je jedna zbirka tome posvećena. A propos forme, tu su opet ispunjeni tradicionalni zahtjevi: lapidarnost, minimalizam, konciznost, konzistentnost, minucioznost, pregnantnost, redukcionizam (nekad i po četiri riječi u haiku). Stjepan je usvojio metodologiju kreiranja haikua: poetske pomake, književne figure, stil ... Igra se raznim sentimentima, pa i tužnim, kao kontrastom ljepoti života:

uz proljetni guk/grlice i poj slavuja/pokapam psa

ali i negativne emocije (ali emocije, kao vrijednost!) pobuđuju neke riječi i slike. Jer u umjetnosti se uvažava ljepota rugobe, „osjećaj za gnjusobu“ kao npr. „spljošteni štakor“. Bilježe se i nečujna događanja u prirodi:

bešumno pade/na hrpu podno krošnje/još jedan list

Od toponima tu su Krakov, Krapina, rijeka Kwai (most na rijeci Kwai), Kupa, Delnice, Dolac. Nema interpunkcije, sve mala slova, osim toponima i osobnih imena te Nove godine. Malo degutantni haiku:

pregažena žaba/pliva po asfaltu/ u svojoj utrobi
sunčan ljetni dan / na novom crnom pločniku / kuha se pljuvačka.

Ima tu i igara po zvučnosti: Puno purana, mrmori more; moderne i društvene pojavnosti rijetke u haikuu, bilježe riječi: satelitska antena, tv-dnevnik, *Oscar*, traktor, kombajn, tunel, donator, legalizacija, mobitel, osmrtnica, minus deset, svjetska kriza, medicinska sestra kao i neobični izrazi: injavi kaput, škodnom mačku ... Sve su to haiku-bogatstva koja unosi novo, naše vrijeme a koja je inovativno uočio i transponirao možda prvi i jedini, originalan Stjepan Rožić. Značajan je i ritam u ovim pjesmama, dobro poznat pjesniku koji je i muzičar.

Sve u svemu, u ovoj je zbirci riječ o lijepom haiku-uratu, estetskom nakladničkom pothvatu, oplemenjenom umekšanim i jasno kontrastnim fotosima fotomajstora.

Dr.sc. Ljubomir Radovančević

TRENUTAK IZ VREMENA IZDVOJEN

Nina Kovačić: PROLJETNI ČAJ /A SPRING TEA, Hrvatski sabor kulture, Zagreb, studeni 2016., 196 str., tvrdi uvez (prijevod na engleski: Đurđa Vukelić Rožić)

S mnogo pažnje i profinjenog ukusa opremljena knjiga-prvijenac Nine Kovačić (tvrđi uvez, svileni trak za označavanje stranica, smisao za vrijednosti ljepote, slobode, prirode i zraka, *kunststuck*, zašivene stranice) sadrži njezine haikue napisane u razdoblju od 2012. do 2016. S iznimkom nekoliko pjesama, knjigu je na sebi svojstven istančani osjećaj za haiku-izričaj prevela na engleski jezik Đurđa Vukelić Rožić. Pored toga, neki su haikui prevedeni na njemački, španjolski, bugarski, talijanski, rumunjski, slovenski i japanski.

U sadržajno znalački napisanom i stilski dotjeranom predgovoru književnik Mirko Kovačević apostrofira poetsku, literarnu i kulturološku iznimnost

ove knjige. Komentirajući nekoliko autoričinih haikua, on analizira njezin poetski prosede ostavljajući čitatelju dovoljno prostora da uspostavi osobnu komunikaciju s Nininim stihovima.

„Proljetni čaj“ podijeljen je u sedam poglavlja: Sutoni i noći, Svitanja i dani, Iz korijenja, Pitome i divlje, Vode i vjetar, Djetinjstvo, Trenuci. Dva haibuna ostavljena su za kraj knjige, a uvrštene hajge upotpunjuju višestranost Nininog umjetničkog talenta. Haikui u ovoj knjizi dišu: tek je po jedan (s prijevodom/prijevodima) na stranici – s iznimkom triju napisanih u monostihu. Nedostatak interpunkcije i velikih slova (osim toponima Sahara, Pula, Lokvarsko jezero), također doprinosi prozračnosti površine svake stranice.

Ilustracije Maje Ettinger-Cecić, slikarice zavidne karijere i umijeća, sofisticiranom preciznošću i začudnošću dočaravaju bilinski i životinjski svijet kao i svijet vode, vjetra, neba i sunca. Akvareli, gvaševi, tempere, tuševi, skulptura s leptirima svjedoče o bogatstvu tehnika i vrhunskoj profesionalnosti. Posebno treba istaknuti ilustratoričin dizajn naslovnice. Odabir slova i boja te njihov odnos i prožimanje zrače ljepotom i uvjerljivošću oblikovanja, a lice, poleđina i hrbat knjige, svaki taj dio za sebe, jednako kao u cjelini, predstavljaju primjere vrhunske dizajnerske estetike. I sve je to stopljeno u ideju i duh ove knjige.

Iako piše i druge vrste poezije, Nina Kovačić u „Proljetnom čaju“ ne izlazi iz referentnih okvira klasične haiku-poezije jer cijeni sve *lege artis* postupke, kautele i uzance propisane umjetničkim stvaralaštvom ove vrste. Klasični rekviziti krasi njezin poetski izričaj: paradoksi, iznenađenja („gle – potočnice“ str. 68.), odmaci, *pars pro toto* („pjege pastrve“ str. 82.), pomaci, metafore, jasne slike, a posebno za haiku: smisao za detalj („mrav na zaljuljanoj vlati trave“ str. 86.), minimalizam, simplificiranost, konciznost, jezgrovitost, kondenzacija („otvaraju se okna i tratinčice“ str. 58.), usporedbe („brazda dlana i zemlje“ str. 59.), funkcionalna nedorečenost („bariton pere perje“ str. 99) – uskrata zbog sažetka. Tek blago naslućivanje erotskoga u haikuu na str. 28. daje dodatnu dimenziju raznolikosti i sveobuhvatnosti tema.

Ninini su haikui kreativni u svojoj skučenosti i, naoko, slučajnosti. Ali to je produkt „*the master's touch*“. Njene pjesme su nepobitni dokaz da Nina živi s fenomenom haikua iz dana u noć, iz dna duše očarane ljepotom trenutaka. Ona je izoštrila svoja čula u otkrivanju haiku-tajni svijeta. Inovativni pridjevi (npr. „čupavi ljiljan“), maestralni *feeling* za detaljiziranje, duhovitost – samo su neke od kvaliteta razvoja, rasta i maturacije ove poezije. Mnogi haikui zahtijevaju u prvi mah domišljatost čitatelja i u tome im je poseban čar.

Na primjeru Nininih haikua može se filozofijski i psiho-poeto-analitički promatrati suština porijekla poezije općenito. Prema shvaćanjima primitivnih

idealista pjesništvo je stupanj u razvoju apsolutne ideje. I Ninini su haikui nastali u tajanstvenoj dubini njene *očarane duše* (Anatole France), odnosno, čovječjeg duha općenito. To je bogomdana nadarenost, dodir muze, epifanija Parke. U suštini haikua je njegova ljepota, lapidarnost, oskudno izražena ekspresija na umjetničkom nivou, ali i dopuštene *licentiae poeticae*, jer to je umjetnost, a umjetnost je i po Marxu *carstvo slobode* za razliku od *carstva nužnosti*. Stoga se haiku uvriježio i dalje se širi svijetom kao živi organizam koji se rađa u srcu i svijesti i cvate Svemirom (dosad poznatim svjetovima mašte), ali ne zamire, kako svjedočimo. Tako smo i mi hrvatski haidini oduševljeni (i inficirani) fenomenom haikua i zahtjevnim sadržajnim karakteristikama koje, kao ni forma (5-7-5), nisu sveto pismo. Priroda, trenutak, doživljaj, godišnja doba (*kigo*), flora, fauna... vječiti su i neiscrpni motivi. U odabiru riječi traži se ritam - ravnomjerna izmjena naglašenih i nenaglašenih tonova i slogova kao i iznenađujućih sadržajnih smislova, tj. obrata, kalambura.

Nina tvori poeziju u okvirima ritmičkog jezika zajedničke emocije iz jungovskog kolektivnog nesvjesnog. Ne bi haiku nastao u povijesti u određenom trenutku razvoja ljudske svijesti da nisu postojale predispozicije razvitka i maturacije ličnosti i osviještenosti talenta. Haiku se proširio svijetom i otvorio nove prostore slobode za kreativno nadahnuće. Pojava haikua na Zapadu i njegova afirmacija proširivala je limes literarne ekspresije. Isto tako, taj fenomen fertilizirao je tijek poetske spoznaje i heuristički naišao na jedno novo naslutljivo vrelo mašte. Haiku je otkrivateljski prišao posveopćenju kao sažeta i zaokružena ekspresija klasične japanske preosjetljivosti poetskog doživljaja života i bitka. Haidini sveobuhvatno prihvaćaju pojavnosti prirode i svijeta, ostajući vjerni formi kao ograničavanju izraza. Tako je rimskom klesaru kamen određivao limese slova kapitela. I ispalo je dobro.

Haiku ne trpi rimu (ali ona se može desiti spontano, ne stihoklepački), dozvoljava ponekad riječ *kao* jer ipak ima slučajeva da se njome (i u klasičnom haikuu) ne narušava takvost (*suchness*). A takvost je istina – „tako je kako je“, jer je *per definitionem* istina ono što jest. A ona se cijeni kao vrednota vrhunskih obilježja u univerzumu, pa i u umjetnosti. „Drag mi je Sokrat, ali draža mi je istina“ – reče grčki filozof. Istina ima prednost pred svim emocijama jer je realitet. Haiku je i izraz istine – takvosti jer, unatoč licenci poetici, mora biti reda i discipline. „Red je red, a sud je sud“ (Đorđe Balašević). Kao u šahu – neograničena je sloboda poteza i domišljatosti, izbor figura, ali u okvirima discipline. Inače bi bila anarhija, kaos, nered. I ne bi bila igra, iako je baš šah paradigma igre. A igra je, kao i spontanost, suština umjetnosti od pamtivijeka. Sinonimi igre su ples, muzika i gluma. Tu je njihova srž, kao i u haikuu, fokus, žarište – *sui generis*, *sui sponte* – svojom voljom, ali ne nametnuto, već bez zapovijedi i slobodno. To su sve obilježja

Ninine poezije. Stoga njezini haikui ispunjavaju i vrijednostne i duhovnosne kategorije i zahtjeve.

Haiku danas širi tematska područja zbog razvoja tehnologije i urbanizacije pa ne zaostaje u pratnji suvremenosti. I dalje se njeguje blagi okus humora u senrjuima, uključen je prozni element u haibunima. Pjesma u prozi i haiku-pjesma po sebi. Izbjegava se moralizatorski pamfletizam, supremacija i dominacija. Haiku je u ekspresiji nadahnute avanture trenutka. Ostaje u liričnoj i izvornoj lirskoj intonaciji s fertilizirajućim jezičnim instrumentarijem i s novim tematskim oblastima. Ograničenja haiku-poetike u tom smislu zapravo ne postoje. Sloboda ipak nije izvan svega. Uzlet misli u granicama se ne koči. Haidinne drži ruku stalno na ručnoj, a nogu na nožnoj kočnici, ali mu je podsvjesno jasno da su u pjesničkoj vožnji one uvijek tu. Haidini zalaze u skrovita mjesta jednostavnosti ljudskog uma i empirijske oblasti neobuzdane imaginativnosti. Ponekad se koristi – gle! (što je radosni klik taj otkrića – Arhimedov eureka – AHA-doživljaj) i ostvaruje prvenstvenost doživljaja oduševljenosti ljepotom prirode (često rabljen prikaz trešnje u cvatu). Intimistički subjektivitet i zaziranje od hipertrofirano egocentrizma („ja, pa ja“) nije dobrodošao. Sve to Nina dobro znade i uspješno primjenjuje.

Nina se ovom stihobirkom uvrstila među istaknute haiku-protagoniste zemlje koja je *svjetska velesila* u tom području (Vladimir Devidé) učvršćujući našu haiku-tradiciju koja nije duga, ali vehementno napreduje. Jedan drugog „zaražavamo“ dobrim haiku-izrazom. Nina ga je prihvatila i uspješnoga prenosi dalje.

„Proljetni čaj“ dokaz je poetskog talenta Nine Kovačić. Ali takav dar je zahtjevan, njegovo posjedovanje se naplaćuje (*pay off* stiže) velikim trudom, marom, angažmanom – emocionalnim i intelektualno-kognitivnim, investicijom afektivnosti, motivacijom, ulaganjem vremena i energije, tretmanom samoga sebe...

Divim(o) se i zahvaljujem(o) Nini na iznimnom doživljaju kojim nas je darivala ovom poezijom i poetikom.

Dr.sc. Ljubomir Radovančević

Zagreb, 1. 1. 2017.

IZ TISKA

“NAŠI ŠKOLJI” - Ambijentalne hajga-fotografije Ive Markulina

PREKO – Što je hajga i u kakvom su odnosu haiku i hajga, otkrio je u ponedjeljak navečer u POU *Dom na žalu* Ivo Markulin, autor izložbe hajga-fotografija naslovljene „Trenutak“. Da je uistinu riječ o trenucima uhvaćenima u prolazu ili dokolici, ustvrdio je otvarajući izložbu i fotograf Senko Sorić:

–Fotografije Ive Markulina prije svega su životne, prikazuju duboko proživljene trenutke. To je prava ambijentalna fotografija, koja gledatelja ne može ostaviti ravnodušnim. A haiku-stihovi još ih više produbljuju i čine blistavima - kazao je Sorić.

Tradicionalna japanska hajga kombinacija je crteža četkicom (kistom) i kaligrafski ispisane haiku-pjesme. Kao i kod haiku-stihova, u središtu hajge je jednostavnost izraza.

– Budući da haiku često sučeljava slike iz dva stiha s trećim stihom, pritom ne objašnjavajući odnos među njima, tako i moderna hajga sadrži jednakopravnost između haiku-poezije i slike. Nije poželjno da slika ili snimka izravno opisuju haiku ili obrnuto - pojasnio je Markulin.

Za razvoj hajge najzaslužniji je Nonoguchi Ryuho (Nonogući Rjuho; 1595.-1669.). Iako je poezija u Japanu često bila popraćena slikama stoljećima prije, Ryuho je bio prvi pjesnik čije su se slike vezale uz njegovu kaligrafiju. „Pošalji prirodi, povratak prirodi“, napisao je u 17. stoljeću japanski pjesnik Matsuo Basho, (Macuo Bašo; 1644.-1694), poznat kao najbolji haiku-majstor, koji pod utjecajem Ryuhoa počinje s hajgama. Potkraj života studirao je slikarstvo, a zahvaljujući vrhunskim stihovima, njegove su hajge postale iznimno popularne u Japanu.

Danas postoji više oblika moderne hajge: digitalna grafika-hajga, fotohajga, kao i hajga u kojoj su sve ostale forme umjetnosti spojene s haiku-stihovima. Uz modernu, danas se još uvijek prakticira i tradicionalna hajga.

Ivo Markulin, porijeklom Prečanin, živi i radi u Samoboru. Posljednjih dvadesetak godina piše haiku, šalje pjesmuljke i *limerick*-pjesme (pjesma u pet akcenatskih stihova stroge forme, s rimom aabb). Godine 2009. objavio je prvi u nas knjigu *limericka* “Dan za danom” i od tada je urednik Haiku-zbornika Samoborskih haiku-susreta. Dobitnik je nagrada za haiku u Japanu i

Krapini, kao i nagrade na natječaju *Susret riječi* u Bedekovčini. Godine 2014. za svoj rad na području haikua dobio je prijelazni trofej Ludbreški stup haiku-pjesnika. Posljednje tri godine bavi se i hajgom.

Izložba hajga-fotografija, nastalih u mediteranskom i kontinentalnom pejzažu, može se razgledati do 7. kolovoza.

Naši školji, 25. 7. 2016.

A. L. novinar, <http://www.nasiskolji.hr/node/1274>

ČASOPIS KAJ za književnost, umjetnost, kulturu br. 5-6, 2015.

Haiku-niz Ljubomira Radovančevića na kajkavskom narječju:

Mlečna mesečina na križajnu

Tiktakanje vure celo noć mi budi vajkušeka	Jožek gusla na krovo kravice letijo po lufto Chagall v Zagorjo	Sončna nedela nigdi nikog z kerčme pesen
Sončna nedela nigdi nikog z kerčme pesen	Ober Jezuseka melčan mesečina na križajnu	Nuško na kamin prikelil prezebli pes
Nuško na kamin prikelil prezebli pes	Grozdje zobajo pucice vu goricah zmazani vusnic	Pse vu dvoriščo z brega že financa šnofa
Pse vu dvoriščo z brega že financa šnofa	Pevec gizdavec na gnojiščo koke vabi	Majhni gujcek na krmačini cici f koco zaspal

Knjiga "Dolina spokoja" prevedena na engleski jezik

Marija MARETIĆ vrijedno neguje čakavsku riječ, ali i haiku izričaj, a podjednako dobro piše i standardnim književnim jezikom i dijalektom

KANFANAR - "Dolinom spokoja", posljednja je knjiga kanfanarske pjesnikinje Marije MARETIĆ. Zbirka haiku poezije tek je izašla ispod tiskarskog stroja, a već je prevedena na engleski jezik. Prijevod, naravno veseli autoricu, no put do otvaranja granica lijepoj i pjesničkoj riječi išao je postepeno. Naime, nova knjiga Marije MARETIĆ, autorice koja je već godinama prisutna na haiku sceni, odnosno poeziji sabrala je najbolje iz svog stvaralaštva. Iza autorice su tri zbirke - "Prisadi" iz 1998. godine, "Svitlost u kapljici rose" 2003. i "Vahali do vahlja" iz 2007. godine. Uz to, što je njena poezija zastupljena u mnogim zajedničkim zbirkama i zbornicima, gospođa MARETIĆ vlasnica je i prve nagrade 8. Kloštarskih haiku susreta 2010. s pjesmom: "Pored tržnice čovjek i pas čekaju da glad nestane".

- Upravo ta nagrada potakla me ne na ozbiljnije pisanje haiku poezije, već na aktivnije, kaže Marija MARETIĆ, i dodaje da ju je taj kratki, jezgroviti način pisanja, u kojem opet ima dovoljno riječi i mjesta da napiše sve ono što osjeća, promijenio, obogatio i oplemenio.

- Za mene je haiku bio i ostao veliki izazov. Upravo zbog sažetosti jezičnog izraza haiku poezija otvara vrata dubini ljudskih misli i osjećaja, kreativnosti svakog pojedinca te spoznaju jednostavnosti i snažan doživljaj svega oko

Marija MARETIĆ sa svojom novom zbirkom haiku poezije "Dolinom spokoja"

sebe, kaže autorica. Naglašava i da prema haiku poeziji ima veliko poštovanje jer ono nije tek unijeće nego i disciplina i način razmišljanja o životu.

- Pišem o svemu što osjećam i što me okružuje. O nako malim stvarima - djetinjstvu, susjedima, obitelji, sreći, ljubavi odnosno svemu onome što moj život čini životom koji živim i koji sam, kada je riječ o djetinjstvu, proživjela. Upravo jako se veselim pisanju, ono me održava, daje smisao, cilj, samopoštovanje, kaže Marija MARETIĆ, kojoj pisanje stihova nije nova činjenica u životu, ali je dugo godina bila zapostavljena.

- Pisala sam pjesme još u osnovnoj školi, nakon čega je naravno bila duga stanka. Posao, brak, djeca, obitelj i kako to sve ide svojim tijekom da bi se nakon čitavog

niza godina vratila svojoj velikoj ljubavi. A zašto baš haiku? Volim haiku jer poštuje život u svakom obliku ili postojanju, kaže Marija MARETIĆ, kanfanarska pjesnikinja kojoj je samo nebo granica.

Valja također istaknuti i da je zbirka "Dolinom spokoja", izdana u nakladi Udruga za očuvanje i promociju kulturnog naslijeđa Dvegrajci Kanfanar. Nakladnik je Marko Jelenić, a recenzentica Vanesa Begić koja je u predgovoru knjige zapisala i da je Marija MARETIĆ autorica koja vrijedno neguje čakavsku riječ, ali i haiku izričaj, i koja podjednako dobro piše i standardnim književnim jezikom i dijalektom. Knjigu tiskanu u nakladi od 300 primjeraka na engleski i pod nazivom "In the valley of peace" prevela je Đurđa Vukelić Rožić.

Nina ORLOVIĆ RADIĆ

Haiku treba guštati polako i svim čulima

U pulskoj je Gimnaziji 2007. godine održana radionica haikua pod vodstvom japanskog pjesnika Shokana Tadashija Kondoa i predsjednice Društva hrvatskih haiku pjesnika Višnje McMaster.

- Ta radionica je otvorila neku slavinu u meni. Pronašao sam sebe u takvom poetskom izražaju, rekao je tada Puljanin Dejan Pavlinović, profesor engleskog i njemačkog jezika u pulskoj Gimnaziji.

Ta se slavina itekako otvorila. Dokaz je došao tri godine kasnije: u domovini haikua, Japanu, na tamošnjem ogromnom tržištu od skoro 130 milijuna ljudi, najpopularniji flaširani zeleni čaj zove se Oi Ocha-Ryokucha, a proizvodi ga velika multinacionalna kompanija Ito En. Te 2010. godine na etiketi milijuna boca tog iznimno popularnog čaja bio je otisnut haiku Dejana Pavlinovića, kao drugonagrađeni haiku na uglednom međunarodnom natjecanju u Tokiju. Haiku je otisnut na engleskom jeziku, a u prijevodu je glasio: *“Oblutak/samo na tren/u malenoj ruci”*.

I ova pjesma, kao i Dejanov haiku nagrađen prošle godine drugom nagradom na renomiranom međunarodnom “Kusamakura” haiku natjecanju u Kumamotu (*“Pomrčina sunca.../preko maslačka/prošeće mrav”*), zajedno s još 100-tinjak pjesama nalazi se u Pavlinovićevoj debitantskoj zbirci haiku pjesama pod nazivom “Mliječnom stazom”, koja će biti predstavljena večeras u Gradskoj knjižnici u Puli. Knjigu otvara haiku *“Mliječnom stazom/od zvijezde do zvijezde/maleni prst”*.

Knjigu će večeras predstaviti mr. Vanesa Begić, književna kritičarka, i Đurđa Vukelić Rožić, jedna od vodećih autorica i promicateljica haiku poezije i ostalih japanskih pjesničkih formi na području Hrvatske i šire regije, koja je u pogovoru pohvalno napisala i ovo: “Sve to uspjeti učiniti u svom, nadasve kratkom i jednostavnom, haiku zapisu, čovjek mora biti pjesnik tanana senzibiliteta i ogromne moći opažanja”.

Objavljivanje prvijenca povod je razgovoru s autorom.

- **Kako biste razuvjerali neupućenog čitatelja koji haiku doživi trivijalnom poezijom i pjesmuljkom od tri retka ili, blaže, aforizmom, zgodnom minijaturom? Što je to što голу tehničku vještinu jezgrovitog**

izričaja u skućenom prostoru trostiha od 5-7-5 slogova uzdiže u poeziju, u umjetnost?

- Dobro pitanje. Teško je haiku definirati, a da ga se ne sroza na nešto trivijalno to jest da se ograniči njegova univerzalna poetska vrijednost i značenje. Neupućeni se drže samo te tradicionalne 5-7-5 forme i misle da je to dovoljno, no iza te forme stoji cijelo jedno filozofsko i duhovno gledište uz tradiciju koja se brižljivo razvijala stoljećima. Naravno, mislim na zen i Japan. Mislim da problem u eventualnom nesporazumu, nerazumijevanju i mogućem trivijaliziranju haiku pjesme leži u ishodištu samog iščitavanja pjesme. Sama pjesma je toliko kondenzirana, a istovremeno toliko 'eksplozivna' da se sam čitatelj prije čitanja mora dovesti u određeno afirmativno stanje uma, lišeno nametnutih i naučenih konvencija promatranja i osjećanja okoline. Riječ je o promatranju svijeta i prirode oko sebe iz jednog drugačijeg rakursa dakle, trebalo bi na neki način dematerijalizirati duh i dopustiti pjesmi da čitatelja usisa, da osjeti njen miris te vidi opis kroz njene, a ne svoje oči. Nije to baš lako, iziskuje malo koncentracije, meditacije nad pjesmom, pa se zato i haiku poezija u principu teško čita u hipu i brzo poput proze, nego zahtijeva da se uspori ritam čitanja i uma općenito. Treba guštati, polako, i svim čulima koje nam je priroda podarila, zato se i na haiku večerima svaka pjesma uvijek čita dva puta, upravo zato da bi se slušatelj/čitatelj mogao 'ufurati' i možda doživjeti to malo otkrivenje, senzaciju ili svojevrsni 'aha' trenutak. I svatko ga doživljava na svoj način. Zato je vrlo neprirodno davati objašnjenje pojedine pjesme u smislu 'što je pisac htio reći', jer se time sknavi bit i duša haiku pjesme. Ona ostaje u toj dimenziji metafizičkog, neopipljivog, nedohvatljivog, a opet tako poznatog. Poput mjeseca.

- Prije godinu dana, prilikom predstavljanja vaše i haiku poezije kolege Đermana Vitasovića, rekli ste da biste u obavezu srednjoškolsku lektiru uvrstili knjigu pokojnog akademika, matematičara i japanologa Vladimira Devidea "Japanska haiku poezija i njen kulturnopovijesni okvir" iz 1970. godine. Zašto?

- Svakako je Devide ostavio neizmjeran utjecaj na mene kao haiku pjesnik 'par excellence', a još više svojom knjigom "Japanska haiku poezija i njen kulturnopovijesni okvir". Sama knjiga nadilazi samo usko područje proučavanja haiku poezije. Popraćena je mnogim komentarima, razmišljanjima i analizama koje Devide, onako kako samo on zna, jednim jednostavnim jezičnim izražajem, a opet vrlo dubokim mislima, podaruje nama. Ona ima jedan eruditni, komparativni, ekumenski karakter kad je riječ o uspoređivanju istočne i zapadne kulture. Ima tu citata i usporednih primjera iz hrvatske i europske pjesničke tradicije, sve u službi pojašnjenja sličnosti i različitosti obiju kultura. A kroz sve to se suptilno i lijepo provlači jedna

etička i poučna životna nota, koju jednostavno vrijedi čitati. Knjiga govori o nama kao ljudskim bićima sa svim svojim vrlinama i slabostima. Čovjek se osjeća bolje čitajući je.

- Kako haiku pjesnik ne ističe svoje “ja” u svojim pjesmama, niti se tradicionalno haiku pjesništvo ne bavi ljubavlju u smislu značenju Erosa, je li vas ponekad zasvrbjelo da napišete personalnu, ljubavnu pjesmu?

- Pa svrbi svakoga tko bar nešto piše. Napisao sam je, ima je u zbirci, pa kako tko shvati...

- Isključuje li haiku um, racio, razmišljanje, analizu?

- Naprotiv, oni su dio procesa u koje se apsorbira emocija događaja kojeg smo primijetili, osjetili, okusili, nanjušili ili čuli, i onda smo u punom pogonu.

- Premda ste je objavili u vlastitoj nakladi, knjiga impresivno djeluje u rukama, a visoku razinu profesionalnog prijeloma i oblikovanja potpisuje prijatelj Mauricio Ferlin. Zašto ste se odlučili za vlastitu nakladu?

- Bilo mi je nepoznato područje i svijet izdavaštva kad sam odlučio krenuti u avanturu izdavanja svoje prve zbirke. Brzo sam shvatio da mi je jedini put ako želim napraviti stvar po svome i po svom guštu da idem na vlastito izdanje. Imao sam predgovor i pogovor renomiranih svjetskih pjesnikinja i teoretičarki haiku poezije (Jane Reichhold i Đurđa Vukelić Rožić, op. a.). Uređivački sam knjigu napravio po nekoj svojoj intuitivnoj logici. Bilo je konkretne ponude jednog izdavača, ali bi me to poprilično ograničavalo u smislu predgovora i pogovora, oblikovanja, broja primjeraka pa i distribucije. Glavni cilj mi je bio svojoj knjizi udahnuti život kakav, vjerujem, zaslužuje. Prije svega to znači da lijepo izgleda, da se lijepo čita i da po mogućnosti lijepo miriše :-). Mauricio Ferlin je sve to omogućio. On je u biti jedina osoba koja je sa mnom pratila i osjećala polako nastajanje ove knjige u ovih zadnjih desetak mjeseci. Na tome sam mu vječno zahvalan. Njegov senzibilitet, iskustvo i profesionalno znanje je ono što je knjizi trebalo. Stvarno čovjek zna. I pravi je prijatelj. Postavio sam si cilj da se knjiga raširi svijetom što je više moguće, da što više ljudi dobije mogućnost eventualno ju uzeti u ruke. Zato sam zbirku slao skoro svim knjižnicama po Hrvatskoj, haiku časopisima, udrugama i kolegama haidinima diljem svijeta te dragim ljudima i prijateljima koje cijenim i kojima će se knjiga, nadam se, i svidjeti. Očekujem i neke recenzije pa će me i to zanimati. Knjiga se također može naći i kupiti na stranicama Superknjižare. Valjda ću nešto uspjeti prodati i na promociji da donekle povratim trošak :-).

- Što haiku govori o Japanu, a što ne-japanski haiku autori o njima samima?

- Devid je lijepo rekao da je haiku zen u poeziji. Isto tako je ikebana zen u dekoraciji, čajna ceremonija je zen u ophođenju s ljudima, japanski vrt je zen u uređenju doma, a sumi-e slikarstvo je zen u slikarstvu. Kroz tradicionalni japanski haiku se snažno osjeća ta njihova jaka povezanost s prirodom, godišnjim dobima i tradicijama. Očita je i suzdržanost, neodređenost, sugestivnost, skromnost općenito. U modernoj haiku poeziji, koja se danas proširila diljem svijeta, vrijede naravno iste zakonitosti i pristup, no svaki jezik i kultura ipak određuju i donose nešto drugačiji izraz, bar u slogovnoj formi. Zato se i danas ne držimo nužno tradicionalne 5-7-5 slogovne forme nego je prilagođavamo matičnim jezičnim zakonitostima. Japanski jezik je znakovni jezik, gdje je svaki znak u biti slog, pa je njima tradicionalna 5-7-5 forma naravno prirodna. Kod indoeuropskih jezika je to uglavnom teže i drugačije. Osobito u engleskom jeziku i stoga je moderan haiku fleksibilan prema slogovnoj strukturi. Najvažniji je ipak sadržaj. Kako je engleski postao 'lingua franca' onda ga i Japanci naravno koriste pa su i njihovi haiku često modernog standarda, bar u prijevodu. Svi smo mi jedna zajednica, komuniciramo preko društvenih mreža, pratimo i čitamo se preko natječaja, časopisa i zbornika u kojima se objavljujemo. Ima tu puno kolegijalnosti i pomoći.

- Učite japanski jezik neko vrijeme. Tko vas uči, kako vam ide, kakav je osjećaj komunicirati tim jezikom?

- U Puli je prošle godine krenuo studij Japanologije pa sam kao ljubitelj japanske kulture naravno upisao tečaj za građane. Završio sam dva stupnja, zakazao s učenjem i radom kod drugog pa sad pauziram dok ne nadoknadim propušteno. Totalno je to druga koncepcija, počevši od tri različita pisma koja se znaju miješati unutar jedne rečenice, zatim kompletno drugačija gramatička i sintaktička struktura jezika, pa naravno do vokabulara koji opet često ovisi o društvenim normama itd. Jako zahtjevno ali meni kao jezičaru i jako zanimljivo. Vrijedna je to ekipa na čelu s pokretačicom studija prof. Irenom Srdanović, zatim su tu i domaći profesori, pa japanske lektorice Riho Morishige i Ayumi Inouchi te lektor Naoyuki Matsuno.

- Kako roditelji doživljavaju vaše haiku pjesništvo?

- A to je posebna paralelna priča. Prva zbunjenost bila je kad je redovito počela dolaziti pošta iz Japana, pa nagrade i zbornici, pa još ta pošiljka čajeva, i sada pet paketa knjiga, uglavnom lagana *zbunjoza*. Ali draga. Oni su moji najveći fanovi i izražavaju to na svoj osebujan dalmatinski način.

Objavljeno: 04.11.2016. (**Z. ANGELESKI**)

Hrvatsko zagorje, časopis za kulturu Krapinsko-zagorske županije, br. 3-4, Krapina, Prosinac 2016., Kajkavijana, Donja Stubica ISSN 1330-6819

Tema broja: Pjesnik Dubravko Ivančan (Krapina 6.3.1931. – Zagreb, 29.1.1982.)

Časopis sadrži slijedeće eseje:

Ljubomir Radovančević: *Rana kritičarska percepcija i recepcija haikua Dubravka Ivančana*

Đurđa Vukelić Rožić: *Kada leptir postaje nebo*

Božena Zernec: *Peta nit (Sjećanja na Dubravka Ivančana)*

Zdravko Štefanić: *Dubravko Ivančan – ili kad pjesnik čuje zvona (Zapis o djetinjstvu)*

GOST IZ INOZEMSTVA: Zlatka Timenova (Bulgaria/Portugal)

Neobjavljeni haikui/Unpublished haiku: French original and English translation

Mer de sable
boire
le ciel

A sea of sands
drinking
the sky

more pijeska
ispija
nebo

Noël à Paris
des larmes de lumières
coulent des arbres

Christmas in Paris
tears of lights running down
the trees

Božić u Parizu
suze svjetala spuštaju se
niz stabla

Fille du vent
son corps enlace
les ombres

Born from the wind
her body embracing
the shadows

rođena od vjetra
njeno tijelo obgrlilo
sjene

Objavljeni haikui/Published haiku

Танго
прерязва вените
и се разлива спокойно

Tango
corta as veias
a corre com calma

Tango
cuts the veins
and runs smoothly

Tango
reže vene
i teče blago

DiVersos, n°23, 2015. Ed. Sempre-em-pé, Lisbon (Bulgarian original and autotranslation in Portuguese).

L'île
les yeux des homes
ont la couleur du vent

A ilha
os olhos dos homens
têm a cor do vento

An Island

the eyes of the men
have the colour of the wind

Otok

oči ljudi
u boji vjetra

Chama, a palavra, poesia. Ed. edIP, 2013, Lisbon (French original and autotranslation in Portuguese).

Аз и котката
пред белия лист –
вдъхновение

Me and the cat
in front of the white page –
inspiration

Ja i mačka
pred bijelim listom papira –
inspiracija

Cato zvezden prah (As a star dust). Ed. Plamyk, 2013, Sofia.

Printemps –
cet impossible
qui nous traverse...

Spring –
that impossible
getting through us. . .

Proljeće –
ono nemoguće
prolazeći kroz nas ...

Comme un oiseau contre le vent, Encre Vives, n°559, Colomiers, 2013.

Après la fête
fleurs blanches
sur fond blanc

After the party
white flowers
on a white wall

Nakon zabave
bijelo cvijeće
na bijelom zidu

Concours Europoésie 2016, Diplôme.

Old house
a baby's shoe
in the corner

Stara kuća
dječja cipelica
u uglu

IAFOR, Vladimir Devidé Award, 2016 (Running up)

Désert immense
entre l'homme
et la réponse

An enormous desert
between the man
and the response

Ogromna pustinja
između čovjeka
i uzvratanja

Concours Europoésie UNICEF, 2016, Diplôme d'honneur de la francophonie

Zlatka N. Timenova-Valtcheva was born on May 29, 1949 in Sofia, Bulgaria.
Academic studies and diplomas

2008 – Obtained the Doctor degree of Modern Languages and Literatures from the University of Coimbra, with the thesis subject: “Le silence littéraire et ses formes dans l’œuvre romanesque de Marguerite Duras”.

1979 – Obtained the Academic Degree Docteur-ès-Lettres from the University of Sofia, with the thesis subject: «La métaphore dans *Les Pensées* de Blaise Pascal».

1974 – Obtained the Master of Philological Sciences Degree (French Language and Literature) from the University of Sofia.

Professional Career

2015 -Lecturer of French language and Literature in the University of Lisbon.

2008 -Lecturer of Bulgarian Language and Culture in the University of Lisbon

2006 -Lecturer of Bulgarian language and Culture in the New University of Lisbon.

2001 – 2015 Professor Auxiliar (Assistant Professor) of French language and Literature and Translation in the Universidade Lusófona de Lisboa, Portugal.
Editions

Slavonic and Iberian perspective on Silence. In *Iberoslavica*, january 2011, Lisboa.

Silence, special issue of *Babilonia*, 2012.

Poetry:

Short poems and haiku: In Bulgarian journal *Plamak*, n° 3/4, 2009 ; n° 1/2, 2010, Sofia; Portuguese journals *Babilônia*, n° 4, 2006; n° 10/11, 2011, Lisboa. *DiVersos*, n° 23, Lisboa, 2015) In English journal: *Blithe Spirit*, Journal of British haiku Society, vol.26, n°3, 2016.

In Anthologies : *Sonos et Sonhos*, Chiado Ed., Lisboa, 2014, 2016. *WHAAnthology* , Tokyo, 2015, 2016. *World haiku*, 2016, Morocco

On electronic suport: <http://litteraturesnviat.com>, n° 24, 2010, et n° 33, 2011. *Living haikuanthology*, 2016. *Sharpening the green pencil*, 2016

Books:

Chama, a palavra, (bilingue), Edlp Editora, Lisboa, 2013

Comme un oiseau contre le vent, Ed. Encre Vives, coll. Ancres blanches, Colomiers, France, 2013

Kato zvezden prah (As a Star dust), Ed. Plamyk, Sofia, 2013

II- e Symposium Haiku Viet Nam, 2016

Awards:

IAFOR, Vladimir Devidé Award, 2016, Runners up

Le diplôme de la Francophonie au Concours Europoésie, 2016

Le diplôme d'honneur de la Francophonie au Concours Europoésie UNICEF, 2016

Publications about haiku:

Le haiku, couleur de femme. In: *World haiku*, 2016, n°12, Edited by Ban'ya Natsuishi

L'élan du haiku slave. In: *Arabic haiku and world haiku poetics*, Second haiku seminar, Oujda, Morocco, 2016.

Lisbon, 27/11/2016

HRVATSKI AUTORI U SVIJETU / CROATIAN AUTHORS ABROAD

THE FIFTH IAFOR VLADIMIR DEVIDÉ HAIKU AWARD, 2015

The contest received work by 680 haiku poets from 60 countries./ Natjecalo se 680 autora iz 54 zemlje.

PRVA NAGRADA/FIRST PRIZE: *Boris Nazansky, Zagreb*

Pregnancy	u drugom stanju
shape of the dark side	obličje tamne strane
of the crescent moon	polumjeseca

DRUGE NAGRADE/SECOND PRIZES (dodijeljeno je osam drugih nagrada):

Dubravko Korbus, Ivanić-Grad

silence...	tišina...
leaves are falling	lišće pada
all by themselves	samo od sebe

Nikola Đuretić, Zagreb

shining	sjaji
in a drop of dew	u kapi rose
all His love	sva njegova ljubav

POHVALA: *Štefaniya Ludvig, Dubravica* (Dodijeljene su 23 pohvale)

picture on the wall	slika na zidu
man's eyes look at me	oči muža me gledaju
unblinking	bez treptaja

THE SIXTH IAFOR VLADIMIR DEVIDÉ HAIKU AWARD, 2016

United States 120 entries, India with 61 entries, United Kingdom 59, Croatia 54, Canada 50 . . . / SAD 120 radova, Indija 61 autor, 59 Velika Britanija, 54 Hrvatska i 50 iz Kanade

DRUGA NAGRADA/SECOND PRIZE (Dodijeljeno je osam drugih nagrada)

Nataša Ilić, Varaždin

printed paper	odštampan papir
thrown into the fire	bačen u vatru
black characters are gleaming	crna slova bliješte

POHVALJENI RADOVI/HONORABLE MENTIONS (ukupno 22 autora)

Dubravko Korbus, Ivanić-Grad

ripe summer
a small waterfall spins
a single yellow leaf

zrelo ljeto
mali vodopad vrti
jedan žuti listić

Nina Kovačić, Zagreb

on a cold doorknob
I feel loneliness
behind the walls

na hladnoj kvaki
osjećam samoću
iza zidova

Vladimir Šuk, Oroslavje

start of spring...
the sky cracked
on the pond ice

početak proljeća ...
puklo je nebo
na ledu bare

Jasminka Predojević, Zagreb

summer has ceased . . .
twig on a weeping willow
catching a straw

nestalo ljeto ...
grančica vrbe
hvata slamku

Željko Funda, Varaždin

a holy service
in front of the TV set
a woman praying

misa
ispred televizora
moli žena

Ljubomir Radovančević, Zagreb

New Year's Eve
attic mice nibbling on
my resolutions

Nova godina
miševi na tavanu grickaju
moje odluke

The 27th ITOEN OI OCHA NEW HAIKU CONTEST 2016

(<http://www.itoen.co.jp/new-haiku/en/27/index.html>)

English Haiku – na natječaj je primljeno 17.825 na engleskom jeziku.

POHVALA/HONOURABLE MENTION: (Dodijeljeno je 9 nagrada)

Željko Funda, Varaždin

a fountain	fontana
above the flickering coins	iznad blještavih novčića
leaves floating	pluta lišće

POHVALA/HONORARY MENTION: **Tomislav Maretić, Zagreb**

lake in the morning—	jezero ujutro —
mallards taking a sunbath	divlje patke sunčaju se
on the thin ice	na tankom ledu

THE 20th APOKALIPSA HAIKU CONTEST, SLOVENIA 2016

NAGRADA: **Marinko Kovačević, Praputnjak**

Vjetar u granama.	Veter v vejah.
Pred ogledalom njene	Pred ogledalom: njena
čežnje nepočešljane.	Hrepenenja nepočesana.

NAGRADA ZA HAIKU NIZ: **Boris Nazansky, Zagreb**

jutarnja svjetlost	jutarnja svetloba
u zaborav padaju	u pozabo padajo
sva stara jutra	vsa prejšnja jutra
sirena hitne	sirena rešilca
vjetrić s trešnjine krošnje	vetrc s češnjine krošnje
truni latice	utrinja liste cvetov
kraj stare peći	ob stari peči
poslije ribolova	po ribolovu
miris mokrog psa	vonj mokrega psa
šalica čaja	skodelica čaja
sve do ove jeseni	vse do te jeseni
bile su dvije	sta bili dve
slika na zidu	slika na zidu
svako popodne ista	vsako popoldne ista
s drugim mislima	z drugimi mislimi

nebo je danas
tek pozadina ruže
pogled s balkona

nebo je danes
le ozadje vrtnice
pogled za balkona

POHVALJENI RADOVI/COMMENDED WORK

Vilma Knežević, Viškovo

miris ruža
u zaborav odlaze
svi ubodi

vonj vrtnic
v potabo gredo
vsi vbodi

Marinko Kovačević, Praputnjak

Pahulje
na licima zaljubljenih
tope se brže.

Snežinke
na licih zaljubljenecv
se topijo hitreje.

Evica Kraljić, Nova Gradiška

trgovci
mijenjaju cijene
uvelom cvijeću

trgovci
spreminjajo cene
uvelemu cvetju

Tonka Lovrić, Split

u ateljeu
ptice od papira
zacvrkutale

v ateljeu
ptice iz papirja
zaščebetale

Vesna Stipčić, Velika Ludina

svijeće u noći
s tatinih ramena
nebo nadohvat

sveče ponoči
z očetovih ramen
na doseg roke

Željko Špoljar, (1943.-2017), Zaprešić

jutros ubrane –
okus rajčice vraća
sreću djetinjstva

zjutraj nabrani –
kus paradiznika vraća
srečo iz otroštva

IZBOR HAIKUA: Tonka Lovrić, Mirjana Mrkela, Mirjana Rajter

THE 20th MAINICHI HAIKU CONTEST, 2016

DRUGA NAGRADA: *Željko Funda, Varaždin*

summer night

fireflies keep company

to a dying deer

ljetna noć

krijesnice prave društvo

umirućoj srni

POHVALA: *Tomislav Maretić, Zagreb*

choice by touch

this morning again –

the ripe figs

izbor opipom –

ovoga jutra opet

zrele smokve

„SHARPENING THE GREEN PENCIL“, ROMANIA 2015

(<http://sharpeningthegreenpencil.blogspot.hr/>) Primljeno je 286 radova iz 40 zemalja, dodijeljene su prva, druga i treća nagrada, deset pohvala i deset odabranih radova za objavljivanje u zborniku. Najveći broj radova stigao je iz SAD-a, 38, iz Rumunjske 31, Hrvatske 30, Poljske 18, Srbije 14 ...

POHVALE/COMMENDED:

Nina Kovačić, Zagreb

the first day of school–

her legs waving on a bench

far from the floor

u školskoj klupi

prvašić maše nogama

daleko od poda

Boris Nazansky, Zagreb

scorching heat

dragonfly's eyes reflect

dry pebbles

pasja vrućina

u očima vretenca

suhi obluci

Božena Zernec, Krapina

how harmlessly

they rustle in the breeze,

the poppy capsules

kako bezazleno

šuškaju na povjetarcu

glavice maka

„SHARPENING THE GREEN PENCIL“, ROMANIA 2016

<http://sharpeningthegreenpencil.blogspot.hr/> Primljeno je 250 haikua iz 45 zemalja. Najveći broj radova stigao je iz SAD-a, 29; Hrvatske 26, Rumunjske 23, Australije 19 te Novioga Zelanda i Indije 14. Dodijeljene su po jedna prva, druga i treća nagrada, 10 pohvala te 10 odabranih radova za objavljivanje.

POHVALA/COMMENDED: *Vladimir Šuk, Oroslavje*

na suhozidu	dry stone wall
mladi gušter skuplja	a young lizard gathers
sunčeve zrake	the sunrays

Odabrani rad: *Silva Trstenjak, Štrigova*

REVISTA HAIKU CONTEST, ROMANIA 2015. Primljeno je 826 haiku od 144 autora. Dodijeljene su prva, druga i treća nagrada za haiku te prva, druga i treća nagrada za senryu na engleskom jeziku uz tri pohvaljena uratka.

TREĆA NAGRADA/THIRD PRIZE: *Boris Nazansky, Zagreb*

End of October	Sfârșit de octombrie
in the vase without flowers	în vaza fără flori
stale-smelling water	apa stătută

kraj listopada
u vazi bez cvijeća
ustajali vonj

POHVALA: *Ljubica Šporčić, Sisak*

With thin threads	Cu fire subțiri
a spider knitted a fly in	paingul țesând musca
a white cradle	ca-ntr-un leagăn alb

tankim nitima
pauk je upleo muhu
u bijelu kolijevku

SECOND INTERNATIONAL HAIKU CONTEST „CHERRY BLOSSOM“
– Bulgaria

Natječaj je organizirao Bulgarian Haiku Union iz Sofije a dodijeljene su jedna prva, dvije druge i tri treće nagrade te 19 nagrada sljedbenika (*runner-up*):

NAGRADE SLJEDBENIKA/RUNNER UP AWARD:

Vilma Knežević - Viškovo

at the bottom
of a cherry tree children
blackbirds on top

под вишната
деца
на върха ѝ косове

na dnu trešnje
vesele se djeca
na vrhu kosovi

Nina Kovačić, Zagreb

a wild cherry -
its petals shaken down by
the blows of an axe

дива вишна —
под ударите на брадва
под ударите на брадва

s divlje trešnje
udarci sjekirom
tresu latice

Bulgarian translations by Ilyjana Stojanova

THE 6th POLISH HAIKU CONTEST 2016

POHVALA: **Gordana Vlašić, Oroslavje**

Srušeno stablo.
Zeleno lišće ne sluti
ništa.

Felled tree.
It's green leaves suspect
nothing.

THE FIFTH JAPAN-RUSSIA HAIKU CONTEST 2016

Japanese translations by Hidenori Hiruta, Founder, Akita International Haiku Network. Objavljeni radovi Marije Maretić, Vilme Knežević, Nine Kovačić, Štefanije Ludvig, Vladimira Ludviga, Mihovile Čeperić-Biljan, Gorana Gatalice, Željka Funde, Dubravka Korbusa, Đurđe Vukelić Rožić.

8th BASHO MEMORIAL MUSEUM ENGLISH HAIKU CONTEST

Po broju primljenih radova na natječaj Hrvatski haiku pjesnici su na trećem mjestu. Selected haiku/Izabrani i objavljeni radovi hrvatskih autora: Ž. Funda, Ž. Špoljar, Đ.V. Rožić, T. Maretić, D. Korbus, G. Gatalica, M. Pogorilić,

F. Ordanić, Đ. Zrinščak-Družinec, A. Vuković, D. Bara, N. Kovačić, N. Jačmenica, A. Pavić, Đ. Vitasović i D. Pavlinović

7th BASHO MEMORIAL ENGLISH HAIKU CONTEST 2016, Iga City, Japan
POHVALE/HONOURABLE MENTIONS:

Matilda Mance, Varaždin

From a church tower
midnight ticks.
Moths are dancing.

Sa crkvenog tornja
otkucava ponoć.
Noćni leptiri plešu.

Nina Kovačić, Zagreb

stubble field
a crow pecking at
the rays of sunset

suton na strništu
vrana kljuca zadnje
sunčeve zrake

THE INTERNATIONAL MATSUO BASHO AWARD, 4th Edition, 2016,
organized by The Italian Haiku Association

HAIKU

POHVALA/HONOURABLE MENTION: **Božena Zernec, Krapina**

Pod murvom
djeca i kokoši
ljubičastih nogu.

Under the mulberry
children and hens
with purple feet.

DISTINGUISHED POETS (IHA Anthology): **Zlata Bogović, Varaždin**

Pogled u nebo –
u rodinu gnijezdu
cvatu makovi

A glance at the sky –
in the storks' nest
flowering poppies

SENRYU

POHVALE/HONOURABLE MENTIONS

Đurđa Vukelić Rožić, Ivanić-Grad

bitka hrkanjem –
bračna svađa se nastavlja
u krevetu

the snoring battle –
a squabble goes on
in the bed

Stjepan Rožić, Ivanić-Grad

skitnica
pokriven golom curom
u novinama

a tramp
covered with a nude
in the newspaper

EUROPEAN HAIKU PRIZE, Pordenone 2016

POHVALA/HONORABLE MENTION: **Goran Gatalica, Zagreb**

recession –
crackling leaves
in the fireplace

recesija –
pucketanje lišća
u kaminu

DISTINGUISHED POETS: **Tomislav Maretić, Zagreb**

clear full moon –
a lantern in the park
filled with moths

sjajan čist uštap –
lampion u perivoju
prepun mušica

HAIKU MASTERS, Original photo haiku Contest

Goran Gatalica, Zagreb

odlazak jeseni -
na krilima leptira
prohujali vjetar

departing autumn –
on butterfly's wings
bygone wind

Translated by the author

Haiku i fotografija: Goran Gatalica

prvi snijeg –
donosim svoj jastuk
skitnici

first snowfall –
I bring my pillow
to the tramp

Haiku: Goran Gatalica, fotografija: Valerija Gardlo

10/2016 Haiku Master of the Month

https://www3.nhk.or.jp/nhkworld/en/tv/haiku_masters/gallery_ep007.html

https://www3.nhk.or.jp/nhkworld/en/tv/haiku_masters/gallery_ep010.html

Haiku i fotografija: Goran Gatalica

još jedna jesen
na vijugavoj granici
iscrpljeni migrant

another autumn
on the meandering border
exhausted migrants

Translated by the author

The “No.6Annual Seto Inland Sea and the Matsuyama international Haiku Contest “

Tomislav Maretić, Award

seerowing down the river—
the heron ahead of us
flies off again’

veslamo niz rijeku –
čaplja ispred nas
opet polijeće

MAINICHI HAIKU IN ENGLISH, *Željko Funda, Varaždin*

white seaside
the tide is washing away
the snow on the beach

bijela obala
plima ispire snijeg
s plaže

27. 2. 2017. (<http://mainichi.jp/english/articles/20170126/p2g/00m/0fe/117000c>)

night on the farm
moonlight is filling in
the pumpkin heap gaps

noć na selu
z hrpi tikvi mjesečina
ispunjava šupljine

30. 11. 2016. (<http://mainichi.jp/english/articles/20161126/p2g/00m/0fe/088000c>)

Goran Gatalica, Zagreb

inland monastery—
only luminous dust
entwined with mercy

unutrašnjost samostana –
samo svijetleća prašina
isprepletena milosrđem

17. 9. 2016.

sun proves
with its shadow at the fence
Pythagorean theorem

sunce dokazuje
svojom sjenom na ogradi
Pitagorin poučak

2. 12. 2016.

Đurda Vukelić Rožić, Ivanić-Grad

in the pasture ...
a foal, grasshoppers
grass blades...all hopping

na pašnjaku ...
ždrijebe, skakavci
travke ... sve skače

16. 8. 2016. (<http://mainichi.jp/english/articles/20160725/p2g/00m/0fe/085000c>)

Tomislav Maretić, Zagreb

coming home. . .
white gourd flowers
on the fence

dolazim doma ...
bijeli cvijet tikve
na plotu

10. 10. 2016. (<http://mainichi.jp/english/articles/20160923/p2g/00m/0fe/099000c>)

ASAHI SHIMBUN, Haiku in English column by David McMurray

Slobodan Pupovac, Zagreb

woods at dusk –
frozen trails in the snow
show the way

šuma u sumraku
smrznuti tragovi u snijegu
pokazuju put

30. 12. 2017. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201612300007.html>)

am I red
because of our nakedness
hot steam

jesam li crven
zbog naše golotinje
vruća para

20. 1. 2017. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201701200003.html>)

the old roof
tirelessly drips and
drips and drips

stari krov
neumorno kaplje i
kaplje i kaplje

17. 2. 2017. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201702170011.html>)

the last snow
runs away with the first
spring creek

posljednji snijeg
pobjegao s prvim
proljetnim potokom

3. 3. 2017. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201703030007.html>)

Goran Gatalica, Zagreb

our old lake
contaminated with her disease
after years

naše staro jezero
kontaminirano njenom bolešću
nakon godina

port departure –
seven evenings of life
on the open sea

odlazak iz luke –
sedam večeri života
na otvorenom moru

29. 7. 2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201607290004.html>)

in the greenhouse
hiding from the late winter
planting seeds

u stakleniku
skrivanje od kasne zime
sjemenki za sadnju

18. 3. 2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201603040015.html>)

Vernal equinox
transforms the first sunbeams
in florescence

proljetna ravnodnevica
pretvara prve sunčeve zrake
u cvatnju

18. 3. 2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201603180024.html>)

Rio Olympics –
whistling support
to my daughter

Olimpijada u Riju –
podrška zviždanjem
mojoj kćeri

Rio Olympics–
with our Croatian team
Milky Way

Olimpijada u Riju –
s našom reprezentacijom
Mliječna staza

5. 8. 2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201608050010.html>)

a long hot summer
sea buoys
warm to the last regatta

dugo toplo ljeto
morske plutače
tople do posljednje regate

30. 9. 2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201609300002.html>)

summer festival –
the rhythm of fireworks
in the monastery

ljetni festival –
ritam vatrometa
u samostanu

2. 9. 2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201609020008.html>)

foggy trees
my pathway wrestles
with solitude

maglovita stabla
moj se put hrve
sa samoćom

16. 12. 2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201612160009.html>)

Autumn trees
along the razor-wire
migrant clearance

jesenja stabla
duž bodljikave žice
zaziranje migranata

2. 12. 2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201612020004.html>)

sauna –
seeking out unfamiliar
night freshness

sauna –
tražeći nepoznatu
noćnu svježinu

Aqua Balissae –
the roman coin flickers
from the brook

Aqua Balissae –
rimske kovanice trepću
iz potoka

20. 1. 2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201701200003.html>)

Miljenko Šimunović, Ivanić-Grad

Summer rain
melts on
hot roof tiles

ljetna kiša
otapa se na
vrućim crepovima

30. 9. 2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201609300002.html>)

Dejan Pavlinović, Pula

With every breath
a rain cloud farther away
from a dried up field

svakim uzdahom
kišni oblak sve dalje
od osušenog polja

30. 9. 2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201609300002.html>)

Nina Kovačić, Zagreb

Sahara sand
carried by the South Winds
rains on my hometown

pijesak Sahare
nošen južnim vjetrovima
kiši u Puli

a sigh from the bed
at night in the hospital
then silence again

noć u bolnici
uzdah iz kreveta
i opet tišina

17. 7. 2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201606170004.html>)

under derrick cranes
the scent of lush leaves from
the last walnut tree

ispod kranova
miriše sočno lišće
zadnjeg oraha

16. 12. 2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201612160009.html>)

a sip of wine
back to
summer 2010

gutljaj vina
povratak u ljeto
2010.

30. 12. 2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201612300007.html>)

Đurđa Vukelić Rožić, Ivanić-Grad

eco summer –
the white stork family
returned to their nest

eco ljeto –
obitelj bijele rode
vratila se svom gnijezdu

29.4.2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201604290002.html>)

back from school
son's shadow as long
as our yard

povratak iz škole
sjena moga sina duga
kao i naše dvorište

21.10.2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201610210004.html>)

my dad's woolly ...
the shadow of poplars
on the front steps

očeva vesta ...
sjene jablana na stubištu
pred ulaznim vratima

4.11.2016. (<http://www.asahi.com/ajw/articles/AJ201611040008.html>)

cattails: Editor's choice senryu, September 16, Đ.V.Rožić

on the bath scale. . .
taking off
her glasses

na sobnoj vagi ...
skida
svoje naočale

This one definitely brought a chuckle each time I read it. Did the person take off her glasses to take that much/little weight off? Or was she avoiding the obvious so she could read what she wanted to without the glasses? A lovely reminder of how we humans resort to obviously silly things, knowingly fooling ourselves in order to keep our happiness and feel-good factor. Thank you for this senryu Đurđa Vukelić Rožić.

- UHTS cattails Senryu Editor Shrikaanth Krishnamurthy, United Kingdom
(<http://www.unitedhaikuandtankasociety.com/senryu163=EC.html>)

UHTS Tanka Contest *Fleeting Words*, 2016; **Tanka** Slobodana Pupovca pohvaljena na natječaju United Haiku and Tanka Society, SAD / Honorable mention at

the morning sun
shyly peers into
our room
the fog descended
upon our bed, the fog

jutarnje sunce
stidljivo provirilo
u našu sobu;
magla se spustila nad
našom posteljom – magla

...interesting tanka written by Slobodan Pupovac from Croatia. What a wonderful repetition of word thought in the last two lines! Normally a comma disrupts the flow of a tanka, however in this case, it enhances and adds a perfect pause. This is a beautifully written tanka in this judge's opinion. *Hvala lijepo* (thank you very much) Slobodan!

—UHTS Contest Judge: an'ya cattails principal editor

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin.

CROATIAN HAIKU IN ENGLISH

Mirta Abramović, Đakovo

with a large needle
my granny darning the socks
–crackling in the stove

crushed grass blades
raising – then again
the steps

a deep breath–
belly dance of the candle
changing its rhythm

Senryu

a broken heel
on her high heeled shoe–
she goes on cursing

Vesna Andrejić Mišković, Slavonski Brod

an orchestra playing–
the conductor's stick
grows on the bough

Monoku

in dimness sprung up wild orange peel fungus
at twilight wickedly smiles a toothy cloud

Danica Bartulović, Podstrana

WINTER IN DALMATIA
a crystal night
under the cover the sprouts
of warm dreams

the Bora rolling
on the skates
of a dumpster

creeping
into its own ventricles
the sea

an uprooted tree—
somebody is thankful
for the firewood

Zlata Bogović, Varaždin

spring morning
the sun pauses
in dewdrops

fog in the field
autumn hiding its steps
among grass blades

first fog
the summer departs
at a snail's pace

Dubravka Borić, Podgora

in a small circle
shortened reed—
cat's bed

house destroyed
during the war
a home to a fig tree

fog upon sea
my home island
swallowed

Senryu

her fur coat
a lady uncaring for
the chinchillas' deaths

The Chakavian dialect

puddle after puddle
clouds travel the streets
after the downpour

Josipa Braut, Viškovo

a hurricane storm
sparrows moved into
an empty fish market

the seeds and farmer's sweat sown into the same furrow
the New Year's morning smells with gunpowder

midday
a dense fog put on
the street lights

warm autumn—
our plum tree blooms
for the second time

the snowflakes
the colored umbrellas
all white

Senryu

the more ragged
and torn – the more popular
jeans

on a grass blade
a dry tick waiting for
the blood transfusion

Silvija Butković, Đakovo

dawning—
an uncombed cloud watching
its reflection in the river

a rest by the river
on the tip of their rods
the angler's stories

own the cliff
hopping rapids
a race of the drops

Haiku i fotografija/Haiku and photo by Silvija Butković

Muzejska priča.
Jedan šešir u šetnji
drugi odmara.

A story from the museum.
One hat taking a walk
the other resting.

Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka

the Riječina's mouth
shared by the gulls and
a family of wild ducks

above the theatre
the full moon – suddenly
a curtain made of clouds

on my PC
sent invitation
without a reply

(posvećeno Borivoju Bukvi)

Haiku i fotografija/Haiku and photo by Mihovila Čeperić-Biljan

varaždinski park
na cvjetnim stolicama
odmara pogled

park in Varaždin
on the flowery chairs
resting gaze

The Chakavian dialect of Senj

a shell
and a whole summer
in it

Beacon on Ćiga
...on ... off ... on ... off ...
a fresh air

Rječnik: *puzlatka – školjka, Petrovo uho; celo celcamento – potpuno cijelo; feral – svjetionik; Ćiga – toponim; arija – svjež zrak*

Haiku i fotografija/Haiku and photo by Hanna Host

boje jeseni
lagani povjetarac
odnosi kapi

autumn colours
the breeze takes away
the raindrops

Ana Dabac, Zagreb

snowing. . .
white ballet shoes
melt on the ground

dead of the night. . .
the wind whistling
over an empty street

end of the day—
a sharp cliff is resting place
to the birds

moonlight—
the twigs of all trees
blossom with frost

the sunrise. . .
meadows lay out
their flowery carpets

Dubravko Dmejhal, Zagreb

glistening and flashing
the shadows kiss each other
in the toys show window

passion of a child
walking on the wire
a teddy bear

panic. . .
rotation confuses me,
this Rubic's cube

Grozdana Drašković, Hum na Sutli

spring breeze
for a while sweet scent
of a blossoming plum

Easter morning
the church with smell of ham
and green onions

summer dusk
cow and her shadow grazing
the same grass

summer scorch
a cluster of bees
hung from the faucet

winter morning
a thin layer of the snow
melts under the dog's paws

Božica Delalija, Brezje, Sv. Nedelja

winter harvest
of frozen grapes—
longing for autumn

cold weather—
the snow crust pressing my garden
so fruitfull last summer

a frozen waterfall
sculpture made by nature
next to the snowman and me

Darko Foder, Ivanec

from a pile of garbage
on a wild dump
. . . the bluebells

a clear stream—
home of a river crab
in the tractor's tire

a steep cliff
tender bonsai
resists the winds

with their beaks
sparrow and crow measure the depth
of a suburban puddle

Senryu

the blacksmith's son
forged his own
luck of life

a ceiling lamp
the shadows clash
without dialogue

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

na trenutak
zastao par šetača
šutnja u šetnji

in a moment
halted a couple of strollers stopped
silence on a promenade

Translated by Marinko Španović

Ivan Gaćina, Zadar

a colourful spectre
travels into the space—
the New Year's Eve

hot summer—
the sun inhaling life
from the dry sand

a goat's breakfast—
the snowman missing
his nose

Senryu

a bald head
nitpicking
the grey hair

virtual sex—
mobile phone simulates
erotic whisper

a worthless mouth
at the life's funeral—
a perfect burial

Anica Gečić, Zagreb

a crow landed
onto a felled poplar tree—
in search of its nest

shortened poplar trees
the trunks black
from the rains

thrilling birdsongs
at late hour then
the crows' cawing

on the pilgrimage
her soul rejuvenated,
her eyes lit up

Slavica Grgurić-Pajnić, Delnice

in the trees
whistling of the wind and birds
alternately

misty window pane
drawing of the stars
without shine

Verdan Grubelić, Rijeka

ISLAND OF PRVIĆ, Prvić luka
south wind
humdrum of the rain
in an empty street

sailing around Prvić Island
on the gajeta* a lively
young person

**traditional Dalmatian fishing sailboat*

summer arrived
a child runs in the village
house martins in the sky

an old school
scattered its children
all over the world

at dusk
on a lonely bench
the first chat

a hidden bay
the sails in a still port
of Our Lady of Angels

Nataša Ilić, Varaždin

in the midst of night
a cricket and my breath
in harmonious rhythm

twilight
the sea glistens with
sun and moonlight

the warmest summer days
the stars lighted by
the meteor swarm

day or night
past bloom sunflowers
turned to the East

flicker of the star
attracts my eyes at the sky
wandering as I stand

Senryu

the daily newspapers
covered with blackness
of paper and thoughts

Nada Jačmenica, Sv. Križ Začretje

summer vacation—
my balcony full of
haiku

the dusk—
my neighbour calls his granddaughter
from the play

my neighbour's roof—
a sparrow takes a rest
in the section of flight

jet lag—
the clock handles awake
in the middle of the night

the highway—
the moon send the bus off
to the tunnel

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

staro raspelo
razapeto između
ljudi i Neba

an old crucifix
stretched between
people and the sky

Karmen Jurčević, Samobor

a misted window pane—
hiding my gaze at
blossoming treetop

boring rain—
a sparrow substitutes
puddle for a bathtub

worm in her beak—
a hoarse singing of a she-blackbird
to her hidden partner

a strong storm—
bent trees
under gusts of wind

Zvonko Jurčević, Samobor

palette of colours
a peacock spreads its tail
aware of its beauty

wind in her hair—
playful curls
hide her face

its head bent
a weeping willow
leans over the water

strong tempest in the port—
dancing gajeta boats and
the gulls' screams

Vilma Knežević, Viškovo

the scent of rosemary
entered
the pores of the rock

a haiku poet
his gaze occupied
with a chimney

a dog protesting
the owner has overdone
with their play

Sonja Kokotović, Zagreb

morning given itself
to the stare of a hawk
a glassy reflection

the day's silence
a deserted street counting
my steps

children's regatta
the paper boats
sail in a puddle

shivering flame
on the cold stone
a wakening silence

Dubravko Korbus, Ivanić-Grad

morning dew
the green bean's flowers
open the summer

on a young pea husk
bristling wickedly
a young slug

a blackthorne berries
make this kiss
so unusual

a stick in the nook
not going out
in sunshine

the spring sun
illuminating the back room
of the snail's house

the street lamp
measuring a shadow
of each passer-by

an empty bowl
nothing at the end of
the chain as well

Marinko Kovačević, Praputnjak

A FAMILY CANTATA

on my desk
my daughter's first slippers
on the Platon's Country

my daughter's
first slippers – kiss for one
kiss for the other

this is the road of wisdom. . .
and this is the road to
the ice cream, said my son

this time. . .
watch out, your head got stuck
in the cloud, says my son

a woman in sight
in a duo: this is not our mother
clean your glasses!

Haiku: Josip Prudeus, photography: Slavica Kovač

umjesto nas
na kupama sjedaše snijeg
cvokoćući

instead of us
a chattering snow
sat on the bench

Nina Kovačić, Zagreb

a woodpecker
knocking stubbornly
nobody opens the door

the cluster of grapes—
sun lights up the seed
through the berry's skin

lost in thoughts
unintentionally he stepped
on a daisy

a book in my hand
the sips of tea
cool down

dry seagrass blade—
in the grains of salt
the sunshine

dew in leaves
I'm pacing with goose bumps
from the fallen drops

ribič
peca ...
oblake

an angler
fishing
the clouds

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

Evica Kraljić, Nova Gradiška

smiling
she carries ripe apples—
a guest arriving

time has stopped
on the collar of an old coat
from my granny's chest

a ball rolled away—
on the boy's face
pain and mud

afternoon. . .
a gardener cutting green fence
and its shadows

Senryu

in the refrigerator
old foodstuffs with
extended deadline

a pork idyll—
in the hands of a butcher
warm fat chips

Ana Krnjus, Pazin

Thematic senryu: GAMES

a village marathon
the hunters and the prey—
the lazy are in the audience

shelters everywhere—
“Ready or not,
here I come!”

drawn fields
on the sideways–
the hopscotch

macadam road
players clustering
tic tac toe

Kristina Kroupa, Caginec

dog at the clinic
wagging its tail
leaves the flea

singing rooster
warning alerts
past midnight

foggy day
passing woodpecker
clears the moment

a puppy
nibbling on snowballs
from its paws

my father's boots
in one socks
in the other a mouse

the thaw
in the dog's paw print
a puddle

Vesna Lecher-Švarc, Zagreb

calm night. . .
cannot see the stars
for the city lights

summer insomnia–
instead of the dreams
in search of the stars

spring night–
an alarm clock calls for
reality

Tonka Lovrić, Split

on the shore
to and from a shell
the sea weed

beginning of fall
a yellow dandelion
and another bald

in the attic
in its rusted dream
a large saw

empty cages–
my father loved
the birds

the rain ceased. . .
the snails moving
their houses

Senryu

hospital hallway
glancing at each other
a crucifix and clock

Štefanija Ludvig, Dubravica

summer rain showers
on the window glass
brown spots

a sleepy fisherman
a caught fish pulls him
into the water

autumn
with the golden leaves
covers memorial plaque

snowman
a sparrow pecking
the carrot nose

Senryu

waiter
pouring me a bitter drink
with the sweet smile

Translated by Vladimir Ludvig

Vladimir Ludvig, Dubravica

collision with a pine
skier instantly became
the snowman

under the ice
a dotted fish faster
of the stream

balloon flight
a flock of tired ducks
landed on the top

Senryu

petard
a fly flew into
the spider's web

driving the waves
of the highway
the seasickness

Translated by the author

Matilda Mance, Varaždin(1945.-2017.)

Mowed grass
with the scent of “grass”–
laughing mowers.

In its flight
a butterfly and shivering leaves–
the ballet school.

Monoku

When the old oak’s song rustles, man kills it with the saw.

Senryu

Sparrow on the bough
lurks at a cat on the ground.
An opposite courage.

The Kajkavian dialect

Grey with the fog
still morning – the fragrance
of flowers only.

Black and red dots
of the lady bug–
just like on my dress.

Marija Maretić, Žminj

coldness and ice
bring closer glances
of man and bird

autumn in my garden
blooming chrysanthemums
moved to the cemetery

two snowmen
for a few days
stronger than sun

Senryu

a cigarette smoker
and his caughing share morning
in the bathroom

by the fence
my neighbour's slipper
under watchful eye of the dog

Tomislav Maretić, Zagreb

sleepy morning—
the first cicada's chirr
...then silence

early morning—
a butterfly hovers
over a calm sea

an empty shell
on the olive tree—
the thrum of cicadas

mid-day nap
aborted suddenly—
a braying donkey

at my approach
the cicadas sing louder
on another tree

a long distant swim
suddenly stopped—
a smack of jellyfish

Senryu

fresh from the sea—
the swimmer lights
a cigarette

Translated by the author

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

tiho odlaze	quietly go away
kapi s ledenica	drops from the icicles
prema cvjetanju	towards the flourishing

Translated by Marinko Španović

Ružica Marušić-Vasilić, Varaždin

she hand-knitted
gloves to her grandson—
no snow at all

two bugs met
on the stem of a narcissuses—
weaker flew away

pure white
piece of paper
until the first letters

tom-cat avoided
the wheels of the car—
wagging its tail

laying in the grass
I listen the moles paces
in the ground

full moon
on his dark skyly trip–
both alone

Jasminka Mesarić, Zagreb

a flight of a butterfly
today
first and last

the fogs
touching the roofs–
summer leaving

an open door
of my home waiting for
a homeless traveller

Monoku

in wattled basket yawning kitten.

Zdravka Meštrović, Rijeka

on the power line
arranged blackness–
migratory birds

Monoku

frozen window pane chilling the winter within me

Vesna Milan, Rovinj

frozen green bean
near a drumstick in the pan
warmed up

in the girl's hand
the green pea husk
cracked with laughter

smiling at me
this toothless
bean husk

green peas
on the shelf of the deep freezer
frozen sweat

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

sunčev zalazak
skriven iza zidina
staroga grada

the sunset
hidden in ruined walls
of an old town

Translated by Marinko Španović

Ivan Mlačić, Zagreb

by the dumpster
a piece of bread—
sparrows' feast

gust of the wind
past bloom dandelions
fly over the meadow

closer to the stream
a drove of sheep
bleeting louder

the pumpkin festival
with the verses of dead poets
I greet mass

cold morning
adorned with the frost
willows by the stream

the school yard
a boy with a piece of bread
allures a runaway dog

Zdenka Mlinar, Zagreb

Haiku by Zdenka Mlinar/Drawing by Željko Šajh

Djeca su vesela –
sjaj lampica, darovi ...
Tamo, glad!

Merry children—
glistening lamps, gifts. . .
Hunger, there!

summer—
the sun hunting
open season

the shine
of a cobweb—
bypassing it

the snow
Alaskan Malamute
won't go home

a cold day
a flock of sparrows silent
in a bush

Haiku by Zdenka Mlinar/Drawing by Željko Šajh

oluja —
padanje i lomovi
rađanje stiha

the storm —
falls and fractures
bearing verses

Ljudmila Milena Mršić, Ivanić-Grad

town in the fog
the skyscrapers
hung on sunbeams

a narrow stream
frozen river carrying
the wild ducks

snow storm—
on a weathered house
smoke piercing the snow

snow drift at the door
arabesques encircled
old woman's eyes

a deserted house
candles hung from the ceiling
light by sunshine

my patient neighbour
allows the wind to sweep
dry snow from the yard

Vjekoslav Mršić, Ivanić-Grad

evening light—
a single candle at the cemetery
warms all souls

Jasmina Mužinić, Zagreb

from the dept of sea
my ear splashed by
murmur from the shell

winter in the city
bare feet of the beggar
melt the snow

Tugomir Orak, Varaždin

spring wind
carrying the dandelion seed
into snail's shell

the dog's barking
stops the fog
in the cobweb

on the shirt
with flower design
a swarm of bees

Senryu

his thinning hair. . .
on the head more visible
bullet scar

dinner party
a couple of flies make love
on the Peking Duck

an experienced angler
stealing a worm
from the duck's beak

The Kajkavian dialect

the shadow of Moon
in the willow's shadow
looks like a frog

moonlight—
a song of lark
glistens in the stream

a scarecrow
listening to grasses
growing in moonlight

Franjo Ordanić, Oroslavje

summer scorch
parsley having a haircut
to strengthen the roots

ripening summer—
sunflower's under the burden
bowed its head

Anđelka Pavić, Beli Manastir

the train window—
the fields under the snow
seem as idyllic scenes

the frost in November
in the yard an apple tree
still unpicked

Christmas without snow
with false glow glitter
fir trees in the square

a patch of fog
on the top of an old pine tree
looks like a ghost

Translated by the author

Dobrilo Pavić, Beli Manastir

a crouched sparrow
bellow the gutter watches
its predator

the fruit pickers
look towards the west
removing their fatigue

below the clouds
whose winter is taken away
by a migratory bird?

why does a rooster
sing before the dawn
even if it's cold?

Translated by the author

Dejan Pavlinović, Pula

plop !
white pebble
turns blue

warmed
from the neck and upwards . . .
January sun

Translated by the author

Lajčo Perušić, Zagreb

black hat on his head
the sun slanted
a stream of sweat

museum of the classics—
spider on the wall
shrouding a painting

poppies by the road
cloaked in the red
guarding the granary

Dunja Pezelj-Jurlin

sunshine and mimosis
a yellow glistening
in my garden

soft waves
a lullaby at the beach
disrupted by a gull

the reef returns
broken sounds
of the midday bell

under tree tops
on the bathers' bodies
drawing of the leaves

Senryu

his discussion
with himself only
a full bus

Alka Pintarić, Zagreb

autumn above the town
a wandering child
lost in the fog

an old bench
another beggar smiles
to the morning

loud tolling. . .
a tom-cat swaying
on the rope

the wind swings
a leaf from the oak
through the air

Julijana Plenča, Rijeka

Silver moon—
the mountain lakes
in the sky

A sweet smell
of roasted chestnuts—
autumn on the table

Marija Anđela Pogorilić, Rovinjsko Selo

a flock of sheep
in the pasture – the sheepdog
in the forefront

Senryu

craving for love
a young lady shows off
her bosom

a theater play
a prompter behind the scene
supporting actor

Jasna Popović Poje, Novska

PARASOLS IN NOVEMBER

a winter jacket
on a green pail
in the sandbox

leaving a garage. . .
pumping the tyres
of the children's bikes

ball over the leaves
soccer in the orchard
at noon

children from the school
in short sleeves—
end of November

end of November—
a blue parasol on the balcony
wide open

Ivo Posavec, Koškovec

a smoke above chimney
sparrows warm up on the roof
of an old house

late autumn
on the scarecrow
black ravens

The Kajkavian dialect

autumn fog
hiding all the houses
the smell of smoke

the morning
the sun crawls
up the old ladder

Badnjak
cila kaleta vonja
po bakalaru

Christmas Eve
the whole alley smells
of codfish

Translated by Marinko Španović

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

Jasminka Predojević, Zagreb

in granny's yard
a deserted rocking horse—
grown up grandchildren

the wind swings
on the rocking horse
no children in sight

a loud rattle
of the butterfly's wings
the folk trade fair

Senryu

thriving book launch
food gone before
an official end

Josip Prudeus, Samobor

summer arrives
amidst a field of barley
a red butterfly

a mature man
in an half empty dust bin
picking at nothing

an open window
light and dark enter the room
whenever they want

Slobodan Pupovac, Zagreb

a cloud above us
covered the bright sun—
shadows gone

hoeing,
scattered soil in the air—
a motionless lizard

walking in the stream—
on my feet thick
winter shoes

walking
over the whiteness—
yellow tracks

from the field
water ran away to the river
in its winding road

the snowman's head
growing
as it rolls down

Vida Pust Škrgulja, Ivanić-Grad

the north wind
a holiday morning freezing
the edge of the duster

a trembling old man
in search of Christmas gifts
in the bags with waste

my friend's word, while
the winter wind carries a swarm
of the snowflakes

Ljubomir Radovančević, Zagreb

a clear stream—
a bear pulls out salmon
from its own shadow

spring noon
the olive orchard overgrown
with the Spanish broom

paddy field—
the whole farmer in the shade
of his hat

uncurbed fire
olive trees send the ants' souls
to the space

an old oak
its shadow dozing
in the shade

The Kajkavian dialect

a frozen ditch
tom cat strolls
to the other bank

from hill to hill
a black caterpillar crawls
towards the cemetery door

Senrju

the city of light—
in its dark streets
even darker shadows

the beggars shadow
disappears with him
from the church's door

Senrju – the kajkavian dialect

a village dude
the courage attached
to his hat

between breasts
of a girl
a small Jesus

Mira Rajter, Brezovica

wine plucks at
the leaves – hopping walnuts
put me to sleep

in a grey lake
autumn mixing
lively colours

the first drops
wrinkled my reflection
in a blue lake

Stjepan Rožić, Ivanić-Grad

Senrju

an express
full of SMS messages
slides through the night

Christmas concert
between her legs snoring
violoncello

The Kajkavian dialect

St. Martin's Day
a drunk street curves
among the vineyard hills

Ljiljana Ružićka, Zagreb

CROATIAN CITIES

in the plain the Strossmayer* Cathedral outgrew the oaks

Đakovo – *Basilica of St. Peter; it was built 1866-1882 under Josip Juraj Strossmayer; a Croatian politician, Roman Catholic bishop and benefactor.*

statue of a mermaid tenderly washed by camellia petals
Opatija

Summertime in the crowd – Diocletian's* statue stops my steps

Split – *Diocletian was a Roman emperor from 284 to 305.*

cannon shot from Grič*– it drove away the birds from the bronze horseman

Zagreb–*The Grič cannon (Croatian: Grički top) is one of the Zagreb landmarks. According to one legend, a cannon shot from the Lotrščak tower soared over the river Sava and landed in the Turks' encampment, right on a platter of chicken that was being carried to the Pasha for his lunch. The Pasha decided against attacking a city of fearsome sharpshooters so Zagreb escaped invasion.*

in Arena only the gulls remained after the film festival

Pula – *The Arena is the only remaining Roman amphitheatre to have four side towers and with all three Roman architectural orders entirely preserved. It was constructed in 27 BC – 68 AD and is among the six largest surviving Roman arenas in the World.*

the breeze brings the tones of sea organ to me

Zadar

St. Blaise with his palm – he protected the ancient walls

Dubrovnik – *for over a thousand years, the city of Dubrovnik, Croatia has celebrated the feast day of Saint Blaise by staging one of the grandest and most impressive annual festivals in the world.*

the cypress wall guarding the cemetery peace from the Spancirfest*

Varaždin – *Spancirfest is a great outdoor artistic workshop where the artists and the audience participate equally. Different events during the festival take place in the city's baroque centre, at the end of August.*

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

buku buka i
dječju graju nadjačalo
cvrkutanje

noise of a waterfall
and children's hubbub is
overpowered by warbling

Translated by Marinko Španović

Slavica Sarkotić, Lekenik

as if petals
of some wondrous flower
footsteps in the snow

an empty room
on the table thirsty
flower in the vase

a distant shot
frozen tear
in the dog's eye

Monoku

in the room's nook a spider weaving the web for its dreams

Antonija Selaković, Zagreb

autumn at play
with its color palette
a crow hides an accorn

fallen leaves
hiding the walnuts
under an old tree

green thread
endlessly stretched—
mountain slope

up and down
a squirrel rushing
to store the food

Rudi Stopar, Sevnica

a wild garden—
overgrown driveway
to a still cottage

noisy turtledoves
on the edge of a field—
a row soil

leafless bushes
in the waves of ripe buckwheat
a flock of sparrows

twilight
darkness seals houses
before the sleep

Translated by the author

Dinko Sule, Grohote, Island of Šolta

downhill
the sun rolled
into a new day

restless birds
the sun enchained
the mirror of the sky

Vjekoslav Sulić, Osijek

A rod rest
left behind the water
put forth leaves

Stranded punt
the reeds grow around it
and through its bottom

Linden in bloom
but where is the scent
you thievish wind

Only a pet dog talks
with thunder roaring
the summer storm

Senrju

My new neighbour
destroys the garden fence
and makes a new one

Translated by the author

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

prolom oblaka
ulica očišćena
od prolaznika

cloudburst
the street is cleaned
from passers-by

Translated by Marinko Španović

Miljenko Šimunović, Ivanić-Grad

a drizzle
under the burdock's leaf
summer

spring sun shines upon
the castle's walls – an ant
descends with its prey

dusk in blossoming peach–
fragrance of primrose in the grass
and promise of a good night

the beacon's eyes
augur the seaway
to the autumn Bora

a cover of snow
snowflakes flickering like
the stars in the night

Željko Špoljar, Zaprešić (1943-2017)

budding trees
the first primroses grazing
the low grass

a call of the gull—
the waves perishing
on the rock

everything around me
made unreal by
silvery curtain of rain

winter afternoon
darkness envelopes
the trees' skeletons

Ljubica Šporčić, Sisak

twilight
a flock of starlings lands
in the shrubs

sunny morning
yellow field of wheat swaying
with the sweet smell of bread

blue violets
pressed in a bunch—
such fragrance

Senryu

behind the curtain
my eyes live life
of my neighbours

The Kajkavian dialect

a deep mud
through the dark a boy walks
his path to the school

Mihael Štebih, Čakovec

waiting for days. . .
each autumn clouds are
true painters!

as if breathing
the sea washes pebbles
the whole night

warm afternoon
the sea glistens
spread over the bay

summer afternoon
sky without clouds
sea without the wind

meeting her again. . .
autumn gifting us
separately

snowing in the town
the streets wearing
colorful jackets

Vladimir Šuk, Oroslavje

without passport
up and down the border
a pack of boars

Senryu

roasted chestnuts and the must
swollen bellies
prognosis: the farts

a white dove
cares not for the razor wire
in transit. . .

Luka Tomić, Makarska

a dried marsh
mourning for the sky
not the water

Bora in Primorje: *
gust after gust
in rhythm without rhythm

**Croatian Littoral*

I don't wish to see
the full moon
it won't let me sleep

Senryu

a pack of wolves
inviting a flock of sheep
to socialize

look, the man!
said Pilate to the mob:
Crucify him, crucify him!

an alcoholic
donates the cathedral
for the mass wine

Marija Trinajstić Božić, Vrbnik

The Chakavian dialect from the town of Vrbnik

each new gust of Bora stronger and stronger
shadows of the bare boughs dancing on the ceiling

Silva Trstenjak, Štrigova

sewing accessory box–
in the hole of a button
an ant

about to rain
turtle-dove's cooing
merges with the sky

red snow
from the bunch of flowers
fallen crepe paper rose

frost
a daisy cloaked
with a feather

Štefica Vanjek, Ivanić-Grad

barking of the dogs
the moon travels through the village
followed by shadows

bells in the grass
rocked by the wind,
buzzing meadow

hidden on the swing
the moonlight rocking
an old tom cat

The Slavonian Ikavian dialect

over the stuble field
a barefoot boy runs after butterfly–
cows at pasture

white horses raised
a cloud of dust
driving the corn

lopsided barn
swallowed a field of maize—
strong north wind

Senryu

his moustache
catching the noodles,
soup in his lap

his hunched toes
pinched his shoes,
sweated forehead

yesterday she danced
crying today . . .
her painful knees

false teeth in the pocket
acting castanets—
rock and roll played

Đermano Vitasović, Pula

buzzing of mosquito
my body shudders
from its landing

the fog
occupied the bench
with leaves

Bora—
the magpie's nest dancing
on the top of the tree fork

The Chakavian dialect

under my shoes
hardened grasses crackling
the whiteness of frost

Senryu string: THE DONKEY RACE

the hoofbeats
audience of small place
applauds behind the curve

the donkey race
in the air an arm
and a hat

rider fell
from the donkey
children's joy

wreath of the winner
browsing it, satisfied
all donkeys

after the race
glistening tear in the eye—
tied again

a loud applause
a small jackass faster
that the rider

Gordana Vlašić, Oroslovje

late autumn
primroses fooled
by a breath of spring

outdoor market
befriended
worms

a quince
warm with sunshine
and it will rain

Senryu

an armistice—
what does it mean
to a trembling doe?

last season's dress—
with a new scarf
a great hit

a small house
a little dog
a great guardian

Jadranka Vučak, Split

THE CRANES
screaming gulls:
a brawl before sleep
on the crane's boom

the cranes
in moonlight
taller than chimneys

at dawn
the cranes full of
the seagulls

through the mist
the crane booms
rotating

a ferry sailing
through the construction
of the slim crane

hurrying down
a crane operator descends
before the sun

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

(Makovi se referiraju na Bashoov haiku o Matshusimi poslovično lijepoj japanskoj pokrajini)

makovi, makovi
crveni makovi,
da, makovi

poppies, poppies
red poppies
yes, poppies

Matsushima ya
aa Matsushima ya
Matsushima ya

Translated by Marinko Španović

Đurđa Vukelić Rožić, Ivanić-Grad

Senryu

google earth
vertigo before
landing

the tenth date
still not seen
his wallet

Aljoša Vuković, Šibenik

colorblind man—
a little different view
of the rainbow

the woods' silence
inhaled by the eyes
of a deaf-muted boy

winter dusk
puts on a lamp
in my room

Senryu

“fishbone”
catching signals
and the stars

strands of hair—
gel puts dandruff
to hibernation

a sleeping pill
silenced
my alarm clock

Milka Vurdelja, Gospić

from the mountain road
a dry Bora sweeps
virgin snow

evening at the stable—
a stream of warm milk
in the pail

Miroslav Vurdelja, Zagreb

from the slurry
rises a large pile
of grunting mud

starless night
wings of a night bird
cut the silence

Senryu

a divorce
they split the books
and friends

Andrej Zbašnik, Čabar

clear sky
my wishes fall down
very slowly

Senryu

a dust bin
full of waste food
full-fed and asleep

Božena Zernec, Krapina

ETHNO VILLAGE

time stopped
among linen threads
trapped shuttle

unfinished linen
a dummy plaits sunbeam
into a linen

sound of an anvil
a blacksmith coins horseshoes
for other man's luck

a polished spade
shining in the sun
supporting the barn

the dumb wires
but tamburitza brings joy
with its colours

a spider
in the toy cradle
weaving a cover

Đurđica Zrinščak-Družinec, Stubičke Toplice

a rose
in the vase
not flowering

autumn—
colours departing
with the sun

my butterfly
kissed a flower
in my neighbour's garden

Monoku

a wreath of autumn rustles on the summer house

a stork in the nest with a blue roof

a warm spring wind sweeps the winter dream

Senryu

having coffee
with my girlfriends—
my eye on the clock

a nightmare—
my heart beats with
clasped hands

Milan Žegarac-Peharnik, Samobor

Who hung
all those boughs
over the full Moon?

Jelaous wind
takes my darling's words
far away.

All dry leaves
rushing after the bus.
Wind follows them.

Forgive me, flower!
You would live much longer
on the meadow.

Amidst thicket
a forgotten draw well
started to croak.

stari kesten
obično s osmrtnicom
nedavno posječen

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

stari kesten
obično s osmrtnicom
nedavno posječen

an old chestnut tree
usually having an obituary
felled recently

TANKA BY CROATIAN AUTHORS IN ENGLISH

Mirta Abramović, Đakovo

sound of paces
in my nostrils sweet smell
of fresh buns
a guide dog and a white stick
move passers-by apart

sea and I
covered with the clouds
and the gulls' calls
rare raindrops
silenced the beach

Danica Bartulović, Podstrana

yellow buds
covered in frost
tear on my cheek
yesterday the sun cuddled
the gulls and the sea

the night sky
yearning and dreams
among the stars
a tender song
about an eternal love

Jagoda Bešlić, Split

mother's arms
trapped with children
time goes by
in the new mornings they wake up
as grown people

on your face
while talking merrily
your lips smile
in my eyes its an invitation
for a kiss

Zlata Bogović, Varaždin

in the twilight
the scent of acacia carried by
the restless wind
barking disappeared
in an empty yard

down an hourglass
leaking grains of sand
for an ill man
the sun in the window
a soft-boiled egg

Josipa Braut, Viškovo

in the flower shop
a young girl
with her smile
arranging the flowers
for joy and sadness

waves tossing
a lost ball
to the beach
and it returns it to them
again and again

Sonja Buljević, Buje

sea covers the beach
by a net of its waves
catching nothing
beside me caught with you
in the cuddle of the sand

in a blue mirror
reflection
of a white ship
a lone shell on the beach
evokes the sea

Božica Đelalija, Brezje, Sv. Nedelja

on the horizon
the sea kisses sun
the waves whisper
shared memories
to a rocked boat

summer brought
ox-wye-daisies to the field
grazing bees
my darling's lips are sweet
like the most beautiful flower

Ivan Gaćina, Zadar

Days passing by
through the painful labyrinths
of a lead tears.
Flowers bend under
the winds of hope.

Luring beauty
in the timeless woods
of Earthen heaven.
Colourful butterflies
connect two worlds.

Vilma Knežević, Viškovo

Kyoka

in the ZOO
too much scratching
monkey business
infected are the visitors
on the other side of a cage

an illusionist
from his hat he picks a pigeon
from his sleeve a hare
from his cup he drinks
the milk of bird

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

povratak ribara
posljednji titraji
svjetionika

fishermen come back
last flickers
of the lighthouse

Translated by Marinko Španović

Sonja Kokotović, Zagreb

Drinking wine
left in other people's glasses
in front of the tent
with the crowd he lives
the town's fairytale of Christmas.

The warrior's tear
in a long line of memories
painful past.
On the wings of a prayer
all soul's of Vukovar.

Evica Kraljić, Nova Gradiška

your arm
warming me tonight—
through closed window
silent dawn
peering

my tired thoughts–
I let them lay on your
brittle shoulders
covered with the stars
we drown into sweet dreams

Tonka Lovrić, Split

the wedding
an old photography
of my parents
time has eaten the frame
I'm saving the memories

in her night robe
my neighbour with a candle
rushing to the cemetery
again without flowers
and so every single day

Marija Maretić, Žminj

storm at night
dispersed the clouds
sunny morning
paraglider above the town
seizes people's views

Sunday morning
the bells announcing
the joy of mass
grandchildren in the bed
grandparents in the church

Zdenka Mlinar, Zagreb

first spring flowers
like the fairies
adorned the hill
just born shine of eternal love
wakes up and grows

in a soft twilight
caressed by its mother
child sleeps
playful sunbeams
wake him from the dream

Ljudmila Milena Mršić, Ivanić-Grad

the snow storm
an eco train without smoke
children's game
on the kitchen table grows
a castle built of puzzles

wooden duck
pulling ducklings on sidewalk
brand new wheels
one duckling with red
the other with blue

Alka Pintarić, Zagreb

freakish cart
pulled by four horses
cuts wilderness
laughter of chilled children
in the snow storm

steep rocks
nowhere a live being
roar of the train only
the runaway migrants
in the moment of adventure

Julijana Plenča, Rijeka

On the palm of morning
stories of a new days
are written.
Just like always
night is gone to dreams.

Ivo Posavec, Koškovec

A bench stretched
under an old birch tree.
Silent turtle doves.
The wind of an early autumn
breaking bough after bough.

Tired legs
shortening a long path
home in view,
while a sweaty hat
calms down equable steps.

Ljubomir Radovančević, Zagreb

dreaming my love. . .
more often and longer
in bed alone
with hope I will dream of you
again some day my love

a swing and bench
in front of the house
a lone old woman
sunbathing thoughtfull
catching the last warmth

Ana Smrk-Habazin, Zagreb

A distant shore
stretching as if from a dream
after mending
with the sky in a tender
embrace of twilight.

Dewy light
over a small meadow
flickering
like glistening of the river
in the words of a wanderer.

Zrinka Superk-Andrijević, Zagreb

standing in the field
a plain around me
till the horizon
silvery air in the East
while the West sky burns

tiny am I
quivering in glory
of the day's end
sensing the size
of endless space

Željko Špoljar, Zaprešić (1943-2017)

a green moon
among green leaves
reminds of Lorca
Córdoba, far away
Córdoba, far away

full of turtle doves
cooing to the morning
this tree line—
red leafed plum glistening
with the strength of spring

Vladimir Šuk, Oroslavje

Kyoka

with chicken meat
a plate of risotto and smell
of the green peas
with his spoon a boy pushing them
to the edge of a plate

a nervous girl
on a diet today
a pea bean only
in her thoughts boiling
a full pot of hot beans

Štefica Vanjek, Ivanić-Grad

the morning sun
emerges behind a tree
nightingale on the bough
announcing revival
of a spring day

Đermano Vitasović, Pula

a red combed rooster
counts hens in the yard
with his suitable steps
while bora flaunts
with his pomp tail feathers

a young girl
needlepoints her wishes
with cherry blossoms
song on the lips
of a flustered soul

Gordana Vlašić, Oroslovje

cuddled
under an umbrella—
the rain
has stopped and we
didn't even notice

a single
chipped plate
on the family table
from the garden the scent
of flowering hyacinths

Milka Vurdelja, Gospić

over the yard
wind scatters the leaves
from a pile
in yellowed grass
tracks of a grabber

the sunset
softer is the birdsong
tired paces
the moonlight flows
over a mowed meadow

Andrej Zbašnik, Čabar

the night
sweaty bodies scream
in love knots
building the world
of eternal puzzles

symbols depleted
no use of fears from the world
without purpose
for love is unyielding
in bearing the suns

Đurđica Zrinščak-Družinec, Stubičke Toplice

murky clouds
greyed the air
the rain
rinsing you
from my eyes

drowning
in your embrace
for a while
breathless I wake
from another dream

TAN RENG

Marija Hlebec and Đ. V. Rožić

under the eaves
rocked in a green lantern
wakes a tiny bird
under the feathers in the hay
it hides an important secret

Haiku i fotografija/Haiku and photo by Ivo Markulin

buđenje
javljaju se cvrčci
jedan po jedan

awakening
crickets are calling
one by one

Translated by Marinko Španović

NAGA UTA (Choka):

Zlata Bogović: MY BAROQUE VARAŽDIN

In our Old Town
music like in the old times,
ladies are dancing
in shiny crinolines.

Wearing white gloves
young men are bowing lightly,
while close to their legs
the sabres are glittering.
An armoured knight glistens
from centuries of darkness
in these baroque evenings.

Another evening
traditional, noble ball
with distinguished guests
diplomats in their tailcoats
the dance as per list
in the ladies' dance cards.
Food is offered
in the shiny silverware
the old Vienna manner.

From the concert hall
during the baroque evening
Strauss invites us
in the rhythm of the waltz
while Bizet's Carmen
taps the castanets.
Music echoes.
Concert in the Cathedral
as always, with all seats filled.

The results of the Croatian International Haiku Contest in English

12th Pumpkin Festival –haiku on the theme of the gourd. The contest was organized by the Haiku Association “Three Rivers” and Tourist Board of the town of Ivanić-Grad. We received haiku by 72 authors from 26 countries. The Selector was Carole MacRury.

FIRST PLACE/PRVO MJESTO

Ana Drobot, Romania

pumpkin field–
unknown faces
in the crowd

polje buča –
nepoznata lica
u masi

SECOND PLACE/DRUGO MJESTO

Eduard Țara, Romania

towards dawn–
the full moon leads
a row of pumpkins

pred svitanje
puni mjesec predvodi
red buča

THIRD PLACE/TREĆE MJESTO

Carl Seguiban, Canada

family dinner–
the taste of a bitter gourd
lingers

obiteljska večera –
okus gorke buče
nas povezuje

HIGHLY COMMENDED/VISOKE POHVALE

Jan Benson, USA

pumpkin harvest
the old straw-man
thinning

berba buča
sve tanji je stari
čovjek od slame

Georgiana Cucu, 14, Romania

after Halloween–
the pumpkins’
hollow looks

Noć vještica –
izdubljen izgled
buča

Goran Gatalica, Croatia

pumpkin blossoms—
our migrating silence
across the field

cvjetovi bundeve —
tišina među nama
putuje poljima

Jonathan Humphrey, Tennessee, USA

mining town—
ants file
into pumpkin blossoms

rudarski grad —
mravi ispunjavaju
cvjetove buča

Lee Nash, France

standing in line
for winter soup
a harvest of gourds

u redu za
zimsku juhu
berba buča

Vanessa Proctor, Australia

blazing sunset
the farmer sings Nessun Dorma
to his pumpkins

gorući zalaz
ratar pjeva Nessun dorma
svojim bučama

“Nessun dorma” (“None shall sleep”) is an aria from the final act of Giacomo Puccini’s opera Turandot./ “Nitko neće spavati” je arija iz završnog čina opere Turandot, Giacoma Puccinia.

COMMENDED/POHVALJENI RADOVI

Adjeji Agyei-Baah, Ghana

an old man
harvesting pumpkins
the stiffness of his spine

starac
ubire buče
ukočenost njegove kičme

Elisa Allo, Italy/Switzerland

Filling the silence
pumpkin seeds crumble
beneath my feet

Ispunjavajući tišinu
koštice buče drobe se
pod mojim stopalima

Marilyn Appl Walker, Georgia, USA

darkness. . .
our smiley-faced pumpkin
lights the way

tama . . .
naša nasmiješena buča
osvjetljava put

Julie Bloss Kelsey, USA

a smell of wood smoke
combined with decaying leaves
. . . salted pumpkin seeds

miris dima drva
s truljenjem lišća
. . . slane koštice buče

Cherese R. Cobb, Tennessee, USA

Braille—
she feels the raised bumps
on a gourd

Braille —
ona osjeća ispupčenja
na buči

Zoran Doderović, Serbia

a large gourd
the old man measures it
with his walking stick

velika tikva
starac je odmerava
drhtavim štapom

Simon Hanson, Australia

first the trellis
then the oak tree . . .
pumpkin vine

prvo na odrinu
pa zatim na hrast . . .
cima buče

Jonathan Humphrey, Tennessee, USA

custody battle—
djeteta —
the twist
in the pumpkin's stem

borba za starateljstvo

zavijutak
bučine peteljke

Vanessa Proctor, Australia

autumn festival
the smallest pumpkin nestles
in a toddler's hand

jesenji festival
najmanja bučica se ugnijezdila
na dlanu dječaka

Carl Seguiban, Canada

pumpkin field—
the village elders
on their knees

polje buča—
stariji ratari
na koljenima

Dimitrij Škrk, Slovenia

muddy field
a little boy in red boots
counts gourds

na blatnom polju
dječak u crvenim čizmama
broji buče

Our next PUMPKIN HAIKU CONTEST ends on June 30, 2018!

Fotografija Stjepan Rožić, haiku Đ.V.Rožić/ Photography by Stjepan Rožić, haiku by Đ.V.Rožić

back home—
after many wing beats
twig after twig

povratak domu –
nakon mnogih zamaha krilima
grančica po grančica

The result of the Croatian International Haiku Contest in English

The theme: White stork

The contest was organized by Public Institution Green Ring of the Zagreb County and the Haiku Association “Three Rivers”, Ivanić-Grad

We received haiku by 170 authors from 38 countries. The adjudicators were: Marta Majorka Chocilowska (Poland), Iliyana Stoyanova (Bulgaria/Great Britain) and Eduard Țara (Romania). They decided as follows:

Međunarodni natječaj na engleskom jeziku: tema “bijela roda”

Natječaj su organizirali: Javna ustanova Zeleni prsten Zagrebačke Županije i Udruga “Tri rijeke” HPOI, Ivanić-Grad. Primili smo radove 170 autora iz 38 zemalja. Prosudbena komisija u sastavu Marta Majorka Chocilowska (Poljska), Iliyana Stoyanova (Bugarska/Velika Britanija) i Eduard Tara (Rumunjska) donijela je odluke o nagradama i pohvalama kako slijedi:

FIRST PRIZE/PRVA NAGRADA

Maria Tomczak, Dambonia, Poland

deep winter
a stork feather trembles
in the dream catcher*

duboka zima
pero bijele rode drhti
u hvataču snova*

*A small hoop containing a horsehair mesh, or a similar construction of string or yarn, decorated with feathers and beads, believed to give its owner good dreams. Dreamcatchers were originally made by American Indians.

**Krug od vrbove grančice s mrežom od vlasi konjske grive, ili slična konstrukcija s vunom, urešena perjem i kuglicama. Američki indijanci su vjerovali da svom vlasniku donosi dobre snove, te je tako nazvan hvatač snova.

Essay

Maria Tomczak: Storks are special birds for Poles

I am a haiku poet and digital artist living in Opole, Poland. My first classical haiku I read as teenager was Buson's “dead wife's comb” and it was in the late 90s. My own haiku I have been writing since 2004. Luckily at the beginning of my journey I met great people who helped me understand what exactly that

form is, then over the years I have experimented a lot with my poems, often breaking some rules.

Although I respect and like the classical haiku of Japanese masters, I find myself better at writing modern haiku. I believe that every literary form including haiku should search for new and evolve. I think that the contemporary reader is demanding and does not look only for idyllic images in the haiku, but wants to find there also seemingly hidden layers of emotion and deeper meaning. My favourite contemporary artists write this way and I also try to. For more than a year I have been a co-editor of Wild Plum - a haiku journal. It has given me the opportunity to meet artists from around the world and get to know their wonderful works.

It is a great honour for me to win the White Stork Haiku Contest. Storks are special birds for Poles. Not only because they are signs of upcoming spring, but also because about 25% of world population of white storks are nesting in Poland. They are unique, beautiful and like no other wild birds, they live close to man, planting nests on barns and pylons. Also farmers appreciate their help in pest control. According to Old Slavic beliefs, white stork was once a man entrusted with an important mission. He had to keep a bag full of amphibians and reptiles. However, he did not succeed, and the contents of the bag spread around the world. The man who allowed it was turned into a stork for punishment. For the rest of his life he has to collect what has escaped. It's just a legend, but storks still remain an important part of Polish folklore.

Observation of storks is a real pleasure, especially for people like me, who live in the cities and rarely have the opportunity to see these birds. For me as a haiku poet is an inspirational theme and I am sure not only for me.

Maria Tomczak: Rode imaju veliko značenje u Poljaka

Ja sam haiku pjesnikinja i bavim se digitalnom umjetnišću, živim u poljskom gradu Opole. Prvi klasični haiku koji sam pročitala još kao tinejdžerica bio je Busonov „češalj mrtve žene“ a bilo je to devedesetih godina prošloga stoljeća. Haiku pišem od 2004. godine. Nizom sretnih okolnosti, već u početku svoga putovanja upoznala sam krasne ljude koji su mi pomogli razumjeti što je točno ta književna forma – haiku, te sam tokom godina istraživala pišući mnoge pjesme-haiku, često izvan nekih pravila.

Mada poštujem i volim klasične japanske majstore, bolja sam u pisanju modernog haikua. Uvjerena sam da svaka književna forma pa tako uključujući i haiku treba biti u potrazi za novim i evoluirati. Mislim da je čitatelj haiku poezije u današnje vrijeme zahtjevan i nije u potrazi samo za idiličnim prizorima u haikuu već želi otkriti u njemu naizgled skrivene

slojeve osjećaja i dubljeg značenja. Moj omiljeni moderni autori pišu na ovaj način a pokušavam to i ja. Više od godinu dana ko-urednica sam u haiku web časopisu Wild Plum. To mi je dalo mogućnost da upoznam pjesnike diljem svijeta i upoznam njihov rad.

Počašćena sam pobjedom na natječaju za haiku na temu „bijela roda“. Rode su poljacima važne ptice. Ne samo stoga što su one vjesnici dolazećeg proljeća već i stoga što se otprilike 25% svjetske populacije roda gnijezdi u Poljskoj. Jedinstvene su i lijepe, ne vole druge (divlje) ptice, žive u blizini čovjeka gradeći gnijezda na stajama i stupovima. Također, ratari cijene njihovu pomoć u kontroli štetočina. Prema starom slavenskom vjerovanju, bijela roda jednom davno bila je čovjek kojemu je povjerena važna misija. Trebao je čuvati vreću punu gmazova i vodozemaca. Međutim, nije bio uspješan te je sadržaj vreće utekao i razmnožio se planetom. Ostatak svoga života morao je provesti skupljajući ono što mu je uteklo. To je samo legenda, no rode su još uvijek važan dio poljskoga folklora.

Promatranje roda je veliko zadovoljstvo, tim više što ljudi poput mene koji žive u gradovima rijetko viđaju ove ptice. Za mene kao haiku pjesnikinju vrlo su inspirirajuća tema i sigurna sam, ne samo meni.

Opole, Poljska, 14.4.2017.

SECOND PRIZE/DRUGA NAGRADA

NINA KOVAČIĆ, Zagreb, Croatia

by the river
twilight envelops
a white stork

pored rijeke
sumrak obavija
bijelu rodu

THIRD PRIZE/TREĆA NAGRADA

SHRIKAANTH KRISHNAMURTHY, Erdington, United Kingdom

changing winds
the last white stork leaves
with my child

promjenjivi vjetrovi
posljednja bijela roda odlazi
s mojim djetetom

HIGHLY COMMENDED/VISOKE POHVALE , in no particular order

JOE McKEON, Strongsville, Ohio, USA

breached levee
a white stork shifts
to the other leg

probijen nasip
bijela roda se premjestila
na drugu nogu

NEAL WHITMAN, Pacific Grove, California, USA

one lone white stork
lifts off the mirrored lake—
fading echo

jedna bijela roda
polijeće sa ogledala jezera —
nestaje jeka

NIKOLAY GRANKIN, Krasnodar, Russia

a white stork on the roof
I tell grandson how I met
his grandmother

roda na krovu
unuku pričam kako sam upoznao
njegovu baku

ERNEST J. BERRY, Blenheim, New Zealand

white stork
the sacred script
a shade whiter

bijela roda
sveti rukopis
nijansu bjelji

RAMESH ANAND, Chennai, India

departing stork
the outstretched neck
of a granny

odlazi roda
ispruženi vrat
stare bake

ANN MAGYAR, Brighton, Massachusetts, USA

cirrus clouds
the white stork unfolds
its wings

cirusi
bijela roda širi
svoja krila

KEITH A. SIMMONDS, Rodez, France

A fleeting shadow
upon the white stork's wings. . .
mum's fading breath

Prolazna sjena
na krilima bijele rode ...
slabi majčin dah

COMMENDED/POHVALE, in no particular order

ADJEI AGYER-BAAH, Kumasi, Ghana

moonlit shore
the white stork pecks
within its shadow

mjesečina na obali
bijela roda kljuca
po svojoj sjeni

ROSA CLEMENT, Manaus, Brazil

migration time
the white stork's nest
fills with snow

vrijeme selidbe
gnijezdo bijele rode
puni se snijegom

VLADIMIR LUDVIG, Dubravica, Croatia

sadness
stork bypassed our chimney
again

tuga
roda zaobišla naš dimnjak
ponovno

HRISTINA PANDJARIDIS, Bulgaria

a white stork
the boy asks it
for a new daddy

bijela roda
dječak moli da mu donese
novoga tatu

Fotografija/Photography: Hans Kristian; Haiku by Goran Gatalica

Haiku Master on Biei, Hokkaido/September 2017

autumn deepens
behind morning velour
collision of antlers

duboka jesen -
iza jutarnjeg velura
sudar rogova

FROM ABROAD / IZ INOZEMSTVA

In memory of Jane Reichhold (1937 -2016)

long hard rain
hanging in the willows
tender new leaves

ancestors
the wild plum
blooms again

coming home
flower
by flower

sea lions bark
their breath comes ashore
as mist

ancient cypress
leaning over the light
at sunrise

clouds
curved in sea foam
rainbows

morning
a touch of sea waves
the moon melts

winter begins
leaving me alone
with autumn

duga, gusta kiša
sa vrba visi nježno
mlado lišće

preci
divlje šljive
opet u cvatu

na putu do doma
cvijet
po cvijet

lavež morskih lavova
njihov dah stiže na obalu
kao magla

prastari čempres
naslanja se na svjetlost
u zoru

oblaci
zakrivljene u morskoj pjeni
dúge

jutro
dodir morskih valova
otapa se mjesec

početak zime
ostavlja me samu
s jeseni

OUR GUESTS/NAŠI GOSTI

Magdalena Banaszkiewicz, Poland

hejnał
synek trębacza
nadyma policzki

bugle call
son of trumpeter
puffs out the cheeks

vojničko buđenje
trubačev sin
napuhnulo obraze

stary portfel
nie pamiętam już ceny
tylko smak chleba

old wallet
I don't remember a price
but the bread taste

stara novčarka
ne sjećam se cijene
samo okusa kruha

coraz cieplej
krople deszczu dziurawią
wczorajszy śnieg

warmer weather
raindrops make holes
in yesterday's snow

zatoplilo
kišne kapi buše
jučerašnji snijeg

obcy dom
tylko mój cień
jest mój

stranger's house
only my shadow
is mine

strančev dom
samo moja sjena
je moja

szukając
czterolistnej koniczyny...
biel stokrotki

searching for
the four-leaf clover. . .
whiteness of daisies

u potrazi za
četverolisnom djetelinom ...
bjelina tratinčica

nie zamykaj drzwi!
w progu stoi
promień słońca

don't close the door!
on the threshold waiting
the last ray of sunlight

ne zatvaraj vrata!
na pragu čeka
zadnja zraka sunca

długa podróż
stara kobieta wciąż opowiada
o swoim życiu

long journey
the old woman tells
about her life

dugo putovanje
starica priča
o svom životu

cichnący wiatr...
drwał wyciera pot w cieniu
ostatniego drzewa

fading wind. . .
woodcutter wipes a sweat
in the last tree's shade

vjetar slabi
drvosjeća briše znoj
u posljednjoj sjeni stabla

ty i ja
w tę wiosenną noc
tylko jeden cień

you and me
in this spring night
only one shadow

ti i ja
u ovoj proljetnoj noći
a sama jedna sjena

koniec porządków
nawet Mały Wóz
na swoim miejscu

cleanup over
even the Little Dipper
on its place

završeno pospremanje
i Mali medvjed
na svom mjestu

Haibun: POŻEGNANIE

Park, który do tej pory był niczyj, od niedawna ma właściciela.

Z każdej strony zakaz wstępu.

Wraz z każdym szlabanem, każdą ostrzegającą tabliczką, traciłam to, do czego codziennie niemal biegłam.

Traciłam część mojego świata. Część życia. Tysiące niezapomnianych chwil.

Udało mi się jednak dotrzeć do mojego ulubionego miejsca po raz ostatni.

w milczeniu
naprzeciwko starego stawu...
cichy plusk wody

Haibun: FAREWELL

The park that for years used to belong to no one, recently has an owner.

From every side the enter is forbidden.

With every barrier and every warning sign I was loosing everything to what I was almost running every day.

I was loosing a part of my world. My life. All those unforgettable moments.

I was able to get to my favourite place for the last time...

without a word
at the edge of an old pond
quiet splash of water

Haibun: RASTANAK

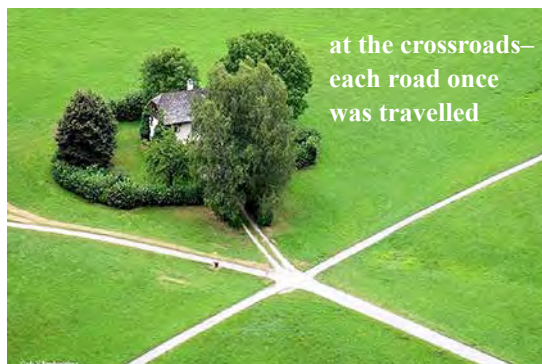
Park koji godinama nije pripadao nikomu, nedavno dobio je vlasnika. Sa svih strana ulaz je zabranjen.

Sa svakom preprekom i znakom upozorenja gubila sam sve čemu sam žurila gotovo svakoga dana. Izgubila sam dio svog svijeta. Svoj život. Sve one nezaboravne trenutke.

Još sam samo jednom mogla obići to najdraže mjesto na svijetu...

bez riječi
uz rub jezerca
tiho prskanje vode

Goda V. Bendoraitiene, Litva/Lithuania

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Goda V. Bendoraitiene

at the crossroads—
each road once
was travelled

na raskrižju –
svaki put bio je nekoć
proputovan

141st WHA Haiga Contest, April 2016

dewy willow
sunrise lights up
only one side

rosna vrba
sunce obasjava
samo jednu stranu

Mainichi, December 7, 2016

small world. . .
a child draws with a twig
the sun on puddle

mali svijet
dijete grančicom crta
sunce na lokvi

Mainichi, October 21, 2016

serene lake—
a black swan stretches its wings
among white swans

bistro jezero –
među bijelim labudovima
crni proteže krila

Mainichi, March 4, 2016

confessions. . .
everything I'd like to hear—
snowflakes over water

ispovijedi ...
sve što bih željela čuti –
pahulje nad vodom

Mainich, March 8, 2013

crossing the equator
exchange of sms...
from autumn to spring

wherever I go
I cannot rid of you. . .
spring rain

prelazim ekvator
razmjena sms-poruka
iz jeseni u proljeće

ma gdje pošla
ne mogu te se riješiti ...
proljetna kiša

Haiku i fotografija / Haiku and photography by Goda V. Bendoraitiene

a wandering path
echoes the mountain river
chasing its clear flow

lutajuća staza
odjekujući gorsku rijeku
progoni njen bistar tok

148th WHA Haiga Contest, December 2016

Pitt Buerken, Germany

feather-light
the words in the chamber
lurking silence

dragonflies coupling
flying o'er garden pond
roses bloom again

lake kao pero
riječi u komori
vrebaju tišinu

pare se vilini konjici
leteći nad vrtnim jezercem
ruže opet cvatu

The Fourth Haiku Contest: "Sharpening the Green Pencil" 2015

weekly market
your scintillizing eyes
behind the apples

seafront promenade
a sailing ship connects
two shoulder blades

casa blanca
the shadow of a cloud
on the wall

on the horizon
a glowing red ball sinking
a watchman toots

switch to standard time
all the birds start singing
an hour later

working miracles
the whole world caught in few words
addicted to art

cattails, a tribute to Jane Reichhold

morning sun
hoarfrost is thawing
on the blades of grass

White Christmas!
a roadsweeper clears away
the snow

a spruce cut down
hear how the violins sound
through the concert hall

tjedna tržnica
tvoje svjetlucave oči
iza jabuka

šetnica uz more
jedrenjak povezuje
njegove dvije lopatice

bijela kuća
sjena oblaka
na zidu

na horizontu
tone crvena lopta
stražar trubi

vraćanje na standardno vrijeme
sve ptice pjevaju
sat kasnije

čudo na djelu
čitav svijet u nekoliko riječi
ovisan o umjetnosti

jutarnje sunce
mraz se otapa
na travkama

bijeli Božić
ralica odbacuje
snijeg

srušena smreka
čujem zvuk violina
kroz koncertnu dvoranu

having read the letter
so many questions
open

pročitavši pismo
tolika pitanja
otvorena

colored fungi
gleaming on a dead tree stub
touch of forever

šarene gljivice
sjaje na mrtvom deblu
dodir vječnosti

cattails, a tribute to Jane Reichhold

Marta Chocilowska, Poland

step po horyzont
letni wiatr płacze trawy
i końskie grzyw

step to the horizon
summer breeze tangles grasses
and horse's manes

korak ka horizontu
lahor mrsi travke
i konjske grive

kwitnące wiśnie –
nawet księżyc jest lekko
różowy

flowering cherries–
even the moon is slightly
pink

trešnje u cvatu –
čak je mjesec
ružičast

pełnia –
przeprowadza
test ciążowy

harvest moon–
she's taking
pregnancy test

puni mjesec –
ona se testira
na trudnoću

góry we mgle
zamawiam dodatkową porcję
szarlotki

mountains in fog
I'm ordering an extra piece
of apple pie

gore u magli
naručujem dodatni komad
pite od jabuka

przerwany sen —
w zaśnieżonym ogrodzie
złamana gałąź

interrupted sleep—
in snow-covered garden
a broken branch

prekinut san —
u snijegom pokritom vrtu
slomljena grana

pora deszczowa
w bukiecie panny młodej
kiełkuje ziarnko

rainy season
in the bride's bouquet
a seed sprouts

kišno razdoblje
u mladenkinjoj kitici
niče sjeme

*Honorable mention in The Second International Haiku
Conference Contest, Cracow in Poland, May 15-17, 2015*

ptaki wędrowne
klucz do letniego domku
pod wycieraczką

migratory birds
key to the summer cottage
under the doormat

ptice selice
ključ do ljetne kućice
ispod otirača

The 27th ITO EN Ocha New Haiku Contest 2016 Sponsor's Award (HIA)

ścinanie trzciny
stopniowo błękitnieje
rozlewisko

tăind stuf
bucată cu bucată
gărla devine-albastră

cutting reeds
piece by piece
the backwater turns blue

sječa trske
dio po dio ustajale vode
postaje plav

*Romanian translation by Eduard TARĂ
2nd prize in 5th Haiku Contest "Sharpening the Green Pencil" 2016*

lato —
nasza stara huśtawka
wciąż skrzypi

summertime—
our old swing
still creaks

ljeto –
naša stara ljuljačka
još škripi

The Mainichi Haiku in English, 05.09.2016

pogrzeb —
jej pierwsza podróż
samotnie

funeral—
her first journey
alone

pogreb –
prvi puta putuje
sama

1st place in the 16th European Quarterly Kukai, 2016

Cherese R. Cobb, USA

drawn
from the stone wishing well
broken faces

izvučena
iz kamene fontane
razbijena lica

cupped
in the tulip
honey bee dance

obujmljen
u tulipanu
ples pčele

high noon sun—
the flaming azalea's shadow
slowly growing

podnevno sunce –
sjena plamene azaleje
polako raste

Valentine's Day—
I leave my broken heart
on the table

Valentinovo –
slomljeno srce ostavljam
na stolu

scented breeze . . .
the cat emerges
from her paper bag

mirisni lahor
mačka provirila
iz svoje papirnate vreće

inside an icicle
a single red berry
melts

u ledenici
otapa se
crvena bobica

feng shui—
the cardinal
arranges her nest

feng shui –
kardinal
uređuje gnijezdo

after the thunderstorm
no one looking, age 27
godina
I splash in puddles

nakon oluje
nitko ne gleda, 27 mi je
i skačem po lokvama

first flight
hovering above the empty nest
full moon

prvi let
lebdi nad praznim gnijezdom
puni mjesec

Beate Conrad, Germany/USA

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Beate Conrad

All prepared for
the most anticipated guest
cancelled again.

Sve spremno
za uvaženog gosta
opet otkazano.

Snow stars—
a stairway to the vaults
of heaven.

Mainichi, March 1, 2013

Snježne zvijezde –
stubište do
nebeskog svoda.

Time machine. . .
Eden blossoms out
of the dark.

Mainichi, May 1, 2013

Vremenski stroj ...
rajski vrt procvjetao
iz tame.

Rising summer moon.
I hurry for the speed lift
to the roof garden.

Mainichi, August 3, 2013

Diže se ljetni mjesec.
Žurim prema brzom liftu
put krovnog vrta.

Autumnal tunes for
a penny hurdy gurdy
man winds away.

Mainichi, November 23, 2013

Jesenje arije za
orgulje Penny
otplesao je dalje.

Slowly opening
the book of old tales
spring breeze.

Mainichi, June 26, 2012

Polako otvaram
knjigu starih bajki
proljetni vjetar.

Memorial Day—
I just sit and listen to
the sound of silence.

Mainichi, July 6, 2012

Dan sjećanja –
samo sjedim i slušam
zvukove tišine.

Jewels of sweat
the pianist changes
the key

Mainichi, August 25, 2012

Dragulji znoja
pijanist mijenja
tonalitet

Haiku i fotografija/Haiku and art by Beate Conrad

Again the angel
covered in white frost.
Passover begins.

Opet anđeo
Prekriven bijelim injem.
Počinje Pèsah*

*Židovski blagdan u spomen izlaska židovskog naroda iz egipatskog sužanjstva (bibl. knjiga Izlazak), slavi se osam dana, od 14. do 22. nisana (ožujak/travanj); Pasha

Just one clap—
the tree becomes a cloud
of starlings.

Tek jedan pljesak —
stablo postaje oblak
čvoraka.

Mainichi, October 25, 2012

Butterfly
another universe
unfolding.

Leptir
još se jedan svemir
razotkriva.

2nd Prize, Mainichi, September, 2010

November:
darkness gently dividing
man from man.

Studeni:
tama nježno razdvaja
čovjeka od čovjeka.

Mainichi, December, 2010

Rising moon—
the empty room
emptier.

uzlazno sunce –
prazna soba
još praznija.

Mainichi, September, 2011

Haiku i fotografija/Haiku and art by Beate Conrad

Singing contest:
A lark and a blackbird
gaining height.

Natjecanje u pjevanju:
ševa i crni kos
dobivaju na visini.

Smail Durmišević, Bosnia and Herzegovina

sabah je rani:
pjesme Zemlje i Neba –
čujem tišinu

early in the morning:
songs of the Earth and Heaven—
I hear the silence

le Sabah précoce:
les chansons de la Terre et du Ciel –
j'entends le silence

vidjeh u polju:
zreli maslačci šalju
djecu u nebo

I've seen it in the field:
mature dandelions send
their children to the Heavens

j'ai vu dans le champ:
les pissenlit mûrs envoient
les enfants au ciel

miriše lipa –
cvatu na staroj klupi
mladost i čežnja

fragrance of linden—
blooming on the old bench
youth and longing

l'odeur du tilleul –
fleurissent sur un vieux banc
la jeunesse et le désir

Dušan Đurišić, Montenegro

Zapamtila je
i moga praprađeda
drevna maslina.

The old olive tree
has even remembered
my grand grandfather.

Hvala susedu:
svira na violini,
a ja uživam.

I thank my neighbor,
who is playing violin,
so I can enjoy it.

Oko masline
okupila se deca –
mir naokolo.

Children congregate
around the old olive tree—
Peace spreads everywhere.

Prevela Marija Todorova

Godinama već
u dedovom selu
dim se ne vije.

For years
my grandfather's village
is smokless.

Šareni leptir
odleće u nepovrat.
I ti nestade.

Colorful butterfly
flutters beyond recall.
And you disappeared.

Preveo Ilija Kapičić

Nikolay Grankin, Russia

hard frost
on the head of a snowman
small bucket

here came winter!
I slip
on yesterday's puddle

divorce
a brazier in the yard filled
with cigarette butts

morning coffee
she is wearing
my plaid shirt

low season
a stray dog wanders
between the gulls

windy day
a butterfly whirls
with the dust

frosty morning
a bunch of keys
in the crystal bowl

sunset
an old lady's shadow
farther and farther from her

autumn evening
my grandson takes me
by my hand

jaka zima
na glavi snjegovića
mala kanta

eto zime!
okliznuh se
na jučerašnjoj lokvi

rastava
roštilj u dvorištu pun
opušaka

jutarnja kava
ona nosi moju
kariranu košulju

izvan sezone
pas lutalica skita
između galebova

vjetrovit dan
leptir se vrtloži
s prašinom

mrazno jutro
hrpa ključeva
u kristalnoj zdjeli

zalazak sunca
sjena stare gospođe
sve dalje od nje

jesenje veče
moj unuk me vodi
za ruku

it's warm
young grass under
the stop sign

toplo vrijeme
mlada trava pod
znakom STOP

Midhat Hrnčić-Midho, Bosnia and Herzegovina

sami za stolom
u kutu kafe-bara
sjedimo noćas
uz plamičak svijeće
rasplamsava se ljubav

in the corner of café
the two of us at the table
alone tonight
near a candle flame
our glimmering love

bila si u mom
snu, vedra i raskošna,
vila željena,
sve dok nas jutro nije
bezdušno razdvojilo

I dreamt of you
serene and luxurious
my yearning fairy,
until the morning
separated us unmercifully

odnijela si
tragove u pijesku
bučna rijeko
tragove u dušama
našim ne možeš sprati

carrying with you
the tracks from the sand
noisy river
traces in our souls
you cannot wash away

snježne pahulje
brzo zatrpavaju
tragove stopa
put do tebe pronađoh
po osjećaju srca

the snowflakes
covering quickly
the footsteps
the way to you I found
in the feeling of my heart

na mjesecini
sjenka lipe skriva
zagrljeni par
miris cvjetova opi
i mene u prolazu

in the moonlight
shadow of a linden hides
a cuddling couple
the scent of flowers
bewitched me while passing by

obala mora:
zagrljeni gledamo
parenje riba
sve dok se galebovi
ne obrušiše na njih

sea shore:
cuddled we watch
mating of the fish
until the seagulls
swooped down on them

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

na obzoru
oblaci uspavljaju
nemirno more

on the horizon
clouds lull
the rough sea

Translated by Marinko Španović

Inouchi Ayumi (井濃内歩), Tsukuba (つくば), Ibaraki, Japan.

息白し猫とバス待つ月曜日
frozen breath . . .
waiting for a bus with a cat
on Monday

smrznuti dah . . .
mačka i ja čekamo autobus
u ponedjeljak

短日やマフラーに頬埋めゆく
days are shortening . . .
walking with red cheeks
buried into a scarf

dani sve kraći . . .
rumeni obrazi u šetnji
ukopani u šal

オリーブの実踏みて来て海霞む
walking over olives
on the way home...hazy sea
in the distance

preko maslina
na putu prema doma ... u daljini
maglovito more

赤き実や抱えしパンの温かき
red berries by the wayside ...
the warmth of bread
in my arms

crvene bobice uz put ...
u mojem zagrljaju
toplina kruha

寒晴や吹き抜けしブラに髪洗われて
freezing sun
Bora blows through
washing my hair

mrzlo sunce
bura se probija
i pere mi kosu

寒月の ビルの窓にも 映り居り
frozen moon
reflected in the window
of high-rise buildings

promrznut mjesec
ogledava se u prozoru
nebodera

Krzysztof Kokot, Poland

stara łajba –
igła kompasu pokazuje
wschodzące słońce
old boat –
compass needle always
on the rising sun

stari čamac –
igla kompasa uvijek
na izlazećem suncu

letnia burza –
rozgrzane mury miasta
stygną
the summer storm –
heated walls of the city
cooling down

ljetna oluja –
ugrijane gradske zidine
hlade se

jesienna pełnia –
powstają z niczego
mgły nad stawem

autumnal full moon—
created from nothing
vapors over the pond

jesenski mjesec –
kreiran iz ničega
isparava iz bare

mrówka
druga...trzecia –
batalion wojska

ant
second. . . third—
troops regiment

mrav
drugi ... treći –
defile pukovnije

kuszenie Ewy –
na starej polichromii
wypłowiwały wąż

temptation of Eve—
on the old polychrome
the faded snake

Evino iskušenje –
na starom polikromu
blijeda zmija

młoda sąsiadka –
rozchylają się kwiaty
herbacianych róż

young neighbor—
spreading flowers
of tea roses

mlada susjeda –
razmiče cvjetove
ruže mjesečarke

uśmiech urwisa –
zdezelowany rower
zmienia właściciela

rascals smile—
spotted ramshackle bike
changed hands

osmijeh bitangi –
trošan bicikl
promijenio gazdu

Droga Krzyżowa –
klimatyzowane autobusy
z zamkniętymi drzwiami

Golgotha trip—
air-conditioned buses
with closed doors

križni put –
autobusi s klimom
zatvorenih vrata

polna kałuža –
koła traktora zgasily
brunatne słońce

a puddle–
wheels of a tractor turned off
the brown sun

blatna kaljuža –
kotači traktora ugasili
smeđe sunce

Bliźnięta–
w starym kalendarzu
znak zapytania

Gemini–
in the old calendar
question mark

Blizanci –
u starom kalendaru
upitnik

Ivanka Kostantino, Slovenia

starec na klopci –
parkinson odkimava
mimoidočim

old man on a bench–
parkinson shakes his head
to the passers-by

starac na klupi –
parkinson odmahuje njegovom
glavom prolaznicima

ograja –
na obeh straneh
strahovi

the fence–
on both sides
fear

ograda –
na obje strane
strahovi

pomladna burja –
na okrasnem grmičju
cvetijo smeti

spring storm–
a trash blossoms
on the shrubbery

proljetna bura –
na ukrasnom grmlju
cvate smeće

vršanje vetra –
po mokrem asfaltu
razlita luna

howling of the wind–
over wet asphalt
spilled moon

huči vjetar –
na mokrom asfaltu
razliven mjesec

gole platane –
z roso utišan šelest
ranih korakov

bare sycamore trees–
dew silenced the rustle
of early steps

gole platane –
rosa utišala šuštanje
ranih koraka

jutranji veter –
v mrzli vodi trepeta
plešasta krošnja

morning wind–
in cold water shivers
a bare tree top

jutarnji vjetar –
u hladnoj vodi trepće
ogoljela krošnja

na vaški cesti
z drvmi naložen traktor –
obzorje gori

on a country lane
a tractor with logs–
horizon on fire

na seoskom putu
traktor natovaren drvima –
horizont gori

Tanka

Mrzla tišina.
Ozek trak mesečine
deli jezero.
Ostajam polovica
nesojene dvojine.

Cold silence.
A narrow ribbon of moonlight
parts the lake.
I remain only a half
of not predestined couple.

Hladna tišina.
Uska traka mesečine
razdvaja jezero.
Ostajem tek pola
nesuđenog para.

Praznični večer.
Dež igra *Silenzio*
prek strešnih žlebov.
Za meglo sprenevedanj
zija brezno praznine.

Holiday evening.
The rain plays *Il Silenzio*
in the gutters.
Behind the fog of pretending
an abys of void.

Praznično večje.
Kiša izvodi *Silencio*
preko krovnih oluka.
Iza magle himben
zjapi ponor praznine.

Haibun: PREPIR

Otroški prepir.
Pod črnim trnom plahni
predrta žoga.

V mislih se vrnem za nekaj ur nazaj. Pred televizijski ekran.

Na obalo grškega otoka pljuska množica prestrašenih beguncev. Mladenič, z zagrenjenostjo v glasu govori o svoji poti čez razpenjeno ožino. Govori o predrti čolnu in upih, ki so potonili skupaj z njim.

Haibun: A FRAY

Children's fray.
Punctured ball under the blackthorn
smaller and smaller.

In my thoughts I return a little back, to the TV screen. The shore of the Greek island splashes a multitude of frightened immigrants. With bitterness a young man talks about his trip over the rough sea. He speaks about punctured rubber boat and his hopes that drowned with it.

Haibun: SVADA

Dječja svađa.
Ispod trnine sve manja
probušena lopta.

U mislima vraćam se par sati unazad. Pred televizijski ekran.

Obalu grčkog otoka zapljuskuje mnoštvo uplašanih izbjeglica. Mladić sa gorčinom u glasu govori o svom putu kroz uzburkano more. Govori o probušenom čamcu i nadama koje su potonule zajedno sa njim.

Prijevod na hrvatski jezik: Marko Skok- Mezopotamsky

Fotografija/Photography: Hans Kristian, haiku Goran Gatalica

summer afternoon –
grandfather's hands
full of calluses

ljetno poslijepodne–
djedove ruke
pune žuljeva

Haiku Master of Week 1/September 2017.

Azi Kuder, Poland

fotki z satelity
księżyc wciąż
spadający na ziemię

photos from satellites
moon still
falling on the Earth

satelitske snimke
mjesec još uvijek
pada na Zemlju

wschód Wenus
zatrzymuję auto
w drodze do domu

Venus rising
I am stopping the car
on the way home

rastuća Venera
zaustavljam automobil
na putu doma

pada śnieg
niedokończony obraz
z magnolią

it's snowing
an unfinished painting
with magnolia

sniježi
nedovršeno platno
s magnolijom

Natalia Kuznetsova, Moskva, Russia

ashes to ashes. . .
the young widow looks up—
double rainbow

prah prahu . . .
mlada udovica podiže pogled —
dvostruka duga

Editor's Choice, World Haiku Review, June 2015

Indian summer—
an old couple holding hands
stroll in the park

Miholjsko ljeto —
stari par držeći se za ruke
šeta parkom

Haiku of Merit, World Haiku Review, Neo Classical Haiku, January 2015

his long face
looks longer and longer
winter solstice

njegovo izduženo lice
izgleda sve dulje
zimski solsticij

First Place, World Haiku Review, Shintai Haiku, January 2015

whirlpool of blossoms
outside the nursing home
our last visit

kovitlac cvjetova
oko staračkog doma
naš posljednji posjet

Honourable Mention, World Haiku Review, Vanguard Haiku, June 2015

tens of Fujisans–
the autistic boy's drawings
all over his room

desetak planina Fuji –
crteži dječaka autista
posvuda po sobi

Special Recognition, Fijisan Haiku 2014

autumn sun
the old oak's shadow
unwanted

jesenje sunce
sjena starog hrasta
nepoželjna

Asahi Haikuist Network, Sept.16, 2015

shafts of sunrise–
gather over the lake
flamingo-shaped clouds

zrake svitanja –
skupljaju se nad jezerom
oblaci u obliku flaminga

Asahi Haikuist Network, February 3, 2017

fifty years on–
a spray of cherry blossom
at her bedside

pedeset godina prošlo –
grančica trešnje u cvatu
pored njene postelje

Vancouver Cherry Blossom Festival, 2016 Haiku Invitational, Honourable Mention

Senryu

in early hours
still counting his wrongs. . .
divorce petition

u jutarnjim satima
još zbraja njegova nedjela ...
zahtjev za razvod braka

Shiki Monthly Kukai, February 2016

vila u bršljanu
ostatke raskoši
nitko ne gleda

the cottage in ivy
its remnant of the luxury
nobody looks at

*Prijevod/Translated by
Marinko Španović*

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

Dorota Ocińska, Łódź, Poland

przed deszczem
z chmarą szpaków
czapka

from the rain
with a swarm of starlings
a hat

iz kiše
s jatom čvoraka
šešir

brzoskwiniowy sad
z każdym podmuchem
biała pianka

peach orchard
with each flurry
white foam

breskvik
svakim naletom vjetra
bijela pjena

wiosenne porządki
na dnie szuflady
pamiętnik

spring clean-up
at the bottom of the drawer
a memoir

proljetno čišćenje
na dnu ladice
uspomena

wiosna w Zoo
dzieci za mamą
gęsiego

spring at the Zoo
children with their mother
geese in single file

proljeće u zooložkom vrtu
djeca s majkom
guske u koloni

czarny bez w bieli
na skraju lasu
krzyk puszczyka

elder in bloom
on the edge of the forest
brown owl's call

bazga u cvatu
na rubu šume
zov smeđe sove

zamykam oczy
jeszcze bliżej
wiosenna burza

I close my eyes—
ever closer
a spring storm

zatvaram oči –
sve bliža je
proljetna oluja

odpust
wiatr unosi różowy
balonik

parish fair
the wind's raising a pink
balloon

proštenje
vjetar podiže ružičast
balon

choinka
w każdej bombce
koci pyszczek

Christmas tree
on each glass ball
a cat's face

božićno drvece
na svakoj kuglici
lice mačke

vojnigrób lotnika
anioł stracił
skrzydła

a pilot's grave
an angel has lost
wings

grob pilota
anđeo je izgubio
krila

Christina Sng, Singapore

texting about crabs
my mother uses
emoticons

pišući o rakovima
moja majka koristi
emotikone

moonlit woods
fleeting glimpse of a fawn
and its mother

šuma na mjesecini
na čas opazih lane
i njegovu majku

first winter
our kitten perplexed
by the texture of snow

winter
hail falls
again

summer market
a rainbow of fruit
beneath a rainbow

searching for
a shrapnel of peace
war-torn dove

deep winter
seeping slowly
into a book

laundry again
the never-ending cycle
of day and night

shimmering sky
my grandfather fades
into his armchair

Minh-Triêt Pham, France

eye to eye
trying to take the pulse
of the pit bull

feeling my phone
pulsating against my heart—
love at first sight

prva zima
naš mačić potpuno zbunjen
teksturom snijega

zima
tuča pada
opet

ljetna tržnica
duga od voća
pod dugom

u potrazi
za komadićem mira
ratom izmučena golubica

duboka zima
polako uplovljavam
u knjigu

opet pranje rublja
nezavršen krug
dana i noći

svjetlucavo nebo
moj djed nestaje
u svoju fotelju

okom u oko
uzimam mjeru
pit bulu

osjećam svoj telefon
kako pulsira kraj mog srca –
ljubav na prvi pogled

falling meteors—
my gallbladder
pulsing with pain

padaju meteori —
moja žuč pulsira
s bolom

Justice Joseph Prah, Ghana

rosy bed
a butterfly squeezes
into a flower

rumena postelja
leptir se utisnuo
u cvijet

bridal elopement
the moon drifts
out of my window

bijeg nakon vjenčanja
mjesec isplovjava
iz mog prozora

re-making the past
a lover gathers
torn letters back

prepravljanje prošlosti
ljubavnik skuplja
poderana pisma

home alone
darkness refills
an empty snail shell

sam kod kuće
tama ispunjava
praznu puževu kućicu

bedtime view
a hole in my roof
brings stars closer

pogled iz kreveta
rupa u stropu
približila je zvijezde

maternity ward
a nurse rethinks
her divorce plans

rodilište
medicinska sestra preispituje
planove za rastavu

thunderous rain
my child watches
up for snapshots

gromovita kiša
moje dijete pozira
za fotografije

shuffles in old post box
migratory birds
stop over home

šuškanje u starom poštanskom
sandučiću, ptice selice
zastale iznad kuće

Izeta Radetinac, Serbia

Lice majke
Otvorenih pet dnevnika
Dopisujemo.

Dok sanjamo
Istok nam je vratio
Okupano sunce.

Zaboravljena
Zobnica pod strehom
Crne suze lije.

My mother's face
Five open dairies
Still writing on.

While we dream
The East returns to us
A bathed sun.

Under the eaves
Forgotten nosebag
Shedding black tears.

Mirjana Ranković-Matović, Srbija

pođoh prečicom –
paukova zamka
prepreči mi put

prođe kišna noć –
i skakavcu i pužu
prija sunčanje

rosne bisere
na paukove niti
nanizala noć

taking a short cut–
the spider's net
gets in my way

rainy night over–
both a grasshopper and snail
enjoy sunbathing

dewy pearls
on the spider's threads
strung by the night

Tanka

Bela ždrebica
i crni pastuv igraju –
munje krstare
ljubavni ples na nebu
izrodio nevreme.

Raskošna ponoć
u grane uplete
srebrne niti
pogledom namotavam
čarobno klupko srme.

A white filly
and a black stud at play–
thunders cruising
a dance of love in the sky
brings fort the storm.

A showy midnight
weaving among the boughs
the silver threads
my gaze quills
a magic ball of silver.

Dimitrij Škrk, Slovenia

Fotografija/Photography: Severina Špindler, haiku Dimitrij Škrk

First published in cattails

deček s kapico -
pod starim hrastom raste
mlado drevesce

a boy with beanie—
under the old oak grows
a young tree

dječak s kapom –
ispod starog hrasta raste
mlado stablo

posušeni cvet
najden v tvoji knjigi –
dodan kapitelj

a dried flower
discovered in your book—
an additional chapter

suhi cvijet
otkriven u tvojoj knjizi –
dodatno poglavlje

križ na razpotju –
Kristus z rokama kaže
na obe poti

crucifix at the crossroads—
Christ's arms show
both directions

raspelo na raskrižju –
Kristove ruke upućuju
u oba smjera

lahkotnost snega
veter odnaša daleč
v nove zamete

lightness of the snow
the wind carries away
into new drifts

lakoću snijega
vjetar odnosi daleko
u nove zapuhe

oranje vzorcev
v zeleno pokrajino –
dišeča polja

ploughing a pattern
into a green scenery–
fragrant fields

oranje uzorka
zelenim pejzažom –
mirisna polja

megleno jutro –
Sonce dopušča pogled
v njegovo svetlost

morning in the fog–
the sun allows me to stare
into its light

maglovito jutro –
sunce dopušta da gledam
u njegovu svjetlost

samoto sobe
napolni vonj po tebi –
zunaj dežuje

loneliness of the room
full of your fragrance–
raining outdoors

samoća sobe
puna tvoga mirisa –
vani kiši

izzeto drevo –
bela omela pije
večerno sonce

decanted tree–
a white mistletoe drinks
the evening sun

ocijeđeno stablo –
bijela imela pije
večernje sunce

v besnenju burje
nekdo potrka na vrata –
vsi obmolknemo

in the furry of storm
somebody knocks at the door–
we fall silent

u bijesu bure
netko kuca na vrata –
svi zašutjesmo

severni veter
odnaša zadnje liste –
diši po snegu

the north wind
takes away the last leaves–
the scent of snow

sjeverni vjetar
odnosi posljednje lišće –
miris snijega

Tanka

v meglenu juto
s krikom poleti ptica –
za njo tišina
izginejo vse sledi
izgubljen sem v samoti

in a misty morning
a bird takes away screaming
followed by silence
all traces disappeared
and I'm lost in solitude

jutrom u magli
ptica polijeće s krikom
za njom tišina
svi tragovi nestahu
a ja sam izgubljen u samoći

Van Zimmerman, Brazil

blue sky–
nine black birds
in flight

plavo nebo –
devet crnih ptica
u letu

late afternoon–
in the shadow of the Buddha statue
bloom flowers. . .

kasno poslijepodne –
u sjeni Budine statue
cvate cvijeće ...

sunny morning
full of colors and flavor—
the Sunday market

dusk—
on the far corner of the cicadas
a Summer haiku

early Autumn—
still in the garden, the presence
of the green leaves

in the rosarium
the straw hat
flies in the wind

cloudy morning—
in the silence of the bird
Autumn tones

Sunday afternoon—
cherry blossom
one love poem. . .

night of June—
passion fruit tea
and a book of haiku. . .

Autumn evening
the lights scratch the lake—
immobile reflexes

sunčano jutro
puno boja i okusa —
tržnica nedjeljom

sumrak —
u dalekom uglu cikada
ljetni haiku

rana jesen —
još u vrtu, prisutnost
zelenog lišća

u ružičnjaku
slamnati šešir
leti na vjetru

oblačno jutro —
u tišini ptice
jesenje nijanse

nedjeljno poslijepodne —
cvat trešnje
jedna ljubavna pjesma ...

lipanjska noć —
vatreni voćni čaj
i knjiga haiku-poezije ...

jesenja večer
svjetla grebu jezero —
nepomični odsjevi

Branka Vojinović-Jegdić, Montenegro

sunce odskoči —
ratar svojim znojem
zaliva njivu

rising sun—
with his sweat a farmer
watering the field

rođenje unuka –
djed sa puškom objavi
radosnu vijest

a boy is born–
his grandfather with a rifle
declares the news

izbrisala je
kvrkava kora hrasta
naša imena

gnarled bark
of the oak tree erased
our names

ljetnji pljusak –
povijena stabljika
ispravlja glavu

summer downpour–
a bent stalk
straightens up

Klaus-Dieter Wirth, Germany

lily of the valley:
fragrance of purest white
from silent bells

đurđice:
miris neokaljane bjeline
iz tihih zvona

KO, Vol.30 No 4 autumn-winter 2015

gliding along dusk
a cat's silent walk
into night

jedri kroz sumrak
mačkin tihi hod
u noć

A Vast Sky, An Anthology of Contemporary World Haiku, Furbush-Roberts Inc., Bangor ME USA

stari vagon
u njemu su i grafiti
ostarjeli

old wagon
in it the graffiti too are
growing old

*Translated by
Marinko Španović*

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

Ikuyo Yoshimura, Japan

first daffodils
swaying at the iron gate—
house for sale

a bird of paradise,
his personal belongings
at a nursing home

spring wind
touches my ears
in a silky voice

prve narcise
ljuljaju se pokraj željeznih vrata –
prodaje se kuća

rajska ptica,
njegove osobne stvari
u staračkom domu

proljetni vjetar
dodiruje mi uši
svilenim glasom

Alenka Zorman, Slovenia

let skozi oblak
potnik bere novice
o politiki

flight through a cloud
a passenger reads
the political news

let kroz oblak
putnik čita
vijesti iz politike

težek kovček
varnostna kontrola
pesmi ne zazna

heavy suitcase
security check doesn't
detect my poems

teški kovčeg
sigurnosna služba
nije odkrila moje pjesme

park v tujini
vsak padel list
topla dlan

park abroad
every fallen leaf
a warm hand

park u inozemstvu
svaki otpali list
topla ruka

grafitno siv dan
na železni ograji
pisani šal

graphite grey day
on the iron fence
a colourful scarf

grafitno siv dan
na željeznoj ogradi
šarena marama

ob pokopalištu
jablana polna
neobranih plodov

by the cemetery
an apple tree full of
unpicked fruits

pored groblja
stablo jabuke puno
neobranog voća

rečni galebi
zračne akrobacije
za nekaj drobtin

river seagulls
aerial acrobatics
for a few crumbs

riječni galebovi
zračne vratolomije
za nekoliko mrvica

klopca je prazna
drevo pozlačeno
ob palici starka

empty bench
by a gilded tree a woman
with the stick

prazna klupa
pored pozlaćenog stabla
starica sa štapom

njiva krompirja
za kmetom še kos koplje
po rdeči brazdi

field of potatoes
after the farmer a blackbird
digs the red furrow

polje krumpira
iza ratara kos
prevrće crvenu brazdu

sivolasi vrtnar
obrezuje grme
zimzelen pusti

gray-haired gardener
cuts shrubs leaving
the periwinkle untouched

sijedi vrtlar
podrezuje grmlje i ostavlja
zimzelen netaknut

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

ljubavnici
u berbi grožđa
kosica i kos

lovers
in grape-gathering
a couple of blackbirds

Translated by Marinko Španović

PUBLICATIONS FROM ABROAD

Adjei Agyei-Baah: Afrika, Haiku and Senryu from Ghana

Red Moon Press, Winchester, VA, USA, 2016, ISBN 978-1-936848-68-3

leafless tree
lifting a cup of nest
into the sky

ogoljelo stablo
podizhe čašu gnijezda
k nebu

riverbank—
two swallows compete
dipping tails

obala rijeke —
natječu se dvije laste
uranjajući repove

first sail. . .
inside his paper boat
the weight of water

a leaf falls
into its shadow
onto itself

roadside beggar
he waits for the traffic light
to turn red

just a moment—
distant lightning connects
sky and earth

sleepless night
caught between her snore
and my toothache

prva plovidba ...
u papirnatom čamcu
težina vode

list pada
u svoju sjenu
na samog sebe

prosjak uz cestu
čeka da se na semaforu
upali crveno svjetlo

samo trenutak —
udaljena munja povezala
nebo i zemlju

besana noć
između njenog hrkanja
i moje zubobolje

Daniel Hevier: LUNA NA NITI/NA NITI MESIAC

Haiku na Slovenskom i Slovačkom jeziku, KUD Apokalipsa, Ljubljana 2014;
ISBN 978-961-6894-54-8; Letni komplet: ISBN 978-961-6894-57-9

Crna mačka
vselej čaka belo
na vogalu sveta

A black cat
always waits for a white one
at the corner of the world

Crna mačka
uvijek čeka bijelu
na uglu svijeta

Skadkor je padel
v skodelico s kavo:
meteorit iz nebes

Sugar fell down
into a cup with coffee:
a meteorite from the sky

Šećer je pao
u šalicu kave:
meteor s neba

Oko pod ledom
mrtva riba
naju gleda

Eye under the ice
a dead fish
watching us

oko ispod leda
mrtva riba
nas promatra

Na podokenski
policu stoji ura
stoji in gre

On the shelf
under the window a clock
stands and goes

na polici
pod prozorom budilica
stoji i ide

V skaljeni reki
se kopata konja
tako kot skali

In a blurry river
bathing horse
as if a stone

u mutnoj rijeci
kupa se konj
kao da je od kamena

Divlji labod
malce kot čajnik
po tihem sika

A wild swan
looking like a teapot
softly hissing

Divlji labud
izgleda kao čajnik
tiho sikće

Daniela Bojnanská: TRI SONCA/TRI SLNKÁ

Haiku na Slovenskom i Slovačkom jeziku, KUD Apokalipsa, Ljubljana 2014;
ISBN 978-961-6894-55-5; Letni komplet: ISBN 978-961-6894-57-9

poletna tržnica
iz gore paradižnika
nasmeh branjevke

summer market
behind a mountain of tomatoes
smile of a lady vendor

tržnica ljeti
iza planine od rajčica
osmijeh prodavačice

ob koncu poletja
sonce v kozarcu s pivom
za ščepec krajše

at the end of summer
sunshine in the glass with beer
a pinch shorter

na kraju ljeta
sunce u čaši s pivom
prstohvat kraće

posrebrnen veter
na krilih divjih gosi
poleteti kam

a silver wind
on the wings of wild geese
to fly somewhere

srebrni vjetar
na krilima divljih gusaka
poletjeti nekamo

grozdje že zori
razmišljam o usodjo
listja v vinogradu

ripening grapes
thinking about destiny
of wine leaves

grožde zori
razmišljam o sudbini
lišća u vinogradu

baročna cerkev
v dolgih angelovih laseh
barve vitraža

Baroque church
in long hair of an angel
colours of stained glass

barokna crkva
u dugoj kosi anđela
boje vitraja

vseh svetih je dan
nad grobovih med drugim
privid Božića

All Saint's Day
above graves among others
an illusion of Christmas

Dan Svih svetih
nad grobovima
privid Božića

Midhat Hrnčić-Midho: SUNCE U ZENITU

haiku, „Svjetlost“, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, 2009

ISBN: 978-9958-10-889-1

Lisni mozaik.
Krompirova zlatica
I dalje gricka.

Između mene
I cvjetova bagrema
Trnje i pčele.

Nenosna žega.
Košuljice skidaju
I žitna zrna.

Parkovskom stazom
Utrkuju se žuto
I smeđe lišće.

Zrele kupine
U živici kraj puta,
A ja se žurim.

Breme godina
I suhih drva nosi
Promrzli starac.

Iskri se inje.
Snježnim grudvama liče
Promrzli vrapci.

Mosaic of leaves.
A potato beetle
Still nibbling.

Between me
And the acacia flowers
Thorns and bees.

Unbearable scorch.
Even the wheat grains
Take their shirt off.

A path in the park
Yellow and brown leaves
Racing.

Ripe blackberries
In the thicket by the road,
And I'm in rush.

Load of years
And dry logs carries
An old man.

Glistening frost.
Chilled sparrows look like
Snow balls.

Adina Al. Enăchescu: IUBIREA DINCOLO DE TIMP/LOVE BEYOND TIME/L'AMOUR AU-DELÁ DU TEMPS

One line poems and love haiku, Editura Societăţ Scriitorilor Români, Bucureşti, 2016; ISBN 978-606-8412-39-9

RELIC/RELIKVIJA

I carry on my soles a piece of my native land
Na svojim đonovima nosim djelić rodne grude

COLOURS/BOJE

On the emerald firs the full moon's silver
Na jelama boje smaragda srebro punog mjeseca

MASK/MASKA

On an unhappy face the wedding veil
Na nesretnom licu vjenčani veo

ON HOLIDAYS/BLAGDAN

A woman adorned like the Christmas Tree
Žena urešena poput božićnog drvca

Her name
on his lips—
whispered song

Njeno ime
na njegovim usnama –
šapat pjesme

A tear drop
at each line—
love poem

Suza
u svakom stihu –
ljubavna pjesma

No one
welcomes me in the station
only the blossomed acacias

Nitko
me ne čeka na stajalištu
samo akacije u cvatu

Haiku i fotografija/Haiku and photography by Ivo Markulin

jato vrabaca
živkajući proletjelo kroz
žičanu ogradu

a flight of sparrows
chirping flying
through wire fence

Translated by Marinko Španović

Predrag Pešić Šera: KOMARCI U GRADU/MOSQUITOES IN THE CITY;

Haiku i tanke na srpskom i engleskom jeziku, Bogojevićeva izdanja, Valjevo, 2016., ISBN 978-86-88719-13-1

Pored behara –
otvorene na obali
rečne školjke.

Blossoming fruit trees–
on a river bank
opened shells.

Ceo dan leptir
ružama pokazuje
kratak život.

All day long
a butterfly shows a short life
to the roses.

U istoj ulici
od bare do bare
pričeka me mesec.

In the same street
the moon meets me
from puddle to puddle.

Zimsko jutro –
patke se kupaju
međ kockama leda.

Winter morning–
ducks are bathing
among the ice cubes.

Tanka

Procvetao krin
obasjala mjesečina
posle kiše.
Tiho iza taraba
otrese grane trešnja.

Blossoming lily
lit by moonlight
after the rain.
Silently behind the fence
a cherry shakes off its boughs.

Jutarnje sunce
plavetnilo reke
puni pticama.
Zabacujem udicu
da upecam jednu.

Morning sun
fills the river blueness
with the birds.
I throw a hook
to fish one.

Haiku i fotografija/Haiku and photography: Ivo Markulin

zapinje oblak
za vrhove jablana
oteo se

cloud stuck
over the top of poplar-tree
snatched away

Translated by Marinko Španović

Svim pjesnicima zahvaljujemo na suradnji. Radove domaćih autora za IRIS br. 12/2018 (tiskovina) primamo do 31.1.2018.

Radove za IRIS International br. 4 primamo zaključno do 31.3.2018.

Submissions for IRIS International No. 4, will be accepted until March 31, 2018.

We are grateful to all poets for their participation in creating the magazine IRIS. Submissions for IRIS No. 12/2018 (print edition for Croatian authors) will be accepted until January 31, 2018.

Udruga “Tri rijeke” HPOI zahvaljuje Gradu Ivanić-Gradu, Turističkoj zajednici Grada Ivanić-Grada i Zagrebačkoj županiji, te g. Antunu Miklešu i “Grafomarku” d.o.o., Zagreb, na podršci i sponzorstvu.

The Haiku association “Three Rivers” is grateful to the sponsors as follows:

The town of Ivanić-Grad
Zagreb County
Tourist Board Ivanić-Grad
Grafomark, d.o.o., Zagreb
Mr. Antun Mikleš

Glavna urednica Đurđa Vukelić Rožić i predsjednik Udruge “Tri rijeke” HPOI, Ivanić-Grad, Stjepan Rožić, zahvaljuju svim suradnicima, i članovima uredništva i uređivačkog vijeća na svakoj pomoći i nesebičnom radu, kojim omogućavaju stvaranje ovog časopisa.